

Vekiller dün, Atatürkün riyasetinde toplandılar, içtima 3 saatten fazla sürdü

Başvekil içtimadan sonra İktisat Vekili ile İzmir'e gitti Cenevreye gidecek Hey'etimiz de bu akşam hareket ediyor

İsmet İnönü İzmirde Liman işlerini ve diğer iktisadî işleri tetkik edecek, oradan Celâl Bayar ile beraber trenle Ankaraya dönecek

Başvekil İsmet İnönü, Atatürkün riyaset ettikleri içtimadan sonra İktisat Vekili Celâl Bayar ile birlikte şehrimizden İzmir'e hareket etmişlerdir. İsmet İnönü refakatlerinde Celâl Bayar olduğu halde 15,30 da Galata rıhtımına gelmişler, rıhtımda bekleyen büyük bir halk kitlesi tarafından alkışlarla karşılanmışlardır.

Başvekil ile İktisat Vekili Galata rıhtımında Reiscumhur namına serıyaverleri Celâl, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras, Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp, Ziraat Vekili Muhlis Erkmen, Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Râna Tarhan, Vali ve Belediye Reisi Muhtetin Üstündağ, İstanbul polis müdürü Salih Kılıç, İktisat Vekâleti müsteşarı Faik Kurtoglu, İş Bankası İstanbul merkez şubesi müdürü Yusuf Ziya Önlü, Liman Umum Müdürü Rauf Manıyası, Deniz Ticaret Müdürü Müfit De-

Başvekil Ege vapuruna binerken

niz ile diğer birçok zevat tarafından uğurlanmışlardır. (Devamı 10 uncu sayfada)

Halkevlerinin altıncı yıldönümünü bugün bütün memlekette kutlanıyor

Halkevleri

Yurddaş orada bildiğini öğretir ve bilmediğini öğrenir. Her Türk münevveri bilgisini istidadından ziyade milletini onu yetiştirmek için sarfettiği emeğe borçludur. Bu borcun en asil ve dürüst tesviye çaresi, hattâ vatanseverlik ve insanlığın da icabı, bildiğini, bilmekten hiç bir suretle mes'ul olmayan yurddaşlarına öğretmektir.

Yazan:

Dahiliye Vekili ve C. H. P. Genel Sekreteri
ŞÜKRÜ KAYA

Atatürk inkilabının Türk ve Türkçü olması ana vasıflarındandır. İnkilabımız Türk milletinin cihan tarihine bağlayan medenî ve sosyal yaşama ve yaşayış safhalarından almış ve onun istidat ve ihtiyacına uygun olarak tesbit edilmiş reel kaidelerdir. İnkilâp bu itibarla tamamilen asıldır. Diğer memleketlerde tatbik edildiği görülen mü-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kurban Bayramı

Yarın kurban bayramıdır. Bu mü-nasebetle pazartesi, salı ve çarşamba günleri çıkmayacak olan «Son Posta», aziz okuyucularının bayramlarını şimdiden kutlular.

Bayram Namazı:	S.	D.
Zevallî saat	7	22
Ezanî saat	1	32

Bugün 31 Halkevi daha açılacak

Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreterinin Ankarada söyleyeceği nutuk ehemmiyetle bekleniyor, nutuk radyo ile neşredilecek

Bugün Halkevlerinin kuruluşunun altıncı yıldönümüdür. Memleket hudutları dahilinde mevcut 136 Halkevi, kuruluşlarının yıldönümünü büyük merasimle kutluluyacaklardır. Bu gün yurdun muhtelif köşelerinde yeniden 31 Halkevi daha açılacaktır.

Yeni açılanlarla beraber Halkevlerinin sayısı 167 olacaktır.

Halkevleri 932 senesindenberi en büyük şehirlerimizden en küçük kazalarımıza, hattâ nahiyelerimize kadar hakikî birer irfan, kültür ve inkilâp ocağı olmuşlardır. Sinesini bütün halka açmış olan, daha doğrusu halkın evi olan bu yuvalarda modern bir cemiyetin ihmal edemeyeceği bütün sahalarda, müzik, edebiyat, tahrîh, köycülük, temsil, spor kollarında sarfedilen verimli mesainin eserlerini görmek daima mümkündür.

Şükrü Kaya

senesinde mevcut kitapların adedi 122,809 cildi bulmuştur.

Yurdda mevcut 136 Halkevinin kütüphanelerine bir yıl zarfında gelip kitap okuyanlar 874.656 kişidir.

Kültür kaynağı olan Halkevleri memleketin kültür hareketlerini sinesinde toplamıştır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Halkevi âzalarının adedi günden güne artmaktadır. Geçen yıl 6198 zi kadın, 69230 zu erkek olmak üzere 75.423 üyesi olan Halkevlerinde 936 senesinde 1049 konser, 2829 konferans, 1330 temsil verilmiş, 713 defa öğretici filmler gösterilmiştir.

Halkevleri halkın okuma ihtiyacını tatmin eden en temiz ve en nezih birer ocak halindedir. Halkevleri kütüphanelerinde 936

Dolmabahçedeki içtima

İstanbul, 20 (A.A.) — Bu sabah Atınadan avdet eden Hariciye Vekili Dr. Aras Hatay işi için Cenevreye gitmek üzere Ankaradan gelen Hariciye Umumî Kâtibi Numan Menemencioglu, Başvekil İsmet İnönünü ziyaret ederek nezdinde bir müddet çalışmışlardır. Başvekil Hariciye Vekili ve kâtibi umumisi bu çalışmadan sonra Atatürkün riyaset ettiği ekseri vekillerin de hazır buldukları bir içtimaia iştirak ederek Büyük Şefe mesaileri hakkında malûmat arzemiş ve yüksek irade ve talimatlarını almışlardır. Reiscumhurun riyaset ettiği bu içtima, 3 saatten fazla sürmüştür.

Habeşler, Adisababada Mareşal Grazianiye suikast yaptılar

İtalyan umumî valisine el bombaları ile hücum edildi

Kiliseden çıkan Mareşalın üzerine 10 bomba atıldı, kendisi hafif, bir General ile bazı yerli rüesa ağır surette yaralandılar, Adisababada örfî idare i'ân olundu

Roma, 20 (A.A.) — Resmî İtalyan mahafili, dün öğle zamanı Adisababada yerliler tarafından el bombaları ile umumî vali Mareşal Grazianiye yapılan suikastten dolayı büyük bir teessür duy maktadırlar.

Suikast neticesinde Mareşal hafifçe yaralanmış, General Liotta ile yerli eşraftan birkaç kişi ve bunların arasında bulunan Kipti kilisesi reisi Başpapas Cyrille ağır surette yaralanmışlardır.

Roma, 20 (Röyter Ajansı muhabirinden) — Adisababadan gelen telgraflar sansüre tâbi tutulmakta olduğundan bu şehirde Mareşal Grazianinin hayatına karşı yapılan suikast hakkında tafsilât almamamıştır.

Adisababada birçok kimselerin tevkiif edildiği zannedilmektedir. Tevkiif edilenlerden birçoğu yerliler üzerindedir. (Devamı 10 uncu sayfada)

Mareşal Grazianinin harp esnasında alınmış bir resmi

Suriyedeki tahrikçilerin gayretleri boş çıktı

Irak, Sancak meselesinin bir Türk - Arap meselesi haline sokulmak istenmesini teessürle karşılıyor

Şamdaki malûm muhitler ayın yirmi beşinde başlayacak müzakereleri heyecan ve ümitle bekliyorlarmış, onlara inanmak lâzım gelirse Fransa, taleplerini terviç yolunda kuvvetli vâtlardd bulunmuş!

Hataydan bir manzara

Şam, 17 Şubat (Hususî muhabirimiz yazıyor) — Hükümet mahafili ve onların taraftarları Paris ve Cenevreden gelecek haberleri büyük bir ehemmiyetle alâka ile beklemektedirler. Ayın yir-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Hergün

Halkevlerinin yıldönümü

Yazan: Muhittin Birgen

Evveldi günkü Son Postada Halkevlerinin yıldönümü münasebetile neşredilen bazı malumat vardı. Bu malumat arasında gözüme bazı rakamlar ilişti. 167 Halkevi açılmış, 1300 temsil, 3000 konferans verilmiş, Halkevlerinin kütüphanelerindeki kitap sayısı da 122,809 u bulmuş... Bundan başka, yüz kadar Halkevine bir yıl içinde 900,000 mikdarına yakın okuyucu gelmiş ve gene yüz kadar Halkevinden de binden fazla konser verilmiş... Halkevlerinde bu suretle şehir ve yarım şehir münevverleri üç bin kadar köyü gezmiş ve köy ve köylü hayatı bu sayede yakın bir temas yapmış...

Bunlar güzel rakamlardır. Bu rakamların ifade ettikleri faaliyetin belki bir kısmı - meselâ temsiller - lüzumundan fazladır ve bir kısmı da - meselâ konferanslar - lüzumundan azdır; bundan başka köyle temas faaliyeti de arzu edildiği dereceye varmış oluyabilir. Fakat, düne kadar bu nevi faaliyete yabancı bir memlekette, Halkevlerinin açılmasını takip eden yıllarda bu faaliyetin bu dereceye vâsil olmuş bulunması memleket için ciddi büyük bir kazançtır.

Herkes bilir ki bir cemiyetin içinde kültür denilen ve bir milletin uyumluluk derecesinin ifadesi olan büyük yapıcı kuvvet yalnız mekteplerde vücutte gelmez. Hatta, bunun en az kısmı mektepte alınır. Büyük kısmı, mektepten sonraya kaldığı gibi mektepteki çocuğun muayyen bir yaşta alması lâzım gelen kültür seviyesinin yüksek kısmını ona mektebin değil, evin, sokağın, şehrin, köyün ve günlük münasebetlerin vermesi lâzımdır. Kültür, bizim herhangi fikir ve his münasebetlerimizin eseri olmak icap eder. Ancak, eğer bu münasebetler, geliş güzel ve başı boş bırakılırsa tabiatile hem inkişaf yaavaş olur, hem de araya fevâz unsurlar karışabilir. Bunun için medeni milletler, sırf kültür kuvvetlerini arttırmak için türlü türlü teşkilâtlar vücutte getirmişlerdir. Ekseriyetle meslek teşkilâtlarının veyahut siyasi teşekküllerin yanıbaşlarında vücutte getirilen bu teşekküller kültür yayımının hem kesafetini arttıran, hem de hareketini tanzim eden uzuvlar olurlar. İşte, Halkevlerinin vazifeleri bunlardır. Onlar bu vazifeyi yapmak üzere tesis edilmişlerdir.

Halkevleri bu vazifeyi ne dereceye kadar muvaffakiyetle görüyorlar? Eğer için ideal tarafından bakacak olursak bunların pek çok kusurlarını görebiliriz. Fakat, her yeni başlayan bir hareketten hemen ideal faaliyet şeklini aramak lâzım gelseydi o zaman her hareketi durdurmak ve her idealin tahakkukundan bütün ümitleri kesmek icap ederdi. Halbuki her ideal hareket, evvelâ birtakım noksanlar ve hattâ yanlışlıklarla başlar. Fakat, insan zekâsı ve insan beceriği, daima kemale ve ideale doğru yürüme meylinde olduğu için, bugün bu eksikliği, yarın öbür hatâyı düzeltme düzeltme gider ve bu gidiş arasında istediğimiz şey elde edilir. Eğer işe bu tabii görüş tarafından bakacak olursak Halkevleri hakkında neşredilen bu rakamlardan çok büyük bir memnuniyet duymamız lâzımgelir. Eminiz ki önümüzdeki senelerde bu rakamlar artacak, bunların arasında daha güzel bir âhenk vücutte gelecek ve kültür sahasında ilerlemeğe çalışan bir milletin yükselen seviyesinin ölçüleri bu rakamlar içerisinde görünür olacak biz daha büyük memnuniyetlere götürecektir.

Halkevleri bizde siyasi bir teşekkülün yanıbaşında vücutte gelmiş bir kültür uzviyetidir. Şu halde bunların bir vazifeleri de memleketin inkılâp yapısının mühendisleri ile amelesi arasındaki fikri kaynaşmanın âmilî olmasıdır. Binaenaleyh, Türkiyenin muayyen bir istikamette fasılasız ve zikzaklı yürümesini temin hususunda Halkevlerinin ayrıca ifa edecekleri mühim bir vazife vardır.

Halkevleri bu vazifelerini ellerinden geldikleri kadar ifa etmeğe çalışsalar, halkın ve bilhassa münevverin

Resimli Makale:

Bayram tarihin çok eski devirlerin de ilkönce aileler arasında aile fertlerinden birinin kahramanlığını tesit için yapılan şenliklere denilirdi. Aileler arasında kahrdı.

Medeniyet ilerledikçe aile büyüdü, kavim ve millet oldu, bayram da aile arasına münhasır kalmaktan çıkarak evvelâ dinî, sonra da millî bir mahiyet aldı.

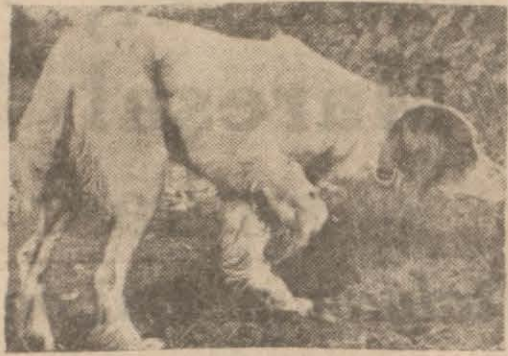

Bayramların ister ailevi mahiyeti haiz olsunlar, ister dinî veya millî mahiyette bulunsunlar, fertler arasında ki bağları sıkılaştırmak gibi terbiyevî bir tesiri vardır. Bayramda şen olmalıyız, herkese iyi muamele yapmalıyız, çocuğumuzu çoluğumuzu ve muhitimizi sevindirmeliyiz.

Bayram arifesinde

SÖZ ARASINDA

İngilterede İdam mahkûm Edilen köpek

İngilterede Highgate polis mahkemesi tarafından bir çocuğu yaraladığı için idama mahkûm edilen Migger isimindeki av köpeği istinaf neticesinde beraet etmiştir.

Sahibi Franklin idam kararını temyiz etmiş, hayvanın kabahati olmadığını, buna rağmen kendisini badema kontrol altında bulunduracağını söylemiştir.

Polis mahkemesi kendi kararının istinaf mahkemesi tarafından nakzedilemeyeceğini iddia etmişse de bu sözleri mesmu olmamıştır.

Bir Alman kadını 30 senede ne kadar iş çıkarır?

Bir Alman köylü karısının 30 yıl zarfında ne kadar iş çıkardığını garib bir istatistik meraklısı hesaplamış ve şu neticeyi elde etmiştir: 23.421 kilo ekmek pişirir, 236 çift çorab örür, 720 parça entari, elbise, gibi şeyler diker, 1876 domuz büyütür, 3.000 tavuk besler, bu tavuklara 143.600 kere yiyecek verir ve 9670 saat, çiftliğindeki şeyleri pazarda satmak için vakit sarfeder.

de mühim bir vazifesi vardır: Halkevlerine ehemmiyet vermek, orada faal bir unsur olmaya çalışmak. Kültür bir tahammüldür; her tahammür gibi bunun da basilleri vardır. O fertler ki hepsi bir araya geldiği zaman halk ismini alırlar. Bilmeliyiz ki bu memlekete, bu cemiyete ve binaenaleyh kendi kendimize karşı en büyük vazifemiz, Halkevlerinin fikir jâboratuvanlarındaki rolümüzü iyi anlatmak ve medeni bir millette bulunması mutlak elzem olan kültür tahammüründeki rolümüzü tam yapmaktır. Halkevleri, bize bu sahadaki azamî faaliyet imkânlarını veren müesseselerdir. Onların içine girip rolümüzü tamam ifa etmeliyiz.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Çobanın imzası

Çoban Mehmede Balikesirde, inhisarda bir iş vermişlerdi. Çobanın işe başlayacağı gün bir kâğıda imzasını atması lâzım geldi:

— İmzayı at!

Dediler. Cevap verdi.

— Siz başka bir kâğıda yazın, ben de ona bakarak yazayım.

Bir kâğıda yazdılar. Çoban bu modele baka baka «Mehmet» yazdı. Fakat «t» den sonra sağdan sola dönen bir kuyruk ilâve etti:

— Bu kuyruk ta ne oluyor?

Çoban güldü:

— Siz bilmezsiniz, dedi, imza böyle olur.

10,000 Nüfuslu Şehirde senede 12,000 nikâh

Newyork valisi, Newyorkun civarında küçük bir şehir olan Harrison şehrinin nüfus şubesini tetkik etmeğe karar vererek oraya gitmiş, defterleri açmış ve yaptığı tetkikat neticesinde şu garip işlere tesadüf etmiş:

Harrison'un ahalisi on bini geçmediği halde boşananların miktarı senede üç bin kişi imiş. Gene Harrison nüfus memuru bir sene zarfında 12,000 nikâh tescil etmiştir.

Vali bu garip rakamlar karşısında tahkikatı tamik etmiş ve anlamış ki:

Bir sefahat şehri olan Harrison'da oteller eğlenmeğe gelen çiftleri evli olmadıkları müddette almıyorlarmış. Onlar da derhal nüfus memuruna giderek evli olduklarına dair bir kayıt çıkarıyorlar ve otele ibraz ediyorlarmış. Böyle evlenenlerin içinde geceleri pijamalarla müracaat edenler bile varmış.

İspanya harbinden memnun olanlar

İspanya harbini herkes elemli gözlerle seyrettiği halde yalnız bir sınıf halk bu dahili harbin meydana çıkmış olmasını memnuniyetle karşılamıştır. Bunlar pul tüccarlarıdır.

Harb münasebetile iki hükümet teşekkül edince, her iki hükümet de pul bastırılmışlardır. Frankonun pulları gayet az miktarda basıldığı ve yarın öbür gün harb bitince değişeceği cihetle fevkalâde kıymetlenecek ve bu pullardan ellerinde bulunduranlar, hayli zengin olacaklarmış.

Sevdiği kadını Hapse mahkûm Ettiren adam

Hırvatistan'ın Karlovaç şehrinde Yanger isiminde bir adam mahkemeye müracaat ederek çok sevdiği karısı hakkında iftira davası açmıştır. Bu davanın sebebi şudur:

Yanger'in karısı fevkalâde kısırcıdır. Bir gün konuşurlarken kocasına:

— Sen Erich'in nişanlısına göz kıydın, onunla ahbaplık ediyorsun! demmiştir.

Yanger karı koca arasında böyle bir lâf söyleyemeyeceğini iddia ederek mahkemeye müracaat etmiştir.

Mahkemede kadın, hâdisenin doğru olduğunu ispat edemeyince, müfteri vaziyetine düşmüş ve her ne kadar:

— Kocamla cilveleştim, şaka yaptım! demişse de 15 gün hapse mahkûm olmuştur.

Bir senede dünyaya ne kadar yağmur düşer?

Havacılık mütehassıslarının hesaplarına göre her sene dünyaya düşen yağmurların miktarı 47,300 metre mik'abı imiş. Bunun 12,000 i karaların üzerine ve 35,300 ü de denizlere düşüyor, eğer havadan düşen yağmur tebahhur etmese ve toprak çekmese bir sene zarfında bütün dünya nimsathını 95 santim yükseklikte su istilâ edermiş.

Hintliler günahlarından yakanıyorlar

Hindistanda bu mevsimlerde fevkalâde şiddetli yağmurlar yağar, havanın soğuk olmasına rağmen Hintliler soyunarak o yağmurların ve selin altında Ganj ve Jamuna nehirlerinin birleştiği yerde suya girerler ve günahlarından temizlenirler. Bu sene de bir milyon Hindli bu suya girmişler, bunlardan 26 bin tanesini akıntı alıp götürmüş, 120 bini zatüreden ölmüş, ve 214 bini gribe yakalanmış ve 76 bin kişi de donma âlameti göstermişlerdir. Ölenlerin miktarı 42,000 dir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Takriben 6 ay önce ev inşaatı ile iştigal eden büyük bir İngiliz şirketinin mümessili memleketimize gelmiş, Ankaraya gitmiş, Ankarada küçük küçük evler yaparak memurlara uzun taksitlerle satmak noktası üzerinde tetkikatta bulunmuştu. O zaman meseleden bahseden gazeteler teşebbüsün neticesinden çok nikbin görünüyorlardı, işi hemen olup bitmiş sanıyorlardı.

Aylar geçti ve İngiliz şirketinin müdürü de bir daha gelip görünmedi. Gazetelerimize bakacak olursanız bu gecikmenin sebebi şirket müdürünün hasta düşmüş olmasıdır. Biz bunu mümkün görüyoruz, yalnız öbür taraftan da teşebbüs kendimizden gelmedikçe memurlarımızın kısa bir zamanda taksitle birer ev sahibi olabileceklerine inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısa 31

Ahmet Vefik Paşa ve İbnirrefik Ahmet Nuri

İsmet Hulusi

On dokuzuncu asırda Fransada meşhur bir komedi muharriri ve artisti yetmişmiştir. Adını bilir misiniz?

— Molière!

Diyorsunuz. Evet, Molière. Molière'nin eserlerinden birkaçının adlarını hatırlar mısınız?

— Tartufe, L'avare Le medecin, Molière lui, Le molde imajinaire.

Kâfi. Fazla saymayın. Bunlar türkçeye nakledilmiş midir?

— Evet Ahmet Vefik Paşa nakletmiştir.

İyi nakledebilmiş midir?

— Fevkalâde!

Diyorsunuz. Ahmet Vefik Paşanın, Molière'den adapte ettiği eserlerin bir kaçının isimlerini söyleyebilir misiniz?

— Mürâi, Zorakî tabip, Zor nikâh v. s.

Kâfi.. Fazla saymayın. Biliyorsunuz, — Bilmiyen var mı ki...

İşte bu sözünüze doğru değil, bilmiyen var ya. Bakın, size o bilmiyen söyleyeyim. Türkiyenin en kuvvetli tiyatrosu hangisidir?

— İstanbul Şehir Tiyatrosu!

Diyeceksiniz. İşte o tiyatroyu idare edenler ne Molière'i biliyorlar, ne Molière'in eserlerini türkçeye adapte eden bir Ahmet Vefik Paşanın yaşadığından haberleri var.

— Neden mi?

Neden olacak? Bilmiş olsalar, hiç olmazsa bütün bir tiyatro mevsiminde bir tek geceyi Ahmet Vefik Paşanın eserlerine tahsis ederler.

Bu bitti. Gene adaptasyonda çok mu vaffak olmuş bir muharrir var.

Evvelâ sahne aktörü olan ve sonraları Hisse Şayiasile, Sekizincisi ile, Cezâ Kanunu ile kendisini o zamanın tiyatro seyircisine çok iyi tanıtmış bulunan İbnirrefik Ahmet Nuriyi de İstanbul Şehir Tiyatrosunu idare edenler tanıyorlar.

— Tanımaz olurlar mı?

Demeyin, tanımış olsalar hiç olmazsa bütün bir tiyatro mevsiminde bir tek geceyi de İbnirrefik Ahmet Nuri'nin eserlerine tahsis ederler.

İsmet Hulusi

Biliyor musunuz?

1 — Bayyone şehri kaç tane dir, ne reledir ve ne şehirleri olarak tanımlanmıştır?

2 — Dürbün ilk defa olarak hangi yılda icat edilmiştir?

3 — Motosiklet hangi maddelerle işliyebilir?

(Cevapları Yarın)

★

Dünkü Suallerin Cevapları:

1 — Luperkus eski İtalya ilâhların dan biridir. İnsanları kurtlardan siyanet eden bir ilâh olarak telâkki edilir.

2 — İvanovo Vosnesenski şehri Rusya'nın Vldimir eyaletinde, Uvod nehrinin üzerindedir ve sanayi şehri olarak tanınmıştır.

3 — Finlandiya 19 uncu asra kadar İsveçin hâkimiyeti altında kalmış, 1809 da Rusya'nın idaresine geçerek, 1917 de istiklâlini ilân etmiştir.

İskoçyada evlenmek Londrada bir paket sigara almaktan daha kolaymış

İskoçyalılar fevkalâde hasis olmakla mârufturlar. Bunlar nikâh merasimlerinin masraf ve kayıtlarından âzade olmak için, her türlü merasimden ârif bir nikâh tarzı kabul etmişlerdir. Bu nikâh şekli son zamanlara kadar gizli olarak tatbik ediliyor, ve İskoç belediye reislerinin huzuruna çıkılarak kıyılan nikâh hiç bir yere kaydedilmediği için çiftler birbirlerinden ayrılmak istedikleri zaman da kendi kendilerine nikâhlarını feshediyorlarmış.

Londra hükümeti âhiren bu usulü ilga etmiştir. Bu kararı verirken ileri sürülen esbabı mücebe şudur:

— Bu gayri medeni evlenme tarzına hükümet muhaliftir. İskoçyada bir karı almak, Londrada bir paket sigara almaktan daha kolaydır!

TELGRAF HABERLERİ

Siyaset ALEMİNDE

- İspanyada esrarengiz bir vak'a
- Arap memleketlerinde mes'ut bir hâdise

Yazan: Selim Ragıp

İspanyada cereyan eden kanlı haile nin bazı safhaları var ki insanı dehşetten dondurmaması mümkün değildir. Geçenlerde, Belçika diplomatlarından olup sorgu ve sualsiz olarak Madrid siyasi polisi tarafından kurşuna dizildiği iddia olunan Baron (Borchgrave) in ölümü münasebetle yapılan ifşaat, bu vadiye en geniş muhayyelenin dahi tasavvur edemeyeceği müthiş bir tertibin karanlık mahiyetini açığa vurmuş oluyor.

Bu baron, bir gün, Madrid siyasi polisi tarafından evinden alınmış, kısa bir istivaptan sonra kurşuna dizilmiştir. Bu münasebetle İspanya ile Belçika arasındaki münasebetin kesilmesi dahi mevzuu bahsolmuş ise de, mesele, Madrid hükümetinin bir tarzıyisile şimdilik kapanmış addolunmuştur. Bu hâdise etrafında yapılan tahkikat şunu gösteriyor:

Madridde, yabancı komünist unsurların idaresi altında gizli bir teşekkül meydana getirilmiştir. Bu teşekkülün vazifesi, siyasi hâdiseler çıkarmak ve böylece İspanya işlerine diğer devletleri müdahaleye sevk etmektir. Bazı İngiliz harp gemilerinin bombardmanı, Madriddeki İngiliz ve Fransız sefaretlerinin havadan torpil yağmuruna tutulması da, hep bu teşekkülün eseri mahareti olduğu, ancak şimdi anlaşılabilir.

Bugün, siyasi âlemde ısrarla ileri sürülen iddialara göre Baron (Borchgrave), bu teşekkülün sırrına fazla nüfuz ettiği içindir ki bu dünya ile alakası kestirilmştir. İngiliz hariciyesinin yaptırdığı hususî tahkikat bu neticeyi vermiş bulunuyor ve bundan ötürü dür ki İspanyanın dahilî işleri, dahilî mahiyetinden çoktan ayrılmış; beynelmilel hudutlara dayanmıştır.

Komşu İrakla Suudi Arap hükümeti arasında bir muahede yapıldı. Bu muahedenin dikkate değer tarafı şudur ki, Suudi Arabistanı, Milletler Cemiyetinin azası olmamakla beraber, Irakla arasında çıkacak olan bir ihtilâfta, Milletler Cemiyetinin hakemliğini peşinen kabul etmektedir. Milletler Cemiyetinin zaafı ve aksaklıkları âmenin malûmudur. Buna rağmen, bu müesseseye itimat besler bir hareketle bulunmakla, Suudi memleketi, Milletler Cemiyetine olan inancını ifade etmiş oluyor. Bu suretle Vehabî akınları karşısında Hicazdan uzaklaşmak mecburiyetinde kalan Şerif Hüseyin ailesi İbnissuut arasındaki münaferefti merasimle gömülmüş oluyor.

Selim Ragıp

Geliboluya, Çanakkaleye gidecek ve on gün sürecek olan bu seyahati esnasında Tekirdağ ve Kırklarelini de ziyaret edecek.

Dünya Boks Şampiyonluğu

Joe Luis, Bradok ile karşılaşıyor

Nevyork, 20 (A.A.) — Amerikada orta siklet dünya şampiyonu addedilen boksör Freddie Steele, bu ünvanına namzed olan rakibi Bab Riskoya sayı hesabı galip gelmiştir.

Chicago, 20 (A.A.) — 22 Hazıranda Chicagoda bütün sikletler dünya şampiyonluğunu 15 ravunda kazanmak için boksör Jim Braddock ile Joe Luis arasında bir konturat imza edilmiştir. Bu maç için Braddock, 500,000 dolar ve Louis de hasılatın yüzde 17,5'ünü alacaktır. Hâsılâtın bir milyon dolara çıkacağı tahmin edilmektedir.

Romanyadaki siyasi Hâdise kapandı

Bükreş, 20 (A.A.) — İspanyada General Franko saflarında harbederken ölen «demir muhafızlar» a mensup iki Rumen gönüllüsünün cenaze merasimi dolayısıyla yapılan tezahürata İtalyan ve Alman sefirlerinin iştirak etmesi ne ticesinde çıkan diplomatik hâdise kapanmıştır.

İki sefir, hareketlerinin şahsî mahiyette olduğunu ve diplomatik teamülere bir tecavüz şeklinde telâkki edilmemesi lâzım geleceğini beyan etmişlerdir.

Tatareskonun parlamentoda bir nutuk söyleyerek ecebi diplomatlarının siyasi partiler tarafından tertip edilen nümayişlere iştirak etmesini tenkit ettiği hatırladadır.

İngiltere Başvekili ne vakit çekilecek?

Londra, 20 — Siyasi mahafil, Baldwinin, Kralın taç giyme merasiminden sonra çekilmeyip istifasını imparatorluk konferansının sonuna yani Mayıs nihayetine veya haziran başlangıcına kadar tehir edeceğini tahmin etmektedirler.

Bazı kimseler, Baldwinin müsavi şanslara malik olan Simon, Hoare veya Runciman, Maliye Nezaretine geçmeden evvel parlamentonun bütçeyi tamamilen tasdik etmesini temin etmek için temmuza kadar mevkiini muhafaza edeceğini söylemektedirler.

Hatay Anayasası

Menemenciöglü hiç bir gazete ve beyanatta bulunmadı

İstanbul 21 (A.A.) — Hariciye katibi umumisi Numan Menemenciöglü Hatay ana yasası hakkında hiç bir gazete ve beyanatta bulunmamıştır. Ve kendisine atfedilen malûmatın asıl ve esası yoktur.

General Kâzım Dirik

Edirne 20 (A.A.) — General Kâzım Dirik Keşan Halkevinin açılma töreninde bulunmak üzere Edirnedan ayrılmıştır. Umumî Müfettiş oradan

Sabahtan Sabaha

Kuzuyu boğazlamak için kurdun bulduğu bahaneyi «Lâfonten» in fıkrasında okurken güleriz. Fakat koyunu kesip yemek için kurt gibi bir bahane olsun bulmadığımızı düşünür müyüz? Muhakkak ki mahlûkların ne zalimi insandır. Zekâsının ve kudretinin yenebileceği her zihayat insan için meşrudur.

Yemyeşil meşe ormanlarında uzun gagasile ağaçların kurdunu yakıyan çulluk insan oğlundur, keser, yer. Ahu bakışlarıyla ufukları seyreden Karaca insan oğlundur, öldürür, yer. Mavi denizlerde gülmüş hele onlarla kıvrılıp giden balık insan oğlundur, tutar, yer.

Yerde, gökte ve denizlerin dibinde irili ufaklı ne kadar mahlûk varsa

hepsi insan oğlundur. Yer!

Hilkat insan oğluna öyle bir kudret vermiştir ki tabiatın canlı ve cansız bütün servetini kendi zevk ve menfaati için dilediği şekilde istismar edebilir ve bunun için kimseye maddî ve yahut vicdanî bir hesap vermek mecburiyetinde değildir.

Onun için evimizde severek beslediğimiz bir kedî bile bize şüphe ile bakar. Belki bir gün keyfimiz için canına kıyarız diye!..

Tabiatın her mahlûku insanı zalim ve gaddar tanır. Burası muhakkak, fakat insan oğlunun en büyük zulumü gene kendine yaptığını kim inkâr edebilir?

Bürhan Cahit

Atina içtimainın neticeleri

Bulgaristanla Yunanistan ve Romanya arasında Bulgar - Yugoslav misakına benzeyen misaklar akti bekleniyor

Türkiye ile Bulgaristan arasında böyle bir misak mevcut bulunduğu için Bulgaristanın yeni misaklardan sonra Balkan Antantına dahil olmuş sayılacağına hükmediliyor

Belgrad 20 (Hususi) — Atinada, Balkan Antantı konseyine riyaset eden Yugoslav Başvekili Stoyadinoviç, refakatinde Rumen Hariciye Nazırı Antonosko olduğu halde, dün gece yarısı Belgrada dönmüştür.

M. Stoyadinoviç ile M. Antonosko istasyonda hükümet erkânı, Balkan Antantı ve Küçük Antent elçileri, bir çok meb'uslar ve gazeteciler tarafından karşılanmışlardır.

Stoyadinoviç gazetecilere verdiği beyanatta, konsey toplantısında elde edilen neticelerden çok memnun olduğunu ve toplantının Balkan Antantı devletleri arasında mevcut dostluk bağlarını bir kat daha takviye ettiğini söylemiştir.

Rumen Hariciye Nazırı Antonosko da aynı mealde bir beyanat vermiştir. Geceyi hususî vagonunda geçiren Antonosko, bugün, Türkiye elçisi Ali Haydarın, Fransız elçisinin ve diğer bazı diplomatların ziyaretini kabul etmiştir.

Öğle üzeri saltanat Naibi Prens Pol

tarafından kabul edilen Antonosko, yemeği sarayda yemiştir. Ziyafette Bayan Antonosko, Başvekil Stoyadinoviç ve zevcesile, bazı elçiler ve Hariciye yüksek erkânı da hazır bulunmuşlardır.

Öğleden sonra Başvekil Stoyadinoviçle Antonosko, iki memleketi alâkadar eden bazı meseleler hakkında evvelce başlamış oldukları müzakerelere devam etmişlerdir.

Gece, Madam Stoyadinoviç Madam Antonosko şerefine hususî bir ziyafet vermiştir.

Nazır ve zevcesi saat 23,10 da Bükreş hareket etmişlerdir.

Yunanistandaki intibalar

Belgrad 20 (Hususi) — Yunan Başvekili Metaksas, kabinenin dünkü toplantısında Balkan Antantı konseyinin mesaisi hakkında arkadaşlarına izahat vermiş ve çok memnuniyet verici neticelere varıldığını bildirmiştir.

Yunan kabinesi, Balkan Antantını daha ziyade takviye etmek için her türlü gayreti sarfa karar vermiştir.

Konseyin mukarreratından hareketle bahseden Yunan gazeteleri, artık bir Yunan - Bulgar anlaşmasına da zemin hazırlanmış olduğunu yazarak, Bulgaristan tarafından yapılacak böyle bir teklifin memnuniyetle kabul edileceğini söylemektedirler.

Yapılması derpiş edilen bu anlaşmanın, son Bulgar - Yugoslav dostluk misakına müşabih olacağı ilâve olunmaktadır.

Bulgar - Yunan ve Bulgar - Rumen misaklarına doğru

Roma 20 (Hususi) — Atinadan Viyanadaki Tag gazetesine bildirildiğine göre, yakında, Bulgaristan ile Romanya ve Bulgaristan ile Yunanistan arasında Bulgar - Yugoslav ebedî dostluk misakına müşabih misaklar akdedilmesi pek muhtemeldir.

Türkiye ile Bulgaristan arasında, esasen böyle bir misak mevcut olduğundan, mutasavver misaklar tahakkuk ettiği takdirde, Bulgaristan da dolayısıyla Balkan Antantına girmiş olacaktır.

Irakta yeni Bir isyan

Çıktığı şayiaları

Londra 20 (Hususi) — İrakta yeni bir isyan çıktığına dair bazı ecebi mahafilde deveren eden şayialar, Irak sefaretî tarafından kat'iyetle tekzip edilmiştir.

Resmî gazete

Başka dil ile de çıkarılacağı tekzip ediliyor

Ankara 20 (A.A.) — Başvekâletten:

Resmî gazetenin, devletin resmî dili olan Türkçeden maada ecebi lisanelerde da çıkarılacağı hakkında bazı gazetelerde tesadüf olunan yazılar hiç bir esasa istinat etmemektedir. Keyfiyetin tekzipine Anadolu ajansı mezdur.

General Göringin Lehistan seyahati

Varşova 20 (A.A.) — Kont Potocki ile beraber avlanan Göring, iki vaşak vurmuştur. Evvelce Polonyada iki defa avlanan Göring, şimdiye kadar Avrupada pek nadir olduğu için avcılar tarafından makbul addedilen böyle bir şikâr ile dönmeğe muvaffak olmamıştır.

Eski İngiliz Kralı için hususi tayyare istasyonu yapılıyor

Viyanada, 10 (A.A.) — Halen Enzeffels şatosunun civarında Vindsor dükkası için hususi bir tayyare meydanı inşası için çalışılmaktadır. Bundan, dün uzun müddet Avusturyada kalacağı neticesi çıkarılmaktadır.

Mısırın Milletler Cemiyetine girmesi

Cenevre, 20 (A.A.) — Kahiredeki İngiliz büyük elçiliği, Mısır hükümetini Milletler Cemiyetine kabul için talepte bulunmaya davet etmek üzere talimat almıştır.

Berlin ve Roma dünden itibaren İspanyaya gönüllü sevkini menettiler

Hazırlanan kontrol plânının tafsilâtı

Âsilerle hükümetin hava kuvvetleri arasında yeni iki ve korkunç muharebe oldu

Londra, 20 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, İspanya sahillerinin kontrolü plânı hakkında tafsilât vermeye başlamışlardır.

Morning Post diyor ki: İngiliz ve Portekiz filoları Gaskonya körfezini Fransız ve Sovyet filoları İspanyanın şimali garbi sahillerini, İngiliz, Fransız ve Portekiz filoları cenup sahillerini, ve Alman - İtalyan filoları da Şark sahillerini kontrol edeceklerdir.

Neşredilen emirnameler

Berlin, 20 (A.A.) — Alman hükümeti, bugün neşrettiği bir emirnamele Alman tebaasının gönüllü olarak İspanyaya gitmesini ve bu maksatla gönüllü toplanmasını yasak etmiştir. Dahiliye Nazırı gönüllülerin gitmesine veya transit olarak geçmesine mâni olmak için icap eden tedbirleri alacaktır. Emirname hilâfında hareket edenler hapis cezasına uğrayacaklardır.

Bu emirnamenin meriyet ve inkıza tarihlerini Hariciye Nezaretî kararlaştıracaktır.

Budapeşte, 20 (A.A.) — Kabine, dün akşam İspanya için gönüllü toplanmasının ve sevk edilmesinin men'ine karar vermiştir.

Roma, 20 (A.A.) — Hükümet, İspanyaya gönüllü gitmesine mâni olmak için hususî tedbirler ittihaz etmiştir.

Lizbon, 20 (A.A.) — Bu sabah İspanya için gönüllü toplanmasını ve sevkini meneden bir kararname neşredilmiştir.

Avila, 20 (A.A.) — Havas Ajansının muhabiri Georges Botto dün heyecanlı iki hava muharebesine şahit olmuştur. Sabahleyin kırk tane kadar avcı tayya

resi, 4000 metrelik yükseklikte dokuz hükümet tayyaresile çarpışarak yarım saatden az bir müddet zarfında bunları alevler içinde yerlere düşürmüştür.

Öğleden sonra yirmi kadar tayyare, tekrar havada muharebeye tutuşmuş ve bir âsi tayyaresi bir dakikadan az bir müddet zarfında iki düşman tayyaresini yere düşürmeye muvaffak olmuştur.

Paris, 20 (A.A.) — Petit Parisien gazetesine akseden bir şayiye göre Franko kuvvetlerinin zaferini tacii için bazı İtalyanlar İspanyaya mühim miktarda zehirli gaz göndermişlerdir. General Frankonun Berlin ve Roma elçilikleri

Salamanka, 20 (A.A.) — General Franko Berlin ve Romadaki elçiliklerini büyük elçiliğe tahvil etmiştir.

Beraet eden âsiler

Madrid, 20 (A.A.) — Halk mahkemesi 19 İkincikânunda Cerro - Rojo min takasındaki muharebe esnasında esir edilen 84 âsi askerinin beraetine karar vermiştir.

Filistinde yeni Müsademeler

Kudüs, 20 (A.A.) — Dün Tiberiasda vuku bulan hâdiseler esnasında 30 Arap, 30 musevi ve 2 İngiliz memuru yaralanmıştır.

Sovyetlerin İspanya sefirliği

Moskova 20 (A.A.) — Sovyetler Birliği merkezî icra komitesi, Leon Gaiskis'i, başka bir memuriyete tayin edilen M. Rosenberg'in yerine İspanya sefirliğine tayin etmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Havuzlar genişletiliyor

İkinci beş senelik sanayi programında Haliçteki ıktısat vekâletine ait havuzlarda geniş miyasta ıslâhat yapılacaktır. Havuzlarda bazı ilâvelere şimdiden başlanmıştır. Buradaki fabrika kısmından büyük istifadeler beklenmektedir. Fabrikanın şimdiki yeri bugünkü ihtiyacı bile karşılamıyacak vaziyettedir. Bu noksan ortadan kaldırılmak istendiğinden şimdiki yerin deniz tarafına yeni bir bina yapılmış başlanmıştır. Temelleri tamamlanmış olduğundan inşaat yaz mevsimine kadar ikmal edilecektir. Bu binanın saçağı demir olarak yapılmıştır. Binanın duvarları tamamlanınca saçak da yerine konacaktır.

Azlık okullarında Türkçe müdür muavinlikleri

Şehrimizde bulunan ecnebi azlık mekteplerinde Türkçe derslerini okutan öğretmenler arasından birinin o mektepte «Türkçe Müdür Muavini» olarak Türkçe derslerinin tedrisi vaziyetle meşgul olması münasip görülmüş ve keyfiyet azlık okullarına teklif edilmiştir. Okullardan verilecek cevaba göre hareket edilecektir.

Dokumacıların yeni idare heyeti

Dokumacılar kooperatifi dün toplanarak idare heyetini seçmiştir. Reislige Yahya, ikinci reislige Yusuf Aydın, mürakipliğe Recep Aydoğmuş, İsmail Akbaş ayrılmıştır.

Kooperatif bu sene perakende satış işleri de verilmiş olduğundan bu seneki faaliyeti daha çoğaltılacaktır.

Haliç idaresi plânçosu

Akay idaresi tarafından işletilmesi deruhte edilen Haliç seferlerine ait hesaplar hazırda toplanacak komisyonunda tetkik edilecektir. Bu münasebetle işletmeye ait bilançoların hazırlanmasına başlanmıştır.

Halicin yolcuları gün geçtikçe azalmaktadır. Bunlara mukabil şirkette yapılan tensikat münasebetile zarar mevzuu bahsdeğildir. Memur adetlerinin azaltılması münasebetile işletmenin hazırda çıkartılacak bilançosunda belediyeye olan borçlardan bir kısmı ödenmiş olarak gösterilecektir.

Küçük Haberler

Belediye teavün sandığı kongresi
Belediye memurları teavün sandığı dün senelik toplantısını yaparak idare heyetini seçmiştir.

Belediye İktisat Müdürü Ankaraya gitti.
Belediye İktisat Müdürü Asım Süreyya, belediyeye ait bazı işler için Ankaraya gitmiştir.

Belediye Mektupçuluğu
Belediye Mektupçuluğunu vekâleten ifa etmekte olan Necati, bu vazifeye asaleten tayin edilmiştir.

Ankaraya giden gümrük müfettişleri döndüler
Gümrükler Umum Müdürü Mahmut Nedim ve Teftiş Hey'eti Reisi Muammer dün Ankaradan İstanbula gelmiştir. Mahmut Nedim ve Muammer cuma günü gümrüklere gelerek yeni şekil etrafında Başmüdür Mustafa Nuri ile görüşerek izahat alacaklardır. Ankarada toplanan gümrük müfettişleri kongresinde bulunan İstanbul muntakası müfettişleri de dönmüşlerdir.

Kızılay kongresi
Kızılay Fatih şubesi kongresi şubatin 28 inci pazar günü saat 14 de Letafet apartmanında yapılacaktır.

Kurban Bayramı

21 Şubat 1937 pazar günü 1355 Zilhiccesinin dokuzuna müsadif olmakla (Arefe), pazartesi günü de (Kurban Bayramı) olduğu ilân olunur.

İstanbul Müftüsü
F. Üyener

Bayram namazı

	S.	D.
Zevâlî saat	7	22
Ezanî saat	1	32

Kabadayılık Taslıyan Topal Arif

Koskada bahriyeli Cemal isminde birini bıçakladı

Evvelki gece Koskada Simitçi soğukunda kanlı bir hâdise olmuştur. Eski arabacılar kâhyası Topal Arif, tersaneli Cemal isminde bir adamı kama ile karnından ağır surette yaralamıştır.

Koskada kahveci Nevzadın kahvesinde oturan jandarma Celâl geçenlerde Topal Ariften bahsolunurken:

— Bırakın şu herifi, kabadayılık tashyor. Biz onun kafasını anahtarla ezeriz, demiştir.

Kahveci Nevzat bu sözü hemen ertesi günü Topal Arife söylemiş, Topal Arif de kafayı çekerek Nevzadın kahvesinin önüne gelmiş ve:

— Benim kafamı anahtarla ezecek kimmiş bakayım. Görelim diye nâra atmıştır.

Bunun üzerine bir hâdise çıkacağı anlayan kahve müşterilerinden tersaneli Cemal dışarı çıkarak Topal Arifi teskin etmek istemiş. Fakat Topal Arif Cemali de kendi hasımlarından zannederek kamasile karnından ağır surette yaralamıştır.

Hemen oraya yıkılan Cemal Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış ve tesadüfen oradan geçen süvari polisi Münir Topal Arifi yakalamıştır.

Gece nöbetçi müddeiummüsü Orhan tahkikata başlamış, ve tahkikata dün müddeiummü müavini Feridun devam etmiştir.

Tabibi adlı Salih Haşim Cerrahpaşaya giderek yaralıyı görmüştür. Cemalin yarası ağırdır.

Suçlu tecavüze uğrayacağını zannederek korku ile Cemali vurduğunu söylemektedir. Tahkikat devam etmektedir.

Matbuat balosu

İstanbul Basın Kurumunun (Matbuat Cemiyeti) balosu salı akşamı Tokatliyan salonlarında verilecektir. Balonun fevkalâde muhteşem olması için bilhassa itina edilmiş, büyük fedakârlıklara katlanılmış, emsalsiz kotyonlar ve hediyeler, pek itinalı bir program hazırlanmıştır.

İstanbul okulları tayyaresi

İstanbulda mevcut ilk ve orta mekteplerle liseler «İstanbul Okulları» adlı bir tayyare almak için para toplamak arzusunda olduklarını Kültür Direktörlüğü yolile Bakanlığa bildirmişlerdir. Bakanlığın cevabı dün gelmiştir. Bu cevaba göre Bakanlık okulların bu teşebbüsünü çok yerinde görmüş ve derhal icraya geçilmesini bildirmiştir.

Bir adam arkadaşını yaraladı

Galatada oturan Maksut ile arkadaşı Ahmet arasında bir meseleden kavga çıkmış, Ahmet Maksudu göğsünden ağır surette yaralamış, yaralı hastaneye kaldırılmış, Ahmet yakalanmıştır.

Bir kadına otomobil çarptı

4014 numaralı kamyonu idare eden Serkis Tarlabası caddesinden geçerken Sakızağacında oturan Maryaya çarparak ağır surette yaralamış, yaralı hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Bayram münasebetile **ASRİ** sinemanın Büyük programı
Yalnız 15 kuruşla 2 büyük film birden
Sinema kralı **ŞARLO**
Bu senenin en büyük temsili **ASRİ ZAMANLAR**
Neşe ve kahkaha filmi

Yıldızlar yıldızı **RICHARD ARLEN**
Ve **VIRGINA BRUCE**
1 - Numaralı Halk Düşmanı
Cazip ve hakiki macera filmi

Sokaklar asrî Şekilde süpürülecek

Belediye temizlik işlerini asrileştirmeye karar vermiştir. Bilhassa caddeler şimdiki tarzda süpürülürken tozlar kabarmaktadır. Bunun önüne geçilmesi için faraşlı ve süpürgeli el arabaları satın alınacaktır.

MEVLÛT

Geçenlerde irtihalini yazdığımız İstanbul Hukuk Fakültesi ikinci sınıf müdâvimlerinden, Trabzon Meh'usu ve Büyük Millet Meclisi grup reis vekili Hasan Saka'nın oğlu merhum Zeki Saka'nın ruhu için bayramın üçüncü gününe tesadüf eden 24 şubat çarşamba günü öğle namazını müteakip Beyazıt caminde mevlûdî şerif okunacaktır. Kendisini seven dost ve arkadaşlarının ve arzu buyuran zevatin teşrifleri rica olunur.

El işleri sergisinde Madalya kazananlar

Ankaradaki el ve ev işleri sergisinde mükâfat ve ikramiye kazananların madalyaları dün İstanbula gelmiştir. Bunlar bayramdan sonra pazartesi günü saat 14 de Ticaret Odası salonunda Vali Muhiddin Üstündağ tarafından mersimle sahiblerine verilecektir.

Sipahi Ocağının yeni idare hey'eti

Sipahi Ocağının yıllık kongresi Bay Cevdet Kerimin reisliği altında açılmış ve seçim neticesinde başkanlığa Avukat Bay Asım Sorgun, azalıklara Fikret Ath, Dr. İhsan Şükrü Aksel, Hâmit Ekcan, Nuri Türkan, Hamdi Başar, Dr. Tevfik Ali Çemen, Tokat mebusu Süreyya Gence, İbrahim Ziya, Aziz seçilmişlerdir.

Bugün **SARAY** sinemasında senenin en büyük ve emsalsiz Fransız filmi

NİÇEVO (Deniz Altı Kahramanları)

heyecanlı ve ihtiraslı aşk dramını mutlaka gidip görünüz.

Baş rollerde **Harry Baur ve Marcelle Chantal**

İlaveten: FOX JURNAL Son dünya haberleri
Bugün saat 11 de tenzilâth matine

17 milyon Türk için vücuda getirilen büyük milli film

TÜRK İNKILÂBİ

Genç, ihtiyar, bütün Türkler kendi inkılâp ve zaferlerini canlandıran büyük milli filmi görmeğe koşuyor. Son 30 senelik tarihimizi hakiki film vesikalarile gösteren film: Saltanat, meşrutiyet, İttihat ve Terakki, Balkan ve umumi harp, Çanakkale zaferi, çıkan devri, İstiklâl savaşı, Lozan, Cumhuriyet.

Bugün **TÜRK** sinemasında, Bugün ve Bayramda hergün saat 11 de matine

BUGÜN MATİNELERDEN BAŞLIYARAK

İstanbulda İPEK, İzmirde ELHAMRA sinemalarında birden

Sinemacılık tarihinin bir mucizesi ve katiyetle iddia ediyoruz ki, 1936 - 1937 film dünyasının en muazzam - en güzel ve en müthiş şaheserlerin şaheserleri

Türkçe sözlü RUS - JAPON muharebesi

Baş rollerde: Adolf Volhbruck - Danielle Darioux ve 50,000 figüran
Bir Rus zabiti ile bir Japon kızının nefis aşk macerası, tarihte meşhur Porartur muhasarası, 50,000 askerin iştirak ettiği muazzam kara harpleri, Amiral Togo'nun Rus donanmasını imha etmesi batan zirhliler - her iki tarafın gösterdiği kahramanlıklar.
Canlanan Bir tarih - Eşi görülmemiş bir şaheser
Bayramda hergün saat 11 de matine

BAYRAM GÜNLERİNDE DAİMA SENENİN EN GÜZEL FİLMİNİ
Göstermeği **MELEK** sineması ve **SAKARYA** sineması
itiyad edinen **MELEK** ve **SAKARYA** birden

YARIN MATİNELERDEN BAŞLIYARAK

Büyük musiki **ÜSTADI FRANZ LEHAR**'ın nefis musikisi **MACAR** ve **ALMAN** şarkılarıyla süslenmiş, görülmemiş derecede

Eğlenceli, zevkli ve muhteşem bir mevzulu

BÜLBÜLLER ÖTERKEN

filmını takdim edecektir. Baş rolde: Altın sesli ve altın saçlı, Halkımızın sevgilisi

MARTHA EGGERTH

Suvareler için yerler evlden temin ediniz.

Bugün ve Bu akşam son olarak

MELEK Sinemasında

2
FİLM
BİRDEN

ŞARL BOYER

ŞANGHAY ve

MAZURKA
POLA NEGRI

MEMLEKET HABERLERİ

Trabzonda yeni kurulacak Yomra kazası

Kaza merkezi olarak güzelliğe şöhret almış olan Arsen kasabası seçildi, yeni kazanın Kedil ve Direne isimli iki nahiyesi olacak

Trabzon sahillerinden bir görünüş

Trabzondan yazılıyor: Trabzon da-
hinde yeniden ve Yomra ismiyle bir
kaza kurulması kararı burada alâka
ile karşılanmıştır.

Yeni kurulacak olan Yomra kazası
kırk beş bin nüfuslu bir kaza olacağına
göre kaza merkezi olan Arsen kasaba-
sına tâbi Kedil ve Direne adında iki
nahiyesi olacaktır. Bu nahiyelerden
Kedilin merkezi sahilden sekiz on saat
uzaklıkta dahilde; Direne ise eski na-
hiye olduğuna göre merkezi gene eskisi
gibi sahilde Dirona çarşısında buluna-
caktır. Trabzonla Sürmene arasında
kurulacak olan bu kazanın sahil bo-
yunca uzunluğu otuz kilometre olup
Arsen kasabası bu uzunluğun tam
merkezinde ve mihrak vaziyetinde bu-
lunmaktadır. Dirona çarşısı ise kaza-
nın batı semtinde Trabzona iki buçuk
saat uzaklıkta bulunmaktadır. Esasen
değerli idarecilerimizin de uzun bir
incelemeden sonra Arseni kaza mer-
kezi tesbit edişleri mülki ve siyasi ba-
kımından isabetli olduğu kadar iktisadi
ve coğrafi bakımdan da isabetli olmuş-
tur. Bir kere merkezi vaziyette bulu-
nan Arsen cennetten bir parça dene-
cek kadar güzel manzaralı, havası hoş
bir kasabadır.

Halk ve köylü için merkezi vaziyet-
te bulunan bu kasaba ilerde güzel bir
şehir olmaya da müsteittir:

Çünkü Karadenizle dudak dudağa
üç tarafı yemyeşil fındık bahçeleriyle
çevrili bulunan geniş bir ova üzerinde
kurulan bu şirin kasabanın doğu cihe-
tinde geniş ve düz bir mer'ası mevcut-
tur ki ilerde şehrin bu semte doğru in-
kişafını son derece kolaylaştırmakta-
dır. Dirona çarşısı ise bunlardan mah-
rum olmakla beraber etrafında bataklık-
lar mevcut olup havası sıhata el-
verişli olmadığı gibi tek bir göze
(membra suyu) da mevcuttur. Hatta yaz mevsiminde Dirona kasaba-
sı halkı kâmilan yayla ve sayfiyelere
çıkma mecburiyetinde kaldığı gibi
büyük memurları da yazlık için aile

Karaağaçta köy Muallimleri Kursu

Edirne, (Hususi) — Lüleburgazda
Devlet Çiftliğinde açılacak olan Köy
muallimleri kursu için çiftlikte yapı-
ması icap eden inşaatın bitirilmesine
kadar kursun Karaağaç yatılı mektebin-
de açılması kararlaştırılmıştır.

Kursa devam edenlere yemek ve iç-
mekten başka haftada elli kuruş verile-
cek ve gençler kursu bitirdikten sonra
köylerine dönerek yeni işlerine başlaya-
caklardır. Trakyanın muhtelif yerlerin-
den kursa 100 genç alınacaktır.

Orduda çavuş ve başçavuş yetişip te-
terhis edilenlerin de girebileceği bu
kursu seçilecek gençler için Maarif mü-
dürlüklerine bazı afişler gönderilmiş-
tir.

Cinayet değil kaza

Süleyman Hacı köyünde
bulunan cesedin hüviyeti
anlaşıldı

Karaman (Hususi) — Süley-
manhacı köyünde bulunan cesedin hü-
viyeti anlaşılmıştır. Cesed, Süleyman-
hacı köyünden Abdurrahman oğlu Ah-
mede aittir. Ahmet dağda koyunları
otlatıldığı sırada çiftesi ile oynamağa
başlamıştır. Bu sırada çiftte ateş almış
ve çıkan kurşun zavallıyı göğsünden
vurarak öldürmüştür. Cesed, dağda iki
gün kalmıştır.

Bayburt hapisanesinden 3kişi kaçtı, fakat yakalandı

Bayburttan yazıldığına göre hapis-
haneden duvar delmek suretile 3 mah-
pus kaçmış, bunlar kaçarlarken diğer
mahpusların elbiselerini de çalmışlar-
dır. Hâdiseler derhal haber alınmış, taki-
be çıkan jandarmalar Kakart dağında
firarlıları yakalamışlardır.

İzmitte zehirlenen köpekler

İzmit (Hususi) — İzmit ve mü-
hakatında bir ay içinde 450 köpek ze-
hirlenmiştir.

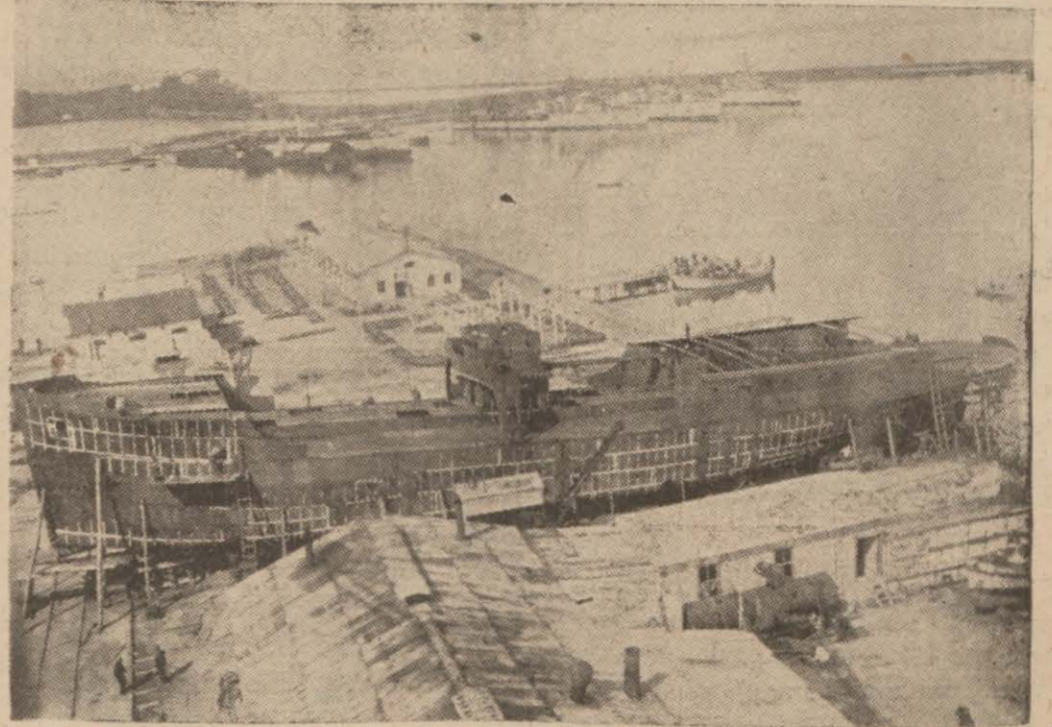

İnegölde temsil

İnegöl (Hususi) — Halkevi temsilkolu tarafından Atatürk mektebinin
salonunda Kozan oğlu piyesi temsil edilmiştir. Piyas iki gece şehirlilere bir
gece de köylülere oynanmıştır. Müsamere çok parlak olmuştur.

İzmitte ve Gölcükte belediye işleri

Gölcüğün şimdiki halini eski Ankaraya
benzetmeler var, Bu kasabanın yakında şimdiki
Ankara gibi Türkiyenin en modern yerlerinden
biri olacağı umuluyor. İzmitliler belediyeden
bir çok işler bekliyorlar

Gölcük

İzmit (Hususi) — İzmitte en mü-
him işler arasında «su», «elektrik» ve
«yol» işleri vardır.

İzmitte onuncu Cumhuriyet bayra-
mında isale edilmiş olan Paşasuyu 214
bin liraya mal olmuştur. Belediyenin
müteahhidi 100 bin lira kadar bir bor-
cu kalmıştır.

Su membanın yazın pek azalması,
İzmit nüfusunun da sayısını kayıt bir
şekilde artması dolayısıyla, yazın su sı-
kıntısı bütün dehşeti ile devam ediyor
ve şehir tam 5 ay gibi uzun ve suya en
fazla ihtiyaç gösterdiği bir mevsimde
susuz kalıyor.

İzmit belediyesi bu vaziyeti önlemek
için su saatleri takmak mecburiyeti ni
ihdas etti. Fakat, bu da bir netice
veremedi. Bunun üzerine 100 bin lira
daha sarfedilerek Balaban isimli su-
yun ilâveten isalesi kararlaştırıldı.

İzmit belediye reisi su meselesi için
diyor ki:

«Ben çok temenni ederim ki, ye-
ni getireceğimiz su da, bir gün gelsin
de şehrin ihtiyacına kâfi gelmemiş ol-
sun...»

Bugünkü İzmit elektrikleri sadece
bir tırabın ifadesidir. Bunu takdir eden
belediye Sümer Bankla bir anlaş-
ma yaparak kâğıt fabrikasından şeh-
re ışık vermek imkânlarına kavuşa-
caktır. Fabrikadan alınacak elektrik
3 ay sonra şehri aydınlattığı ve uzun
seneler çekilen ızdırlara bir nihayet
verilmiş olacaktır.

İzmit belediyesi kâğıt fabrikasının
dan elektriğin kilovatını 3,50 kuruştan
alacaktır. Bu sebeble halka da müm-
kün olduğu kadar ucuz vermeğe çalış-
acaktır.

İtiraf etmek lâzım ki, İzmit yolları
eski senelere nisbetle biraz olsun dü-
zelmiş ve yeniden de yapılmıştır.

Şu var ki, yapılan yollar hâlâ eski
tarz kaldırımlardır. Ve bunlar pek çabuk
bozulmaktadır. Belediye madem-
ki yol yaptırmak istiyor, bunu hâlâ eski
ve gerçekten biçimsiz şekillerde
yaptırmakta ne mana vardır.

Sonra kırtasiyecisi Edib Kaya dükkân-
ından başlayarak Yeni Turan mekte-

bine kadar uzanan ve gene şehrin en
ışlek bir caddesi olan Gümrük iskelesi
yolları o kadar kötü, bozuk ve fena ki,
insan, İzmit gibi büyük bir vilâyet mer-
kezinde değil de, kendisini geri kalmış
bir şehirde sanıyor.

Gölcüğün şimdiki hali, Ankaranın
ilk günlerine benziyor. Küçük bir bar-
akanın küçük bir köşesine çoluk, ço-
cuğula yerleşmiş bir memur görmek,
yerden hafifce kabarmış bir tümseği
ev diye kabul etmek, Gölcük kazasının
da olağan işlerdendir.

Bu sebebledir ki, kaza merkezi, kıs-
men Değirmendereye nakledilmiş, me-
murlar da İzmit - Gölcük - Değirmen-
dere - İhsaniye ve hattâ Seymende ev,
ocak kiralamaşlar...

Sabahleyin motörlerle işlerinin ba-
şına, akşam evlerine dönenler, bu va-
ziyetten hiç de memnun değiller..

«Çilemiz ne vakit dolacak?..»

Diyorlar.

Gölcüğün planını Holandalı bir grup
uzun zamandanberi çizmekteydi. Bu
grupun işleri hemen hemen, nihayet
bulmuş gibidir.

Öyle ümit ediliyor ki, (Yeni Gölcük)
modern bir şehir olmakta geç-
kalmıyacaktır.

Gölcükte teşekkül eden yeni bele-
diye, kazanın şimdiki hayatını biraz
olsun tanzim etmek için çok çalışmak-
tadır.

Yollar, çamurdan ve tozdan korun-
mak için düzenlenmekte, bir kaç par-
ça dükkân ve fırının temizliğine çok
dikkat edilmektedir.

Gölcükte, içinde lokantası, otele, si-
neması, parkı, bakkalı, kasabı, sebze-
cisi ve hattâ tuhafiyecisi olan büyük
bir kantin de vardır.

Gölcükte dikkati üzerine toptayan
en büyük varlık harb gemileridir.

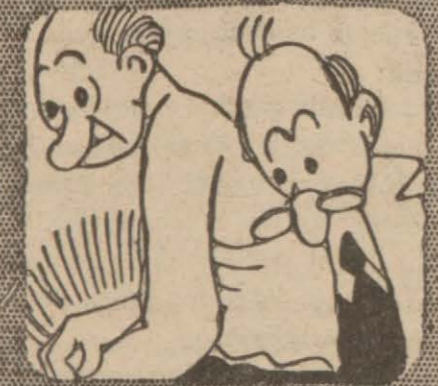
Yavuz, bir heybet ve mehabet
timsali gibi körfez koyuna uzanırken
diğer torpidolar, kruvazörler, denizaltı
gemileri etrafta bir gurur taşımakta-
dır.

Gölcükte tertemiz lâciverd elbiseleri
içinde, bahriyelilere rastlamak da en-
gin bir sevinç oluyor.

PAZAROLA HASAN BEY DİYOR Kİ:

— Ne o hazret, kurban almaya mı
gidiyorsun?
— Hayır Hasan Bey, gerçi öyle bir
niyetim vardı ama..

— Üstüne şifalar hastalandım. Dok-
tora gittim. Doktor parası, ilaç para-
sı, kurban parasını götürdü.

... Ne yapalım, bu sene de bu yüz-
den kesemiyceğiz.
Hasan Bey — Doktor sana üç gün
sonra bir daha gell Sonra gene gelir-
sin; dedi mi?

— Demedi Hasan Bey.
Hasan Bey — Öyleyse sözümü din-
le de, sen gene bir kurban al, kes!

Gazeteleri

Okurken

HABER — Kansızlık ve tedavisi
— Tereyağ, bal, pırlaza reçetesini
herkes bilir ama bakkal denilen ecza-
cı ile kolay kolay anlaşılıyor.

TAN — Bu sene kurbanlık koyun-
ları o kadar besli değil!
— Onlar da yazılık modasına mı
uydular?

AKŞAM — Suçlu nihayet bulun-
du..

— Hangi cinayetin faili diye me-
rak ettim, okudum. Meğer eşekten
bahsediyormuşsun. Zabita havadisi
meraklısı karileri mi avlıyorsun?

AÇIKSÖZ — Eldiven hırsız
— Eldivensiz sokağa çıkamıyan
kibar bir hırsız olacak.

HALK TABİRLERİ

Nerelerde, nasıl, niçin kullanılır?

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

— 3 — (*)

27 — Bebek misin, Arnavutköyü mü? = Çocukça lâf etme, saçmalama, yahut ta: Sen kimi kandırıyorsun, karındaki bebek değil! Makamında kullanılır.

Misal: Amma yaptın ha! Sen Bebek misin, yoksa Arnavutköyü mü?

28 — Nane molla = Ürkek, çekingen, çok nazlı, çıkırdım, kendini beğenmiş, züppe, kadin ve erkekler için söylenir.

Misal: Amma da nanemolla şeymiş haaa!

29 — Eksik olma, bayır turpu gibi = Söзде birisine iyilik yapmış gibi ondan teşekkür bekleyen palavracı, gösterici ve mantarcılara kaşın söylenir.

Misal: Vallahi bu işi ben sırf senin o güzel hatırım için yaptım!

— Eksik olma, azizim, bayır turpu gibi!

30 — Türkçe bilen beri gelsin! = Kalabalık bir yerde her kafadan bir ses çıkıp kimse kimsenin dediğini anlamayınca, yahut birisi makul sözler söyleyip, söyleyip te etrafındakilere derdini anlatamayınca böyle söyler.

Misal: Yahu, siz ne lâf anlamaz insanlarıyorsunuz. Türkçe bilen beri gelsin! (Şimdi, pazar günleri Beyoğlu sokaklarında da insanın bazan böyle bağıracağı geliyor: Türkçe bilen beri gelsin!)

31 — Öküz dedikçe sağ tarafına bas sıfırı = Anlayışsız, izansız, söz dinlemez, mankafa, inatçı işini bilmez adamlar için söylenir.

Misal: O, hiç lâf anlar mı o? Ona öküz dedikçe sağ tarafına bas sıfırı.

32 — Hanım Boyacıköylüdür = Yüzünü, gözünü çok boyamış kadınlar için söylenir.

Misal: Ne bakıyorsun, ne güliyorsun yahu? Hanım Boyacıköylüdür!

33 — Altın babası = Çok zengin, çok para canlı, aynı zamanda cimri kimse ler.

Misal: O ne altın babasıdır ben bilirim! Buna karşı vaktile kıskançlıkla söylenmiş bir de beyit vardır:

«Altın babası»
«Yere batası!»

(*) Birinci ve ikinci yazılar 17 ve 19 tarihli nüshalarımızdadır.

35 — Çarpık Elemiye = İkide bir, herkese da rılıp, somurtan sinirli kız.

Misal: Çarpık Elemiye, ne olacak!

36 — Zirtullahülkırmanı = Zıdır, terelelli, bir işin önünü, sonunu düşünmez, bir yerde dikiş tutmaz, ele avuca sığmaz, bir çeşit zir deli!

Misal: Herif, tam zirtullahülkırmanı yahu, hiç öylesi lâkırdı anlar mı?

37 — Salakulahilvasia = Tam aptal, bu dala, ahlak, hiç bir şeye akli ermez, kim ne söylese hemen kanar, her gördüğü sakallı babası sanır adam!

Misal: Hiç insan öyle salakulahilvasialarla işe girer mi yahu?

38 — Hışır, yahut armut aley hisselâm = Höyük, hamhalat, hırt, hırbo, ke-reste.

Misal: Herif amma da armut aley hisselâmı ha! Az kalsın, sofrada mayonezli salatayı kışıkla yiyecekti.

39 — Burnu Kafdağında = Ufak tefek işlere tenezzül etmeyip gözü daima en yüksek işlerde, makamlarda olan adam için söylenir.

Misal: Seninki hâlâ bir iş bulamamış kendine!

— Tabii bulamaz, çünkü burnu Kafdağında!

40 — Minder çürüten = Misafirliğe gittiği evde saatlerce oturup ev sahiplerini bıktıran kadın.

Misal: Minder çürüten Emine Hanım, dün gece sizdeymiş öyle mi? — Aman sus kardeş, gece yarısı zor kalkabildi de evine gitti!

41 — Soyun da semerini ye! = Pek çok yediği halde doymıyan oburlara karşı söylenir.

Misal: Ayol patıyacaksın yeter! — Daha doymadım yahu! — Öyleyse o bitince soyun da semerini ye! — Şimdilik bu kadar...

— SON —

Büyücü Ayşe mahkûm oldu

Tophane civarında bir evde oturan Ayşe isminde bir kadının, büyücülük, muskacılık yaptığı iddiasıyla, mevkuf olarak, İstanbul asliye üçüncü ceza hakerinde duruşması yapıyordu.

Dün sabah, duruşma bitmiştir. Müdeiumunî muavini Hakkı Şükrü, ceza istemiş, Ayşe «aşlı yoktur. Ben, ne komşu kızını muradına kavuşturacağım diye muska yazdım, ne de büyü yaptım!» demiştir.

Hey'et, kısa bir müzakereyi müteakıf, Ayşenin üç ay hapsini, elli lira para cezası ödemesini kararlaştırdı.

Hâdiseler Karşısında

Mantar tabancası karşısında

Bu belki aslında bir mantar olabilir ama, mantarı atan ben değilim: Bir gazetede okudum:

Amerikada maskeli bir haydut türemiş. Bu maskeli haydut zenginlerin bu lundukları yerlere iki elinde iki tabanca giriyor:

— Eller yukarı!

Kumandasını veriyormuş. Ellerini yukarı kaldıran zenginlerin doğu cepelerini boşaltıp kendi boş ceplerini doldurduktan sonra geldiği gibi gene birdenbire kayıplara karıştırmış.

Nihayet kabadayının biri çıkmış, azı haydutun iki elinden tabancalarını almış. Maskesini yüzünden çekip ko- parmış. Bir de ne görsün: Ayın on dördü gibi âhim, şâhim bir kız. Asıl işin garibi kızın bütün Amerikalıları yıldırnan bu tabancaları nasıl tabanca imiş bilir misiniz? Amerikan icadı, «pat» deyince yetmiş kişiyi birden yere yıkan tabancalardan değil.

Hani dört beş yaşında çocukların ev nadıkları mantar atan tabancalar yok mu, işte onlardan..

Bu vak'ayı okuduktan sonra, Amerikada hırsızların neden çoğaldığını anladım: Mantar tabancası karşısında kendilerini soyduran insanların memleketinde hırsızlardan bol ne olur kil...

İMSET

Kadın Kösesi

İki parçadan ibaret kostüm

Yakası beyaz pikeden. Ceketin etekleri basklı. Eteğin önünde bir noktadan çıkan birkaç ufak polisi var.

Kolları kabarık. Belinde siyah bir sentörü var. Bastın üzerinde kumaş yarelerak cepler yapılmış.

Mahkemelerde

Hamal Ömer doktorlardan şikâyet ederek "Çıkıkçı Şahnazar nerede, onlar nerede!," diye söylendi

Ömerin kaburga kemiklerini kıran suçlu ise kendini şöyle müdafaaya başladı: "Artık neye dertleniyor, sırt hamallığı kalktı, hamallık yapamıyacak ki sakatlığımdan müteessir olsun!,"

Öskürüyorum.. bunun yüzünden öskürüyorum... Göğüs mahfazam sarılıyor öskürdüğüce... Ağzımdan da kan keliyor!

— Nerende ne var şu halde?

— Kaburga kemiklerimde kırık var, elbette... Ben, bunu biliyorum. Buna da bu Beşir sebep oldu, bu hamal Beşir. Sopyayla vurdu bana. Soppaladı beni... Kaldım böyle sakat... İşımden de çürüğe çıktılar.

— Ne iş yapardın sen?

— Ne iş yapacağım? Ben de onun gibi hamallık ederdim. Hem ondan daha iyi, daha ağır yük taşırdım, ama vurunca sopyayı «belinin ortası budur» diye; işte bu hale geldim, çalışamaz oldum. Çürüğe çıktılar beni... Ev, bark, çoluk, çocuk sahibiyim, yük taşıyarak geçiniyordum. Kaç aydır işsiz, güçsüzüm. Hep bunun yüzünden... Hep bunun yüzünden... Halbuki o turp gibi sağlam kaldı, yük taşıyıp boynunu, tıkr tıkr saydırıyor paraları! Deste deste kayme kıvrıp indiriyor cebine! Ben hem sıhhatimden oldum, hem de ekmeğimden! Ona bir şeycikler olmadı!

Bunları, Sultanahmet ikinci sulh ceza hakeri hâkimi Salâhattin Demirelliye yana yakıla anlatan, uzunca boyulu, esmer, yaşlıca bir adamdı: Ömer. Kendisine sopa ile vurduğundan bahsettiği de dinç görünüşlü bir delikanlı: Beşir. Her ikisi de hem birbirlerinden davacı, hem de suçlu vaziyetindediler. Çünkü, davaya göre, Beşir sopa ile Ömere vurmuş, fakat Ömer de keserle ötekini başından berelemiş.

Hakeri huzurunda duranlar, yalnız bu iki kişiden ibaret değil, dört kişi daha var: Bunlardan biri Sabriye, Ömerin karısı. Ötekiler, ikisi birbirinden az kabaca, ve biri memede üç çocuk... Ömerle Sabriyenin çocukları... Tabii bunlar, suçlu veya davacı vaziyetinde değiller; yalnız, dövüşme, bunların yüzünden çıkmış oluyor. Güya Beşir, çocukları yaramazlık ediyorlar, diye dövmeğe kalkmış, bunun üzerine ana, baba kavgaya girişmişler; Sabriye de bu arada Beşire tokat atmış! Hâdi senin olduğu yer, Unkapanıdır!

Şimdi, Beşir, Ömerin sözlerine karşılı:

— Ben ne yapmışım ona, diyor, ben onun kaburga kemiklerini kırdım. Bugüne bugün sapaşaglamdır Ömer, işte burada durduğu gibi! Hamallıktan çürüğe çıkardıklarını da bilmiyorum. Hamallık etmek istememiş, bu işi bırakmış olacak. Hem, ben kaburga kemiklerini kırmış da onu hamallık edemeyecek bir hale getirmişsem, — öyle bir şey yapmadım ya; meselâ yapmış olayım! — O zaman da gene bir şey yok ortada: Çünkü sırt hamallığı artık yasak! Yük taşımaya- cak ki, sırtında, hamallık eden bir kimse! Eh, mademki böyle, o da sırtına yük almadan, tekerlekli el arabasına yük götürebilir, gene ekmeğe parasını çıkarır elbette!

Hâkim Salâhattin Demirelli, Ömere sordu:

— Buradaki nihaî raporda, senin vücudunda hiç bir âriza kalmadığı yazılı? Doktorlar, hey'et halinde muayene etmişler, bir şey bulamamışlar!

— Nasıl bulabilirler? Sırtıma tülbent koyup, üstünden kulak verip dinleyiverdiler, şöyle!

— Rontkene de koymuşlar?

— Ha, evet, cam da çektiler! Ama canım, tülbent üzerine kulak yavaşlamakla, karanlıkta cam çekirmekle iş anlaşılır mı hiç? Bu başka bir şey değil ki, öyle kulakla işitilecek,

gözle görülecek! Bunu bence daha iyi, çıkıkçı, kırıkçı anlar! Haniya bir «Şahnazar» derler, işte onun gibi bir....

— Şimdi çıkıkçıyı, kırıkçıyı bırak; doktorlar, daha iyi anlarlar bu işi!

— Evet, yalnız kırıkçı, çıkıkçı elile yoklar kaburga kemiklerimi de, kırık, çıkık var mı, yok mu. Daha kestirme yoldan anlar!

— Kâfi! Ben, seni tekrar doktorla hey'etine göndereceğim. Orada, burada söylediklerini, nerende rahatsızlığı hissettiğini falan anlat!

— Hay ömrüne ömür berekâtü! Peğâlâ, pekâlâ! Fakat, bana bir iyilik daha etmez misin ki, Ne olur, burada anlattıklarımı sen bir yol yazdırıver de, gönder doktorlara! Çünkü, beni öyle uzun uzun dinlemiyorlar. Doktor dilince konuşamıyor muyum, nedir! Ne olur, sen yazdırıver!

— Müzekkerene seni ne için gönderdiğimizi yazacaklar, zaten!

— Hay ömrüne ömür berekâtü! Fakat, yazınlar, unutmasınlar, ha!

— Haydi, baba, sen merak etme, yazarlar. Lâkin, sen de ağızdan anlatmayı unutma; burada derdine dair ne anlattınsa, orada da anlat!

— Hay, hay; hay, hay!

Beşir bir taraftan çıkıp gitti. Sabriye, üç çocuğunu derledi, topladı, Ömer ile, hep beraber çıktılar salondan....

Siyah bol yün çarşaf tıknazca bir kadın olan Sabriyeye, Ömer, şöyle di-yordu:

— Bir daha muayeneye gideceğim. Haydi, bakalım, bu sefer kaburga kemiklerimin kırıklığı belli olur, belki!

Lokman hekim Beraet etti

Adapazarında icrayı tababet etmek- ten muayenehanesinde hastalarına memlekete ithali memnu müstahzaratı hariciye getirerek tatbik ve istimal maddesinden dolayı İstanbul dokuzuncu ihtisas mahkemesine mevkuften sevkedilen Doktor Hüseyin Hüsnünün bu şekilde hariçten ceza getirttiği sabit olmadığından beraetine karar verilmiştir.

Hem hapse girecek Hem tazminat verecek

Şehremininde, evvelce yakındaki görüştüğü ve sonra kavga ettiği Fikriyeyi, kendisinin barışma teklifini reddettiği için cerh ve tehditten suçlu olarak İstanbul ağır ceza hakerinde duruşması yapılan Aziz hakkındaki karar, dün sabah bildirildi.

Saraçhanebaşı Saidin fırınında çalışan 29 yaşında Azizin, Fikriyeyi sokak ortasında sustalı çakı ile yaraladığı, kadının boynunda açtığı yarının büsbütün iyileşecek ve iz bırakmıyacak derecede bir yara olduğu neticesine varılmış, sonra başka bir gün kadını, «sen kaçmakla benim elimden kurtulamazsın» diye tehdit ettiği de sabit olmuştur.

Fikriyenin Azize sövdüğü, bu suretle onu tahrik ettiği yolundaki müdafaanın doğruluğunu göstermek üzere isimleri verilen ve dinlenen müdafa şahitlerinin ifadeleri mübayin görülmüştür.

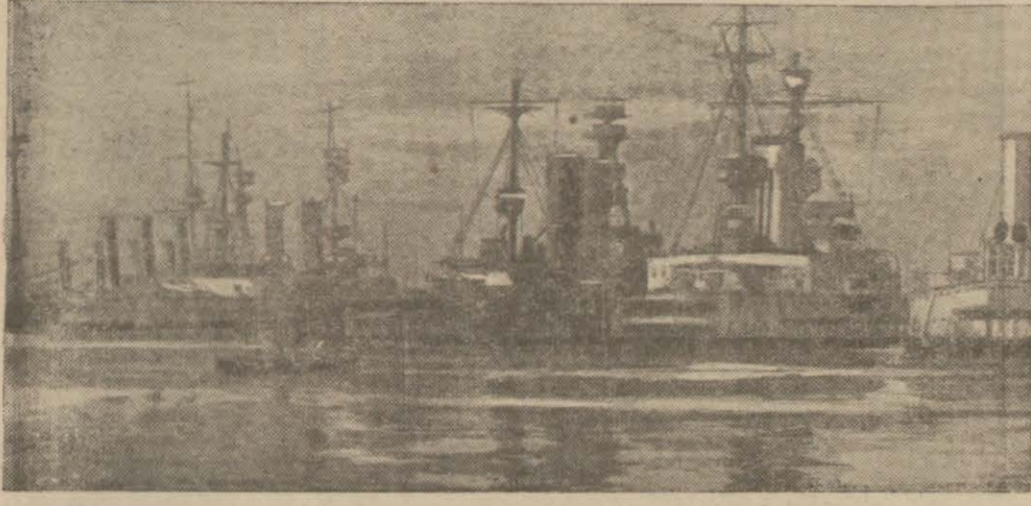
Aziz, yaralamaktan üç sene, altı ay hapse mahkûm olmuş, tehditten de altı ay hapsine karar verilmiş, suçların birleşmesi kaidesine göre bu iki ceza müddeti bir hesap yapılarak, netice itibarile Aziz her iki suçtan dolayı üç sene, altı ay, iki gün hapse mahkûm olmuştur.

Üstelik, Fikriyeye 200 lira tazminat verecek, 22 lira duruşma masrafını da ödeyecektir.

Deniz ve Denizcilik :

Zırhlıların Bitpazarı

Milyonlara malolan zamana harp gemileri tabii ömürlerini yaşadıkları sonra tıpkı eski elbise tophyan "Eskiler alayım," cılar gibi bu işle uğraşan muazzam firmalara satılırlar ve parçalanırlar

Feshedilip eskilere satıldıktan sonra parçalanma sıralarını bekleyen İngiliz zırhlı ve kruvazörleri

Sizlere zırhlılardan, kruvazörlerden, denizaltı gemilerinden, diströyerlerden, yani zamanın deniz kuvvetlerini meydana getiren vahidi harplerden bahsettim, bunların muharebelerde oynayacakları ve oynadıkları rolleri saydım.

Hep birlikte bir çok donanmaları seyrettik ve gördük ki her devlet ihtiyacını karşılayacak bir deniz kuvveti vücuda getirebilmek için milyonlar sarfediyor. Peki böyle milyonlar sarfile vücuda gelen harp gemileri netice itibarıyla ne oluyorlar? Bir harbin patlak vermesine intizaren ilâhîye hizmette kılıyorlar mı?... Eskiye vahidi harpler hangi âkibetle karşılaşıyorlar?

İşte bu müsahabemde bu merakı çıkılayıcı mevzu temas edeceğim. Evvelâ size şurasını hemen haber veriyim ki bugünün harp gemisi ne kadar pahalı ise hayatı da o kadar mahduttur. Meselâ son sistem bir hattı harp zırhlısının filolarda hizmet müddeti yirmi seneyi aşamaz. Bir kruvazörün faal hizmet müddeti 15 sene, bir diströyerin ise 10 senedir.

Bu müddetler içinde o gemiler eskiiyip yıpranmasalar bile yeni yeni keşiflerin, ihtiraların ortaya çıkmasıyla dolayısıyla yeni vahidi harplerle daha mükemmel bir hale gelmiş olmalarından yaşlı gemiler yerlerini daha asri, daha kudretli haleflerine bırakmak mecburiyetinde kalırlar.

Zırhlılar eskiiyince..

Vâkıa beheri milyonlarca liraya malolan hattı harp gemilerini bugün kolayca feda etmek mümkün olamıyor. Denizci tabiriyle her hangi bir vahidi harbin "feshedilmesi", o heybetli geminin köhne demir ve çelik pahasına elden çıkarılması eskisi kadar kolay bir iş sayılmıyor.

Bunun için de, gene bir çok paralar sarfile yıpranmış, sür'atlerini kaybetmiş gemiler teçdit ediliyor, esaslı surette elden geçirilerek harp kudretleri artırılıyor.

Meselâ cihan harbinden sonra Fransız bahriyesinin en kudretli hattı harp zırhlıları olan «Lorraine» sınıfı üç dritnavın sür'atleri pek ziyade düşmüştü. Bu gemiler yeni yapıldıkları zaman (22) mil üzerine resmedilmiş oldukları halde uzun süren bir harbin doğurduğu yorgunluklar yüzünden harpten sonra münferiden seyrettiler zaman ancak (14) ilâ (16) mil ve grup halinde seyrettikleri zaman ise saatte ancak 11 ilâ 12 mil bir sür'at temin edebiliyorlardı.

Bu kadar sür'atsiz teknelerin ise silâhları ve zırhları ne kadar kuvvetli olursa olsun, asri bir filoda mevkileri olamazlar. Çünkü karşılaşmaya mecbur olacakları düşman gemileri onlardan hiç olmazsa bir misli derecede daha seri gemiler olacaktır.

Para, daima para!..

Bu vaziyet karşısında Fransız bahriyesi ya bu kuvvetli, fakat yolsuz gemileri çürüğe çıkarıp yenilerini yapmak ve yahut ta bunları esaslı surette teçdit ve tadil etmek mecburiyetinde kalıyordu.

Gemiler top ve zırh bakımından kuvvetli vahidi harplerdi. Fransızlar düşündüler, taşındılar, nihayet zırhlılarını bir çok paralar sarfile teçdit et-

tiler. Kazanlar, tarbitler değişti; ateş tanzim âletleri ıslah olundu; topların drise irtifaları elden geçirildi.

Ve bugün bu Fransız hattı harp zırhlıları eski sür'atleri olan (22) mil yenden elde ettiler. (34) santimetrelilik topların (540) kilo ağırlığındaki mermilerini eskiden (14,000) metreye kadar atabilirken, bugün bu menzile (25,000) metreye kadar çıkarıldı ve bütün bunlar milyonlar sarfile mümkün olabildi.

Türkiye cumhuriyeti bahriyesinin göz bebeği olan «Yavuz» muharebe kruvazörü de böyle milyonlar sarfile tamir ve teçdit edilmedi mi? Ve bu kudretli gemimizin nurlu ay yıldızımızı şerefle dalgalandırmasını cumhuriyet hükümetinin şuurlu ve programlı deniz faaliyetine borçlu değil miyiz? Demez ki yıpranmış gemiler de, masrafi göze aldırarak şartile, yeniden hatı buluyorlar. Peki o halde yeni gemi yapmaya ne lüzum var? Tamir ettirip kullanmalı diyeceksiniz..

Evet amma tamir ve teçdidin de bir haddi vardır ve her harp gemisi öyle tamirle, teçditte eski harp kudretini yeniden kazanamaz.

Bazan öyle gemiler vardır ki tamirleri için yenisini yaptırmak kadar bir masrafı göze almak icap eder ve tabii bu şartlar içinde o geminin feshedilmesinden başka çare kalmaz.

Eski zırhlılar alayım!..

İşte devletlerin bahriye ağgözlü bütçelerini doyurmak için milyonlar sarfile yaptıkları halde tabii ömürlerini yaşadıkları sonra feshedilen harp gemileri kırılıp parçalanarak köhne demir ve çelik halinde satılmaya er geç mahkûmdurlar. Ve işte bu yüzdendir ki bir harp gemisi için en şerefli âkibet bir deniz cenginde mensup olduğu devletin bayrağını direğinde dalgalandırma dalgalandırma denize gömülüp batmaktadır derler. Her şeyden istifadeyi düşünün insanlar mefsh harp gemilerinden de istifadeyi tabii ihmal edemezlerdi ve etmemişlerdir.

Bunun için İngilterede ve Amerikada muazzam sermayeli firmalar teşekkül etmişlerdir. Meselâ mühim bir mecmuada ve yahut nim resmî deniz yıllıklarında şöyle bir ilân gözünüze çarpar:

W. Ward Limited Sheffield Mefsh zırhlılar, kruvazörler, diströyerler alır. Londra merkezine muvacaat.

Yukarıda ismi geçen firma 1932 senesinde yalnız İngiliz bahriyesinden şu mefsh gemileri satın almıştır:

- 4 — Dritnavı,
- 7 — Zırhlı,
- 18 — Zırhlı ve muhafazalı kruvazör.
- 74 — Muhrip ve torpidobot.

Demek ki mensup oldukları devletlerin denizdeki müttefiklerini koruyan deniz pehlivanları nihayet eskici bezirgânlara da milyonlar kazandıracak ortadan yok oluyorlar.

Lâkin her harp gemisi böyle eskicilere satılmıyor, harp gemisi olarak yaşadıkları sonra denizdeki hayatlarına başka surette devam eden gemiler de vardır ki gelecek müsahabemde resimlerle tevsik etmek şartile sizlere bunu anlatacağım.

A Cemalettin Saracoğlu

Hayatta nasıl muvaffak olmalı?

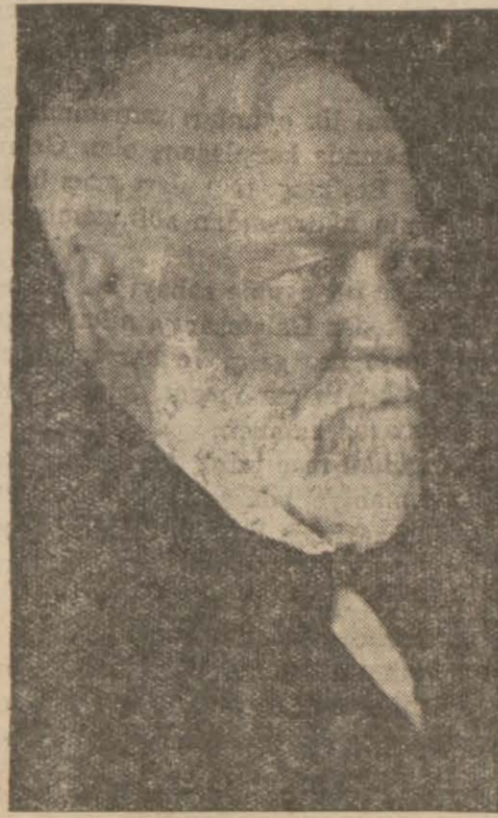
Milyarder Carnegie nasihat veriyor

Amerikanın maruf iş adamlarından Carnegie «Muvaffakiyetin sırrı» ünvanile bir eser yazmıştır.

Carnegie'yi yalnız Amerikalılar değil, bütün dünya tanır; ilme ve fenne hasrettiği milyonlarla «karneci müesseselerini» kurmuştur. Çelik sanayiinin en müthiş kurtlarından biridir.

Karneci yazdığı kitapta, iş hayatında muvaffak olmak için, dostların ve ahbabların oynadıkları rollerden bahsetmiş ve dost edinmenin yollarını yeni hayata atılan müteşebbislere öğretmiştir. Bu bahis etrafında kitabında şu satırları yazmaktadır:

«İnsan hayatta para kazanmak ve zengin olmak isterse bilhassa ilk zamanlarda halkın nazarı dikkatini fazla celbetmekten çekinmelidir. Kendisi ilk zamanlarda 3 kazanırken başkasının on kazanmasına meydan veren adam muhakkak ki sonraları yaptığı fedakârlıkları, büyük faizlerle toplar.

Carnegie

Ben çok fakir bir çocuktum. Babam ailemizin gündelik rızkını zor yetiştiriyordu. Bahçede sekiz on tane tavşanım vardı.

Biz kendimiz yiyecek ekmek bulamazken bir de tavşanları beslemek anemede ağır geliyordu.

Babam bir gün kızdı.

« Bunlara masraf edip duracağı mızca pazar günleri birer birer kesip yiyelim, dedi.

Ben razı olmadum, tavşanlarımı çok seviyordum. Nihayet babama:

« Siz bunları beslemeyin, ben bunlara bakmanın yolunu bulurum, dedim. Mahallede bir sürü arkadaşım vardı, onları topladım.

« Tavşanların her birine sizin isimlerinizi takacağım, fakat buna mukabil, her biriniz de, kendi ismini taşıyan tavşanı himaye edip ona bakacaksınız, dedim.

Arkadaşlar razı oldular. Ve o günden itibaren en nadide otları, en güzel yemleri, tavşanlara taşımağa başladılar.

★

Küçük aklımla hayatın mühim bir sırrını keşfetmişim. İnsanların maneviyatlarını doyurmakla, onlardan çok şeyler istifade etmek mümkündür. Bu psikolojik hallerden azami surette istifade ettim ve milyonlar kazandım. İşe girişikten sonra, bir kere Pensilyaniadaki şimendifer kumpanyasına ray satmak istiyordum.

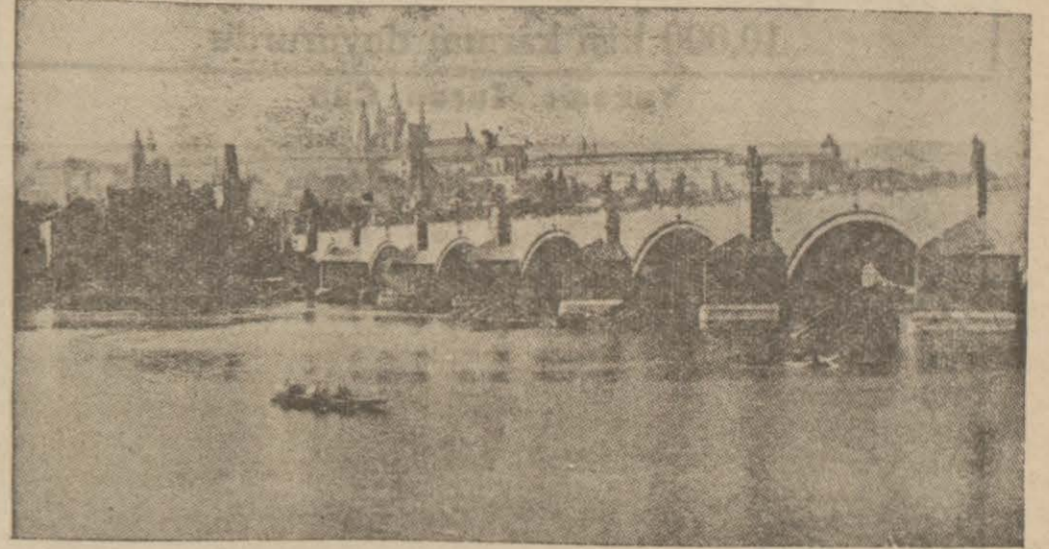
Kumpanyanın aksi bir direktörü vardı, ismi Thompsondu. Bir türlü gönlünü yapamıyordum. Nihayet ona da şeref vermek ve işi bu suretle halletmek lüzumunu hissettim. Pittsburgda kurduğum bir fabrikaya onun ismini koydum. Budala ve mağrur direktörün yüzü derhal güldü ve o dakikadan itibaren benim en sadık müşterilerimden oldu, sırasına göre dışarıdaki piyasa fiyatından çok daha pahalıya mai verdiğim halde, sırf tarihe karşıcağım zannettiği ismi için, bana karşı cömert davrandı.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Avrupanın en çok endişe veren dertlerinden biri

Çeklerle Almanların arası neden bozuk?

Çekoslovakya'yı dolaşan bir Fransız gazetecisinin şayanı dikkat intiba ve ihtisasları

Pragdan bir manzara

Almanyanın en gözde devlet adamlarından General Goering, Lehistanı bir seyahat yaptı. Geçenlerde İtalyaya gittiği zaman bütün hareketleri Fransızlar tarafından nasıl alâka ile takip edildiye bu defa da öyle yapıldı..

General Goering Lehistanı evvelâ Dançig meselesi ile uğraşacak, sonra Lehistanın Çekoslovakya ile arasını açmaya çalışacak, denildi.

Bu, bir tahmindir. Fakat Dançig meselesinin de günün hâdisesi olduğu inkâr edilemez. Alelhusus bugünlerde Alman ve Çek gazeteleri arasında şiddetli bir münakaşa da vardır. Almanlar Çekleri Sovyet pişdarı olmakla, Çekler de Almanları Çekoslovakya'da yaşayan 3 milyon Almanı ayartmak teşebbüslerinde bulunmakla ithâm etmektedirler. Aşağıdaki satırlarda tam bu mühim günlerde Çekoslovakya'yı dolaşan bir Fransız gazetecisinin ihtisaslarını bulacaksınız:

« Praga bir kar fırtınası arasında çıktım. Bindığım otomobil ile geçtiğim sokaklar tamamen tenhaydı.

Fakat ertesi sabah uyanıp ta sokağa çıktığım zaman gece karanlığının bıraktığı bu ilk tesirin tamamen yanlış olduğunu anladım. Prag hem modern, hem kalabalık, hem de canlı bir şehirdi.

Alman gazetelerinin neşriyatı

Ben Paristen ayrıldığı sıralarda Alman gazetelerinin Çekoslovakya'ya karşı epeyce zamandan beri devam ettire geldikleri saldırımlar epeyce telâş uyandırıyor. Alelhusus bu saldırımların henüz son şiddetini bulmamış olduğu hissi de vardı. Alman gazeteleri Çekleri tamamen Bolşevikleşmiş, Avrupada Komünizmin pişdarı haline gelmiş, Sovyet tayyare filoları için iniş meydanları hazırlamış, Çek ordusuna

Sovyet zabıtları almış olmakla ithâm ediyorlardı. Ayrıca, Çekoslovakya'da yaşayan Almanlara lâyük oldukları mevkiin verilmemesinden de şikâyetle bulunuyorlardı.

Çeklerin söyledikleri

Rastgeldiğim ilk Çek :
« Bizim Bolşevikleştığımız hikâyesine kim inanır? dedi. Parlâmentomuz da topu topu 30 tane Komünist mebus var. Onlar da asla kendilerinden bahsetmezler. Tayyare meydanlarına gelince; geçen hafta Pragda bulunan bütün ecnebi ataşemillerleri bir teftiş yapmaya davet ettik. Seyahatlerinden yeni döndüler. Hiç birşey bulamamışlardı.»

Alman Partisinin reisi..

Geriye Çekoslovakya'da yaşamakta olan üç milyon Almanın vaziyeti kalıyordu.

Bana:
« Profesör Konrad Henlein'e gidip görünüz, denildi.

Bu zat bir jimnastik hocası, daha doğrusu spor turneleri teşkilâtı müdürüdür ki, Bohemyanın bütün Almanlarını bir fırka halinde toplamaya, ve geçen seçimde 45 mebusluk temin etmeye muvaffak olmuştur.

Maalesef kendisini göremedim, seyahatime, buna mukabil fırkasının ileri gelenlerinden birisi ile konuştum. Bu, uzun boylu, kara gözlü, kara saçlı, esmer derilî bir Almandı, şöyle söyledi :

« Biz Çekoslovakya'da 3,200,000 Almanız. Bütün nüfusun yüzde 22 sini teşkil ederiz. Bu mikdarın bir milyonu memleket içinde dağıktır. Geriye kalan iki milyonu Bohemyada toplu bir halde yaşarlar.

Gözlerimizi ırk, dil ve medeniyet kardeşliğimize çevirmek için tabii bulunmaz mıyız? Devamı 10 uncu sayfada

Okuyucu Mektupları

Hırsızlık Damgası

Son günlerde şehirde artan hırsızlıkları mevzubahseden Sultanahmette Akbiyıkta okuyucularımızdan Veli Akyol diyor ki:

« Cemiyetin zararlı birer mahlûku olan bu adamları şiddetle cezalandırmak lâzımdır. Bu cezanın söylenmesinin düşündüm: Bunların aınlarına bir hırsızlık damgası vurulmalı, ondan sonra da bırakılmalıdır. Bittabi bu damga ile insanlar arasında dolaşan hırsızların cür'etkârlıkları ve kötülükleri kökünden yok edilmiş olacaktır.»

Biz, bu mektubu yazarken fikri benimsemişimizi de kaydedeceğiz, cemiyetin vazifesi cema yetmek değil, doğru yoldan ayrılan uzvunu ıslah etmektir.

★

Okuyucularımızın sorgularına cevaplarımız

Akşehir Kilerci mahallesinde 69

No. da Mehmet oğlu Mustafaya:

« Mektubunuz çok karışık.. Ne rede yaralandığınız, batan gemi yarım Dünya ne gemisidir? Hangi mülülür zümresine dahilsiniz, maasını nereden, ne suretle, hangi tarihten hangi tarihe kadar aldınız da, şimdi alamıyorsunuz? Bütün bu suallerin cevaplarını havi bir mektup gönderirseniz alâkadar makamın nazarı dikkatini celbetmekten hâlî kalıyız.

★

Adapazarında Sabahaddine:

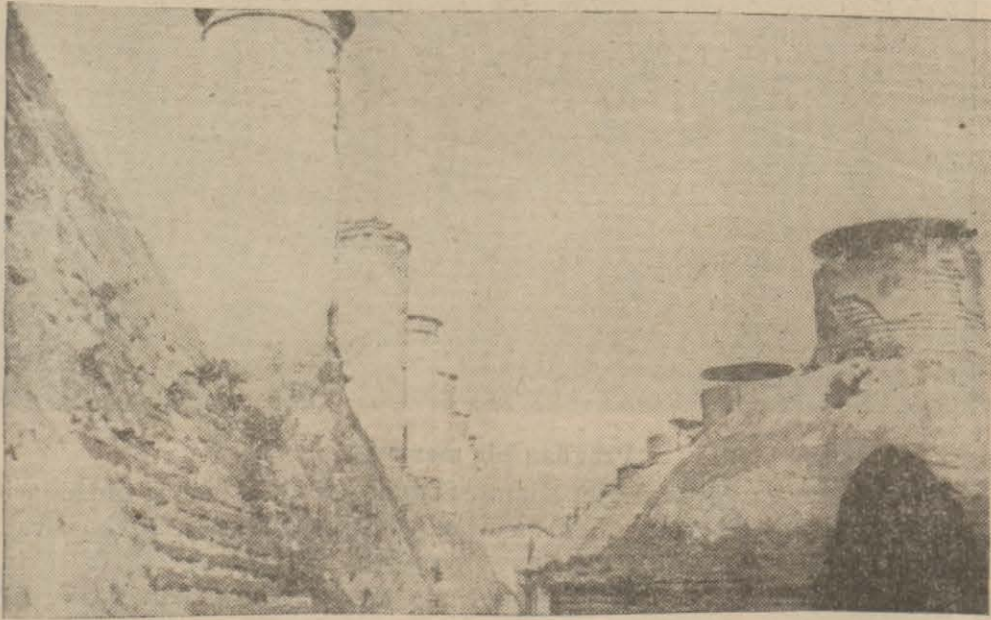
« Arzunuzu yerine getiremediğim için bizi mazur görünüz. Maaşlarımız burada size şu tavsiyelerde bulunmaktan da kendimizi alamadık: Her şeyin ifratı muzırdır. Sizin anlattığınız şekildeki merak ta iyi bir şey sayılmaz. Belki de bu hayal yüzünden istikbalinizi kaybedebilirsiniz. Kendinizi ciddi bir meşaka, meselâ kitaplarınıza, ilme, fenne bağlayınız, bunlar, sizi bütün hayatınızda memnun bırakacak bir istikbal temin eder.

Tarihî Tetkikler :

Topkapı Sarayının tarihî mutbakkarı

Bu mutbakkarlarda bir zamanlar 1350 aşçı ve yamak çalışır, bunların yaptıkları yiyeceklerle adî günlerde 5000, bayram ve düğün günlerinde ise 10,000 kişi karnını doyururdu

Yazan : Turan Can

Mutbakkarlardan dış görünüş

Türkçedeki «can boğazdan gelir» sözü çok büyük bir hakikati anlatır. Hastalığa tutulduktan sonra şifasına uğramaktansa tutulmamaya çalışmak elbet daha doğrudur. Bunun içindir ki doktorluk ilmi, vücudun dayanıklı olmasına çalışılmasını tavsiye eder. Dayanıklı bir vücut ise her şeyden önce iyi beslenmek suretile elde edilir. Bu hakikat çok eskidenberi Türk âlimleri arasında anlaşılmiş bulunuyordu. Türklerde mutfak işlerine çok büyük ehemmiyet verilmesinin sebebi de budur.

Türk yemekleri dünya milletlerinin yemekleri arasında tam bir karakter sahibidirler. O kadar ki buna alışanlar kolay kolay bırakamıyorlar. «Türk gibi kuvvetli» sözünü bütün dünyaya yayan sebeplerin de birincisi şüphesiz Türk yemeklerinin pek sıhhi ve besleyici oluşudur. Türk mutfağı bugün bütün Balkanlarda, Arabistan ve Mısırda, şimali Afrikada, İran ve Kafkasyada diğer mutfaklara hâkim bulunuyor. Türk icadı olan, yahut Türkün elinde en yüksek tekâmül noktasına yükselen pilâv, yoğurt, helva gibi yiyecekler bugün garpta bile ön safta bulunuyor.

Bugün size yalnız Türkiye'nin değil, belki bütün dünyanın en büyük mutfakından bahsedeceğim. Bunlar Topkapı sarayındadır ve dünya mimarlarının en büyüğü, Türk (Sinan) tarafından yapılmıştır.

Ayasofyayı solda ve Sultanahmet çeşmesini sağda bırakarak (Babühümayun) dan girenler büyük bir meydana varırlar. Sağda Gülhane hastanesine giden yol, solda Askerî müze vardır. Bu meydanı ve ağaçlar arasını geçtikten sonra Topkapı sarayının asıl kapısına gelinir. Sivri kubbeli iki kulesi olan, kesme taştan yapılmış olup vaktile (Orta kapı), yahut Babüselâm denilen bu kapıdan sonra (Divan meydanı) na girilir. Bu meydanın etrafı, üstü tavanlı beyaz mermer direkli revaklarla çevrilmiştir. Saray mutfakları işte bu meydanın sağ tarafındadır. Arkaları, yüksek kale duvarları halinde Ahırkapı fenerinin bulunduğu tarafa çevrilmiştir. Marmaradan İstanbul limanına giren gemilerdekiler, bu duvarları ve her birinin tepesinde birer baca olan yirmi büyük kubbeyi pek güzel görürler. Mutfakların uzunluğu en az bir hesapla yüz elli metre, genişlikleri de kırk metredir. Bu hesapla altı bin metre muabbat bir sahaya işgal eder.

Mutfakların başlangıcında (Dolap ocağı) vardır. Sarayın ihtiyacını karşılayan Kırkçeşme suyu burada ve dibine kıvrıla kıvrıla bir merdivenle inilen derin ve büyük kuyuda toplanır. Atlarla işletilen bir dolap bu suyu kapının üstündeki hazneye çıkarır ve oradan sarayın her tarafına borularla sevkederdi.

Şarkî Roma imparatorluğu zamanında Sarayburnunda saray yoktu. Ve burası Atina ve Romadaki Kapitollar gibi

mabetlerle dolu iki. İkinci Mehmet İstanbulu aldıktan zaman şimdiki Beyazıt kulesi civarına bir saray yaptırmıştı. Fakat Sarayburnunun yeşil ve çok güzel olması dolayısıyla daha sonra oraya bir saray inşa ettirdi. Beyazıt'taki saray (Eski Saray) adile, gözden düşen hasakilere, kocaları veya oğulları ölen valide sultanlara tahsis edildi.

İlk zamanlar Topkapı sarayı için yapılan mutfaklar küçüktü. Saray halkı arttıkça ilâveler yapıyordu. Kanunî Sultan Süleyman zamanında dünyanın en büyük hükümdarının sarayı olan Topkapıda beş bin kişiye yakın insan vardı. Mutfaklar da ona göre büyümüşü. İkinci Selim zamanında ve 1574 yılında saray mutfaklarında yangın çıktı. Kiler ve mahzenler tamamile yandı. Bu yangın saraya dehşet verdi. Aynı sene içinde bir zelzelede İstanbulda dört yüz evin yıkılması, bir kuyruklu yıldızın görünmesi, Mekkenin bir sel tarafından tehdit edilmesi, Şeyhislâm Ebüssuut Efendinin ölümü gibi hâdiseler de olduğu için ikinci Selim zaten korkmuştu. Mutfaktaki yangın onu büsbütün sarstı ve henüz tamir edilen bir hamama girdiği sırada düşüp öldü.

İşte bugün mevcut olan mutfaklar, yanan mutfakların yerine Mimar Sinan tarafından yapıldı. Mimar Sinan başta Süleymaniye olduğu halde yaptığı camilerde, köprülerde, kervansaraylar, çeşmeler ve imaretlerde olduğu gibi bu mutfaklarda da büyük bir üstünlük gösterdi.

Bu mutfakların üç kapısı vardı. Her biri, helvahane, hâs mutfak ve aşağı mutfağa mahsustu. Reçelhane, kalay hane, iki mescit, bir hamam, tuz ve erzak ambarları, mutfak hademesiyle aşçı ve tablekârların oturmalarına mahsus yerler de buradadır.

Mutfakın en büyük amirleri kilerci-başı ve tathirci-başı idiler. Adamlar da, aşçı, ekmekeçi, tavukçu, sütçü, dondurmacı ve saire diye on iki kısma ayrılmışlardı. Kanunî Sultan Süleymanın bir kanunnamesine göre mutfak adamları 1350 den aşağı olamazdı. Yalnız padişahın şahsına mahsus mutfakta kırk kişi çalışıyordu. Bunların sayısı İbrahim ve dördüncü Mehmet zamanında yetmişe varmıştı.

Saraydaki cariyeleer, haremağaları, iç oğlanları ve saireyi beslemek için kullanılan ahçılarla yemakların sayıları ise akla durgunluk verecek kadardır.

Üçüncü Murat zamanında mutfaklarda çalışanlar 1117 kişiydi. Burada yazın en sıcak gününde salep, kışın en soğuk gününde de her saat dondurma bulunurdu.

Mutfaklarda bir yılda otuz bin tavuk ve hindi pişirilirdi.

Bir yılda burada pişirilen koyunların sayısı (22,500) ve kuzuların sayısı da (400) dü. Çünkü saray halkı Fatih Sultan Mehmet zamanında beş yüz raddelerinde iken üçüncü Murat zamanında ve daha sonraları beş bin kişiye varmıştı. Bazı bayram, cülûs, sünnet düğünü gibi günlerde dışarıdan saray-

SPOR

Dört klüp Turnuvası bugün Başlıyor

Galatasaray ile Beşiktaşın ve Fenerle Güneşin karşılaşmaları spor meraklılarına bayramda heyecanlı saatler yaşatacak

Yazan: Ömer Besim

Şehrimizin maruf dört büyük takımının bayram turnuva maçlarına bugün Taksim stadyumunda başlanacaktır.

İstanbul lik maçlarında ender karşılaşılan bu takımlar arasındaki turnuva futbol varlığımız için güzel bir tesadüftür.

Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş ve Güneş takımları kendi oyun tarzlarıyla şöhet yapmış, ayrı ayrı sevilmiş ve gene ayrı ayrı muvaffak olmuş takımlardır.

Lik maçlarında birbirlerine karşı çok sürprizli neticeler alan bu takımlar yalnız bugün değil, her gün heyecanlı oyunlar çıkaracak kuvvettelerdir.

Galatasaray Beşiktaş karşı, Fenerbahçeyi de Güneşe karşı şu vesile ile bir kere daha görmek spor zevkimiz bakımından kolay bulunur bir fırsat değildir.

İstanbul lik oyunları zamanında Şeref sahasında karşılaşmış olan Galatasaray - Beşiktaş takımları maçı henüz kimsenin hâtasından silinmemiş olsa gerekir.

Hâkim bir oyunla sahayı 2 - 1 mağlûp terkeden Galatasaray, nihayet spor sahasında her galip ve her mağlûbun hemen her maçta başına gelen bir âkıbete maruz kalmıştı.

Bugünkü maç biraz da o günün revası mahiyetinde sayılmalıdır. Uzun seneler zarfında birtakım hâdiseler neticesi uzun bir dostluk yapan bu iki takımın maçının hem dostça, hem de sportmence olacağını hesap edersek bu gün tahmin edebildiğimiz kadar geniş mânada güzel ve zevkli bir oyun seyredileceğine şüphe etmemek lâzımdır.

Fenerbahçe - Güneş

İki ahbap takım galibiyeti kendi lehlerine çevirebilmek için ellerinden gelen ve futbol bilgisi namına mevcut olan bütün kabiliyetlerini bir araya toplamak suretiyle bu maçı kazanmak için kimbilir nasıl bir kuvvet sarfedeceklerdir.

Lik maçlarının başından beri büyük bir gayret sarfetmekle beraber gene oldukça büyük bir şansla önde yürüyen yürüyen Fenerbahçenin lik maçı haricinde yapacağı bu maç, çok ehemmiyetlidir. Bundan çok kısa bir müddet evvel 1 - 0 gibi üzerinde dikkatle durulacak bir sayı ile Güneşe galip gelen Fenerbahçe, inanmak lâzım ki bugün müsavi bir varlıkla müsavi bir oyun için meydana çıkmış olacaktır.

Ömer Besim

Voleybol maçları

İstanbul voleybol ajanlığı tarafından tertip edilen şampiyona maçlarına dün Galatasaray klübü salonunda devam edilmiştir.

Bu maçlarda Topkapı 15 - 4, 15 - 9 gibi bir sayı farkıyla Davutpaşaya galip gelmiştir.

Anadolu gelmediğinden İstanbulspor hükmen galip addedilmiştir.

Galatasaray; 15 - 9, 15 - 10 sayıları ile Ortaköyü mağlûp etmiştir.

Eyüp; 15 - 10, 15 - 5 sayısıyla Feneriyimaza galip gelmiştir.

Müşabakalara gelecek hafta devam edilecektir.

Bulgar Slavya takımı İzmir'e gidiyor

İzmir, 20 (Hususi) — Bulgar Kralı S. M. Boris tarafından vaz edilmiş kupayı kazanan Bulgar Slavyası takımı bayramın ikinci ve dördüncü günleri şehrimizde iki maç yapacaktır.

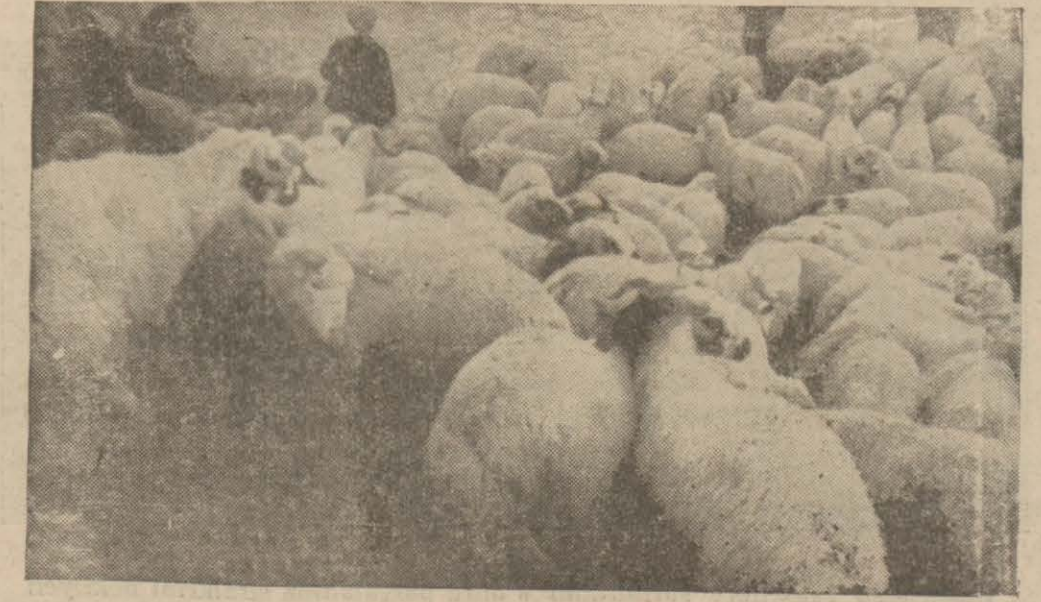
daki ziyafete çağırılanlarla birlikte bu mutfaklardan yemek yiyenler on bin kişi olurdu.

Dördüncü Mehmet zamanında ve 1650 yılında yaşamış olan vezirlerden (Evliya Çelebi) nin efendisî Defterdarzade Mehmet Paşanın mutfak işleri hakkında şunları öğreniyoruz:

«Mehmet Paşanın gümüş ve fağfuri bir çok sofrta takımları, klabdanlı ve

Kurbanlık koyunlar arasında bir kaç saat

Sürü sahipleri zavallıları müşterilere şirin, besli göstermek için ne çarelere baş vurmamışlar! Fakat alıcılar da satıcılardan daha az açık göz değil. Koyunları nerdeyse karpuz gibi kestirip tadına baktıktan sonra alacaklar.

Hani, kafes arkasından gönül bağladıkları bir yiğitin hasretini gizli gizli çeken eski zaman kızları vardır. Günün birinde yüzünü bilmedikleri bir talip namına kendilerini görmeye gelenlerin önlerine çıkarılırlar.

İsyan etmezler, itiraz etmezler. Fakat görücüleri çirkin, huysuz gözükme için baş vurmamak çare bırakmazlar.

Ben dün aralarına karıştığım biçare kurban koyunlarını, istedikleri taliplerin görücülerine kötü gözükmeye çablayan o sevdalı kızcağızlara benzettim.

Aralarına karışan, yağlı kuyruklarını tartaklayan müşterilerden ürker gibi birbirlerine sokuluyor, âdeta büzülme, âdeta küçülmeye, âdeta yağsız ve cılız gözükmeye çabalyor gibiydiler.

Fakat sürü sahipleri, onları müşteri lere şirin, besli göstermek için ne çarelere başvurmamışlar?

İçlerinde gelin gibi, telle pulla, boyayla süslenmemiş, tüyleri taranıp kaptılmamış olanlar yok gibi.

Zavallıları bir bacıklarını bıçakla vıyp ta balon gibi şişirmedikleri kalmış!

Fakat alıcılar da, satıcılardan daha az açık göz değil. Hiç birisinde öyle boya, telle, pulla kanacak göz yok. Koyunları nerdeyse, karpuz gibi kestirip tadına baktıktan sonra alacaklar.

Biçare hayvanları, birer titiz opera tior dikkatiyle muayene ediyorlar.

Koyunlar, altı ile on beş lira arasında satılıyor. Bana kalsa, altı liraya satılan koyunla on beş liraya satılan koyun arasında pek fark göreceğim yok. Fakat erbabi öyle alıyor ki!

Satış yerinde, «kurban» kelimesi etrafında yumurtlanan nüktelerin bini bir paraya!

Açık göz bir müşteri, tombul bir koyuna 14 lira isteyen satıcıya:

— Etme yahu... diyor. Benim niyetim kurban edilmek değil, kurban kesmek!

— Ben de sana bunu 14 liradan aşağı veririm, koyunu değil, beni kurban etmiş olursun!

Bir ceplele konuşuyorum:

— Tabii piyango gibidir bizim işi diyor. Bilmem nereden bin koyun gön derilir... Yolda bir soğuk sürüyü kırar geçirir. Elinize beş yüz koyun ya gelir, ya gelmez... Koyunların dışarıdan İstanbulla getirilmesi gibi, burada bakılması da bir derttir. Zaman olur ki, bir koyun bize, satılabileceği fiyatın iki misline mal olur!

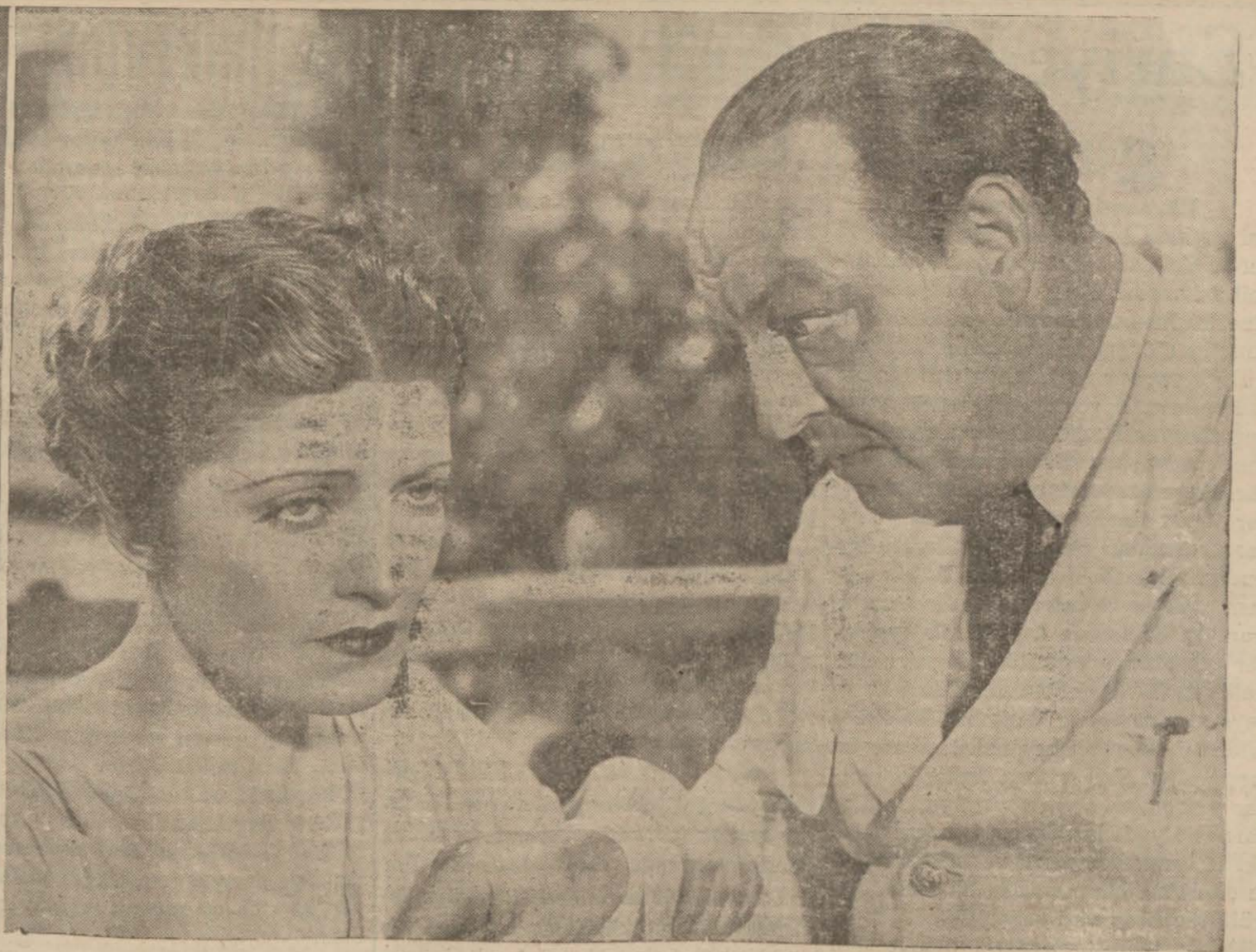
Bir kasabı dinliyorum:

— İşlerimiz berbat... diyor... Herkes

padişahın çadırına kadar sokulan düşmanı, bir defa da saraya hücum eden ve muhafızları kaçırarak İsi Sipahilerle Yeniçerileri püskürttüğünü tarihler yazıyor.

Beş on bin kişiyi besleyen, kavuklu ve sırma elbiseli aşçıbaşlarının 1200 aşçı ve yamağa kumanda ettikleri bu mutfaklarda şimdi in cin top atıyor. Bugün için biricik değeri Mimar Sinan gibi dâhi bir Türk mimarının elinden mükemmel bir eser olarak çıkmış olmasıdır ve bunun için cumhuriyet hükümeti 15,000 lira vererek bunları tamir ettiriyor.

Turan Can

Solda Port Solda Port Arthur, sağda Niçevo, aşağıda Bağdat Bülbülü filmlerinden sahneler

"Türk," sineması :

Türk inkılâbında terakki hamleleri

Türk sineması İnkılâp tarihimizin safhalarını anlatmak üzere kendi stüdyolarında hazırladığı bir filmi göstermeğe başlamıştır. Türk stüdyosunun bu filmi yokluk içinde var edilmiş bir eserdir. Otuz senelik tarihi bütün hareketlerle, bütün şahsiyetlerle, harpleri, istilâları ve istirdatlarla canlandırmaya çalışmıştır.

"Melek," ev

"Sakarya," sinemaları :

Bülbüller öterken...

Bülbüller Öterken filmi Marta Egert'in en yeni filmlerinden biridir. Kuvvetli bir mevzuu malik bulunan bu filmde meşhur san'atkar ve muganniye Marta Egert en güzel şarkılarını söylemiştir.

"Saray," sineması :

Niçevo denizaltı kahramanları

Oynayanlar: Harry Baur ile Marsel Şantal.

Mevzuu:

Terez namında güzel bir dansöz Sarak adındaki bir çete reisinin emri altında ve onun âleti olarak çalışmaktadır. Kadın nihayet bu hayattan nefret ederek Kergoet adında bir Fransız bahriye zabıtine iltica ediyor. Aradan seneler geçiyor ve Terez evlenmiş bulunuyor. Kocasını Kartiye bir denizaltı gemisi kumandanıdır. Kergoet te aynı denizaltı gemisinde ikinci kaptandır. Bu zabıt büyük bir bahriye zabıtının kızı Kler ile nişanlanmıştır. Sarak nihayet Terezin izini bulmuştur. Kadını tehdit ederek gene istifa eylemeğe yelteniyor. Terez tekrar bu hayata atılmak arzusunda bulunmadığından meseleyi halâskârı Kergoete açıyor. Sarak hem kumandan, hem de Klerin nişanlısı üzerinde şüpheleri tahrik ediyor. Sarakın vapurunun silâh yükü ile hareket ettiğini haber alan Amirallik, bunu yakalamak için denizaltı gemisi ni tahrik ediyor. Denizaltı gemisi Sarakın vapuruna ateş açarak batırıyor. Fakat birinin ihaneti neticesinde denizaltı gemisi dahi batıyor. Kumandan ve Kergoet denizaltı gemisinin tayfasını kurtarıyorlar. Yalnız ikisi karşı karşıya kalıyorlar. Nihayet bunlar dahi kurtarılıyor. Mesele anlaşılıyor. Kumandanın karısı ile barışıyor ve Kergoet nişanlısı Kler ile evleniyor.

Türk inkılâbı filminden iki sahne: (Yu karıda) İsmet İnönü ve kumanda heyeti, (Aşağıda) Hürriyet ve İtilâf Fırkasına mensup olanlar tarafından idare edilen intihabat

Bülbüller Öterken filminden bir sahne

Sinema

Haftanın Filmleri

"Sümer," sineması :

Bağdat bülbülü

Oynayanlar: Münire Elmehdiye ile Ahmet Allâm.

Mevzuu:

Cemal bir Tunuslu tüccarın oğludur. Amcası onu Cihat ile birlikte Bağdada bir iş için gönderiyor. Cemal Bağdatta bir kız seviyor, ona bir ev satın alıyor ve işleri yüzüstü bırakıyor. Cemal tam mânasile bahtiyardır ve bu kız ile evleneceğini amcasına söylüyor. Fakat amcası bu işe taraftar çıkmıyor. Bu sırada Tunustan Ömer geliyor ve yengesinin kızı Şahinde ile geleceğini haber veriyor. Cihadın vaziyeti nezaket kesbediyor. Kızı buluyor ve artık Cemali sevmediğine dair Cemale mektup gönderiyor. Bu sayede delikanlının kızdan vazgeçeceğini ümit ediyor. Amcası, yengesi ve Şahinde de bu aralık Bağdada geliyorlar. Şahinde Cemali delice sevmektedir. Ona yaklaşmak için uğraşıyorsa da Cemal ondan daima uzak kalıyor. Bu vaziyet karşısında Şahinde, nefret ettiği halde Ömer oğlu ile evlenmeğe karar veriyor. Bunu fırsat telâkki eden Cemal Cihat ile birlikte Şama gidiyor.

Nazır bir ziyafet vermektir. Nasrullah ta davetli bulunmaktadır. Bu ziyafet esnasında rakkase Elgandura meşhur rakıslarını davetlilere göstermektedir. Elganduranın üzerinde karısına vermiş olduğu mücevheri görünce Nasrullah vurulmuşa dönüyor. Rakkasenin kızı olduğuna artık şüphe etmiyor ve karısı Adileyi hatırlıyor, ziyafetten sonra rakkasenin evine gidiyor. Orada Adile ile kızını görünce delice seviyor. Bunları alıyor ve beraberce yamağa başlıyorlar. Nazır ise Elgandura ile evlenmeğe kuruyor. Kadın muvafakat ediyor. Düğün gecesi Şamdan Cemal ile Cihat geliyorlar. Yaptığına pişman olan Cihat meseleyi Cemale anlatıyor. Cemal Elgandurayı kaçırıyor, sa da yolda yakalanıyor ve Nazırın huzuruna çıkarılıyor. Fakat Nazır Elganduranın Cemalin amcasının kızı olduğunu ve seviştiğini öğrenince onları affediyor...

"İpek," sineması :

Port Arthur

Oynayanlar: Danielle Darrieux, Adolf Volbrük, Charles Vanel.

Mevzuu:

Annesi Japon, babası Rus olan bir kız bir Rus zabıtini sevmektedir. Bu Rus zabıtinin Port Arthur müstahkem mevkiinde mühim bir vazifesi vardır. Kızın aynı zamanda bir erkek kardeşi vardır. Annesinin ilk kocasından olan bu erkek çocuk Japonya'da büyümüş ve Japon zabıtidir. Kız Rus zabıtisi ile evleniyor. Kardeşi bu a fevkalâde muğber oluyor. Bu sıralarda Japonlar ansızın Port Arthur'e hücum ediyorlar. Rus - Japon muharebesi başlıyor. Kız üzüntü içinde... Günün birinde karşısında kardeşini görüyor. Demanlı Japon ordusunun istihbarat zabıtidir. Casusluk yapmak için gizlice Port Arthur'e sokulmuştur. Genç kadın kardeşinden uzaklaşmasını rica eylemekte ise de delikanlı aldırıyor. Mevkii müstahkem kumandanı zabıtın karısından şüphe eylemeğe başlıyor. Genç kadın müşkül mevkide: Ne kardeşini teslim edilebiliyor ve ne de kardeşinin istediği müdafaa plânlarını aşırı verebiliyor. Bu arada yakalanıyor, bir hayli maceradan sonra kadının kardeşi idama mahkûm oluyor. Rus zabıtisi ise karısının hareketinin ölümle ödeneceğine kanaat getirerek onunla beraber Port Arthur'den huruç hareketi yapacak bir Rus torpidosuna biniyorlar ve ikisi birden ölüyorlar.

Bu filmde genç kadın rolü Danielle Darrieux; Rus zabıtisi rolü ise Adolf Volbrük tarafından yapılmıştır.

Haftanın sinema programları

Türk	: Türk İnkılâbında Terakki Hamleleri
Saray	: Niçevo
Melek	: Bülbüller Öterken
İpek	: Port Arthur
Sümer	: Bağdat Bülbülü
Sakarya	: Bülbüller Öterken

Suriyedeki tahrikçilerin gayretleri boş çıktı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mi peşinde başlayacak olan müzakere lerde birtakım şeyler koparılacağı ü mitleri vardır. Fransanın Suriye heyetine bu hususta kuvvetli vaatlerde bulunmuş olduğu, bu mahafilin kulaktan kulığa yaydığı şayialardan anlaşılıyor.

Bugünlerde burada hükümete mensup olmıyan Nasyonalistler arasında da veran eden kuvvetli bir dedikodu vardır. Geçenlerde Halepte bazı nümayişler yapan Harsül vatani (Vatan müdafası) gençleri Fransız zabıtlarına hücum etmişlerdi. Birkaç gün örtbas edilen, neşir ve tefsirine müsaade olunmayan bu hâdiseden bugünlerde gazeteler bahsetmeye başladılar. Gayet mütezellilâne bir dille Fransızlardan özür dileyen bu neşriyate Suriyenin hakiki istiklâlini isteyen Nasyonalist zümre bu neşriyattan dolayı fena halde kızıyorlar ve açıktan açığa söyleniyorlar. Onları en ziyade kızdıran şey şudur: Türklerle aramızda mevcut ve Türklerin haklı oldukları bir meselede bu kadar gürlütti koparan ve Suriyeyi bir Türk istilâsının tehdit etmekte olduğundan bahseden bu zümrenin, bütün Suriyeyi işgal altında tutan bir cenbe kuvvete karşı bu kadar mütezellilâne af dilemesi bir hatâdır. «Mevhum bir istilâdan dolayı kıyamet koparanların mevcut istilâyâ karşı bu kadar zelif olmaları ne kadar hazin bir şeydir» diyorlar.

Bugünlerde burada çok söylenen şeylerden biri de birtakım Suriyelilerin Lozan muahedesi hükümlerinden istifade ederek Türk tâbiyetine geçmek için gösterdikleri isticaldır. Filhakika, birçok Suriyelilerin bu muahede ahkâmından istifade ederek Türk tâbiyetine geçtikleri görülüyor.

Bağdat, 13 Şubat (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Suriye ile Türkiye arasında mevcut olan Sancak meselesi İrakta bidayette bir heyecan uyandırmıştı. Suriyeden gelen feryat ve figan burada hayli tesirler yapmıştı. Fakat son zamanlarda Irak daha doğrusu Bağdat efkârı bu mesele ile artık o kadar meşgul değildir. Hattâ herkes, Suriyenin bu meseleyi bir Türk - Arap meselesi yapmış olmasından dolayı müteessir görünüyor. Türkiye'nin Araplara

Habeşler, Adisababada Mareşal Grazianiye Suikast yaptılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tesir bırakmak için tertip edilen ve hususî merasimle açılan aleni davaya dahil değildir. Cürümleri sabit olanlar kurşuna dizileceklerdir.

Adisababa sokaklarından birinde Mareşal Graziani'nin Habeşler tarafından atılan bombalarla hafif surette yaralandığı hakkındaki haber, birkaç satırla öğleğin çıkan gazeteelerin sayfalarının alt kısmında neşredilmiştir.

Bu haber, İtalyanlara hayrete düşürmüştür. Çünkü Ras Destanın kumandası altında isyan eden ufak bir kısım yerliden maada bütün Habeşlerin İtalyan rejimine alışmış oldukları zannedilmekteydi. Mütearrızların bombalarla nasıl olup ta Mareşala yaklaşabildikleri merak edilmektedir.

Roma 20 — Mareşal Crazyaniye karşı yapılan suikastın tafsilâtı şöyledir:

İtalyan Veliâhtının yeni doğan çocuğu Napoli prensi için yapılan ruhanî ayinden sonra, kilise meydanında fakirlerle para ve hediye dağıtan İtalyan umum valisi Mareşal Crazyani, kalabalık halk kitlesinin arasında gizlenen bazı kimseler tarafından bir suikasta maruz kalmıştır.

Suikastçıların attığı 10 el bombası, Mareşal Crazyani'yi hafif ve General Liottayı da ağır surette yaralamıştır. Merasimde bulunan Kıpti kilisesi reisi başpapaz Kiril de ağır surette yaralanmıştır.

Hâdisede orada hazır bulunanlar üzerinde büyük bir infial uyandırmış, merasime iştirak eden Habeş rüesâsi Mareşala teessür ve sadakatlerini bildirmişlerdir.

Roma mahafilinde hâdiseler alelade bir vaka olarak telâkki edilmekte, siyasî tahiyetten âri sayılmaktadır.

Roma 20 (Hususi) — Adisababada muvakkaten idareî örfiye ilân edil-

karşı bir husumet fikri ve istilâ emelleri besleyeceğine Bağdat Araplarını i-nandırmak çok güçtür. Burada herkes, Türkiye'ye bir büyük kardeş gözüle bakar. Bunun için Suriyede malûm muhitlerden çıkan tahrikâtın buralarda hiç bir tesir yaptığı yoktur. Araplığın Türk tehlikesine karşı mütehit bir cephe alması lüzumuna dair Suriye matbuatının tehlike işaretine benzeyen neşriyatı burada bugün hiç bir akis yapmıyor.

Bugünlerde İrakta efkâr en ziyade meşgul eden şey, ordudur. Orduyu İrakın vaziyeti ve kudreti ile mütenasip bir şekilde sokmaya ve bilhassa tayyareciliğe ehemmiyet verilmektedir. Halen bir takım umran teşebbüslerle de meşgul olan hükümet reisi, vilâyetlerde doluşmaya çıkmıştır.

İrakta hükümet, halkın kültür işlerine pek çok ehemmiyet vermektedir. Mektepler açılmakta, Avrupa'ya talebe gönderilmektedir. Son günlerde bir çok Iraklı hukuk talebesinin Türkiye'ye tetkikata ve tahsillerinin ikmaline gönderilmesinden ehemmiyetle bahsediliyor. Henüz kat'î kararlar verilmemiş olmakla beraber Irak Türkiye'nin tecrübelerinden istifade etmeğe çok ehemmiyet vermektedir.

İktisadî işlere de yeni hükümet çok büyük bir ehemmiyet vermeğe başlamış. Bu arada ziraatin inkişafı için yeniden yeniye bir takım arazinin sulanmasını temin etmek üzere bir takım kanalları açılması tekkârür etmiştir. Açılacak kanallar için hayli mühim paralar sarfedilecektir. Vaktile Osmanlı devleti tarafından vücuda getirilmiş olan meşhur Hindiyê sedlerinden çok istifade edilmekte olduğunu söyleyen Iraklılar Osmanlı devletinin bu hizmetini daima şükran ile anmaktadırlar.

Elyevm Tel Koçek'e kadar gelen eski Bağdat demiryolunu Irak şebekesine bağlamak üzere teşebbüsa da girişmiştir. Bu işin neticelendirilmesi için lâzım gelen şeyler yakında ikmal edileceğinden Türkiye ile Irak arasındaki muvasala yeni bir kolaylık kazanmış olacaktır.

Çeklerle Almanların Arası neden bozuk?

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Çekoslovakya parlamentosu ilk defa olarak toplandığı zaman Çekoslovakya Cumhuriyetinin içine zorla sokulduğumuz, ve bundan dolayı her milletten kendi mukadderatına hâkim olması hakkı düsturundan vazgeçmeyeceğimizi resmen ilân etmemiş miydik? Dün biz Viyanaya doğru bakmaya alışmıştık. Bugün gözlerimizi başka istikamete çevirmeliyiz neden bir cinayet olsun? Bütün istediğimiz Çekoslovakya'dan ayrılmak değil, Çekoslovakya cumhuriyetinin hudutları içinde tam bir muhtariyete sahip olmaktır.

Bu konuşma esnasında yanımda bir de Çek dostum vardı. Dışarıya çıktığımız zaman:

— Bizdeki Almanların kan ve diğ kardeşlerine karşı sempati hissetmelerinden daha tabii birşey olamaz. Ve biz Çekler buna karşı diyecek birşey bulamayız. Fakat Alman kudretinin bizim memleketimizde inkişafı için Hitlerin elinde âlet olmalarını kabul edemeyiz. Sonra da haritaya bakınız: Almanların ekseriyet teşkil ettikleri yerlerde bile Çek halk vardır. Bunlar asırlardan beri yekdiğerine o kadar karışmışlardır ki şimdi yekdiğerinden tecrit edilme ri mümkün değildir.

Almanlara fena muamele ettiğimize gelince, bu, varit değildir. Ve hakikat şudur ki, Hitlerin iktidar mevkiine geldiği günden beri Alman ittifakı fikrinin şiddet kesbetmesine ve uzaktan yakından Alman kanına bağlı olan her şeyin Almanyaya bağlanması için şiddetli bir kuvvet sarfedilmekte olmasına şahit ol maktavız.

miştir. Suikastçılar hakkında şiddetli takibat yapılmaktadır.

Mareşal Crazyani'nin sihhî vaziyeti iyidir. General Liotta'nın vaziyeti henüz belli değildir. Yaralarının ağır olduğu anlaşılmıştır.

Halkevleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vazî ve mümasîş hareketler tarih sırasile hep bizimkinden sonradır. Aynı hareketlerin tatbikat ve filiyat sahasında muhtelif memleketlerde görül en ileri ve geri ayrılıklar, millî seciyelerin, muhitlerin tesirlerine ve çalışma tarzlarına atfolunmak lâzımdır.

Tarih sırasile önde olan inkilâbın zın eser ve derece itibarile en öne geçmesi için çalışmamızı tanzim etmek ve temposunu behemehal memleketin ihtiyacına uydurmak mecburiyetindeyiz.

Milletimizin seciyesi ve tabii muh: temiz böyle çalışmalara muzaaf cevaplar ve semereler verecek kabiliyette dir.

Türk olan inkilâbımız zarurî ve tabii olarak Türkçüdür de. Türk ve Türkçü vasıflarını esaslı bir şiar olarak bünyesinde taşıyan ve yaşatan bu inkilâbın millîciliği inhisar ve infirat ifade etmez. Türk millîciliğinin hedefi, medenî kültürün ve insanlığın müşterek ve yüksek duygularının müsbet yollarda inkişaf ve intişarını esas ittihaz etmektir. Bu gayeye ermek için halka dayanmayı da en sağlam ve kısa bir yol bilir.

Atatürkün memleketi ve milletini esir etmek, yani mahvolmak tehlikesinden kurtarıldıktan sonra bir daha böyle bir badireye düşmemesi için bulduğu en emin vasıta, Cumhuriyet Halk Partisi Kurumu olmuş ve ona tutacağı ve tutunacağı yolu kendi elile plânlaştırdığı dinamik progresist programı ile göstermiştir.

Türk milletini lâyük olduğu yüksek mevkiye tutmayı ve Türk milletini beşeriyet içerisinde mümtaz bir camia yapmayı istihdaf eden bu ana yol, halk kütesinin her bakımdan yükselmesini kendine temel yapmıştır.

Partinin vazifesi evvelâ bu temeli yapmak ve bu sağlam temel üzerine yüksek ideallerini kurmaktır.

Hükümetin her sadakati faaliyeti buna matuftur. Zaten devlet kurmak tan da gaye budur. Bir taraftan devlet ve hükümet bu asıl vazifesini yaparken, diğer taraftan Partinin de bu kalkınmayı bizzat halkın halk için ve halk elile yapmasını temin ettirmesi Büyük Önder tarafından Partiye verilmiş asıl bir ödevdir.

Parti ve Partililer her yerde bunu konuşmalarile, görüşmelerile, müshabe ve konferanslarile yapmaktadırlar. Fakat eğer Atatürk kendilerine ve bütün millete Halkevleri gibi toplayıcı, birleştirici ve tamştirici bir müesseseyi kurarak çalışmalarına emniyet etmeseydi bugünkü şartlar içerisinde fertlerin tesirleri çok mahdut kalır ve gayeye vasul müddeti çok uzamış olurdu.

Halkevlerinin kültür, sosyal ve ekonomik bakımlardan az zamanda yaptıkları tenvir, irşat hizmetlerini anlamak için bu kitaptaki yazılar ve rakamlar sağlama şahittir. Halkevleri vatandaşların medenî, bedîi irfan ve zevk ihtiyaçlarını tatmin edecek bir müessesedir. Her yurdda orada bildiğini öğretir, ve bilmediğini öğrenir.

Her Türk münevverî bilgisini istidadından ziyade bu milletin onu yetiştirmek için sarfettiği emeğe borçludur. Hiç bir makam, hiç bir memuriyet, hiç bir eser bu borcu tam olarak ödüyemez.

Her münevver Türk için, mevki ve hayatını temin eden ve millete borçlu olduğu bilgisini en asıl ve dürüst tesviye çaresi, hattâ vatansızlık ve insanlığın da icabı, bildiğini, hiç bir suretle bilmemekten mes'ul olmıyan yurddaşlarına öğretmektedir.

Halkevleri kendileri ve onlar için açılmıştır.

(Halkevlerinin yıldönümü mü-nasebetile çıkarılan kitaptan)

Dahiliye Vekili ve C. H. P.

Genel Sekreteri

Şükrü Kaya

Yunan Kralı adaları ziyarete çıktı

Atina 20 (A.A.) — Kral, Sakız, Midilli, ve Sisam adalarını ziyaret için Averof zırhlısı ile hareket etmiştir. Alınan malûmata göre Adahlar hararetili bir kabul resmini hazırlamaktadırlar.

Haticce kaza ile ölmüş

Karagümrükte Bakkal çıkamazında ki evinde başından yaralı olarak ölü-

Halkevlerinin altıncı yıldönümü bugün bütün memlekette kutlanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Memleketin her köşesinde san'at ve resim sahasında yetişen istidatların eserlerini teşhir edebilmeleri için en iyi muhit Halkevi salonları olmuştur.

Halkevlerinde 111 san'at sergisi, 36 yerli mallar sergisi açılmıştır. Halkevlerinde açılan lisan kurlarında 936 senesinde 13,198 ders verilmiştir.

Halkevi Atatürk'ün kültür sahasında yaptığı inkilâbın en verimli eserlerinden biridir. Dil ve tarih inkilâbında Halkevlerinin büyük hizmetleri dokunmuştur.

Halkevleri spor ve köycülük sahaslarında da verimli eserler kaydetmiştir. Bilhassa köycülük sahasında köylere muhtelif gezintiler yapılmış, köylü ile temaslarda bulunmuş, köylünün dertleri müşkülli sorulmuş ve Halkevleri doktorları tarafından köylüler muayene edilmiş ve parasız ilaç tevzi edilmiştir.

Halkevi Türk münevverile Türk köylüsü arasındaki mesafeyi kapatan bir müessese olmuştur.

İşte 6 yıldanberi yurda bu hizmetleri yapan Halkevlerinin bugün 6 ncı açılış yılını bütün yurd gibi İstanbul da büyük merasimle kutlulayacaktır.

Kutlulama merasimi her yerde saat 15 de başlayacaktır.

Şükrü Kayanın nutku

Hayatta nasıl muvaffak olmalı?

(Baştarafı 7 nci sayfada)

Bu hâdiseden bir kaç sene sonra, «Central transfortation Compagne» nin bir yataklı vagonlar işi çıktı, bu işi almak için benden başka Pullman isminde bir rakip daha vardı. Pullman'ın zaktan tanırdım, kendisi iş adamı olmaktan ziyade deşetli inatçı olmakla maruftu. Biliyordum ki ziyan edecek, fakat işi bana bırakmıyacak. Kumpanya ile görüşmek üzere Nevyorka gitmiştim, ben de Pullman'ın indığı otele mahsus indim. O gece görüştük, kendisine:

— Azizim, dedim, bu rekabet ikimizi de mahvedecek, sen de ziyan edeceksin, ben de ziyan edeceğim, gel sana şu işin yüzde ellisini vereyim, ortak olarak çalışalım.

Pullman bu teklifimi derhal reddetti.

Ben nihayet son bir teklif daha yaptım.

— Azizim, dedim. Gel gene bu işi seninle yapalım, bu işin firmasında münhasıran benim ismiñ gözüksün, fakat ben sana temettüün yüzde yirmi beşini vereyim. İşi ve şerefi kazanmış olursun, parayı da ikimiz kazanalım.

Bu teklifim inatçı Pullmanı yumuşattı. Ve bu esas üzerine akdettiğimiz bir mukavele ile işe başladık... Pullman daha az kazanmasına rağmen fevkalâde memnun olmuştu.

★

Size kendi başımdan geçmemekle beraber Ruzvelte elli bin rey temin eden tek bir insandan bahsedeyim, bu adamın ismi Jim Farleydir.

Bir gün intihabat esnasında bu adama merak ederek sordum.

— Nasıl oluyor da bu kadar rey toplayabiliyorsun? dedim. Müntehipleri yegân yegân nasıl tanıyorsun?

Jim Farley güldü:

— Sırrımı öğrenmişsin, dedi. Ben tam elli bin müntehibin yalnız soy adlarını değil, küçük isimlerini ve hattâ lâkaplarını bilirim.

Mutavassıt insanlar, kendi isimlerine, her şeyden fazla ehemmiyet verirler. Onlara isimlerle arkadaşça hitap ettiniz mi derhal kendi tarafınıza çelebirlirsiniz. Bu isimleri ezberlemek için, nüfus defterleri önünde haftalarca çalıştım ve elli bin vatandaşın ismini öğrendim. Bu elli bin vatandaşın hemen hepsinin reylerini toplamağa muvaffak oldum.

Siz de benim gibi ve Jim Farley gibi olunuz. Cahil ile cehlini yüzüne vurmadan konuşunuz. Büyükle, büyük, çiftçi ile çiftçi, tüccarla tüccar gibi konuşunuz. Bilhassa onlara bedava şeref dağıtmaktan çekinmeyiniz.

bulunan Haticenin kaza ile merdivenden düşerek öldüğü anlaşılmıştır.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir. Şükrü Kaya, Haydarpaşa istasyonunda Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ ile diğer zevat tarafından uğurlanmıştır.

Şükrü Kaya, Halkevlerinin yıldönümü ve yeni açılacak Halkevleri dolayısıyla bugün Ankara Halkevinde yapılacak merasimde mühim bir nutuk söyleyecek ve nutuk radyo ile yurdun her tarafından dinlenecektir.

★

Eminönü Halkevinde tören

Eminönü Halkevinde:

Halkevleri yıldönümü 21 Şubat 937 Pazar günü aşağıdaki program gibi kutlanacaktır. Merkezde yapılacak tören için davetiye yoktur. Alaykışkünde ve rilecek temsil için hazırlanan davetiye ler Çağaloğlundaki merkez bürosundan alınabilir.

PROGRAM:

1 — Gündüz saat 15 de Çağaloğlu merkez salonunda: a) Ankaradan verilen söylevler radyo ile dinlenecektir. b) İstiklâl marşı: Evimiz orkestrası tarafından, c) Söylev: Halkevi Başkanı Ağah Sırrı Levend tarafından, ç) Söylev: Dil, tarih ve edebiyat şubesi başkanı Halit Bayrı tarafından, d) Konser: Evimiz orkestrası tarafından.

2 — Gece saat (20,30) da Alaykışkünde: a) Merakî piyese: Evimiz Gösterit şubesi amatörleri tarafından,

Başvekil içtimadan Sonra İktisat Vekili ile İzmir'e gitti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

götüren Ege vapurile İktisat Vekâleti Deniz Müsteşarı Sadullah, İş Bankası Umumi Müdürü Muammer Eriş, İzmir Liman müdürü Haşmet, Kuruluşum işleri müdürü İsmail Hakkı da İzmir'e hareket etmişlerdir.

Başvekil İsmet İnönü, İktisat Vekili Celâl Bayar ile birlikte İzmirde İman işlerini ve diğer iktisadî işleri tetkik edeceklerdir.

Başvekil ve İktisat Vekili İzmirdeki tetkiklerini bitirdikten sonra trenle Ankara'ya döneceklerdir.

İzmirde hazırlık

İzmir, 20 (Hususi) — İzmirli Başvekil İsmet İnönü'nü hararetle ve içten gelen tezahüratla karşılamaya hazırlanmaktadırlar.

Cenevreye gidecek hey'etimiz

Hariciye Umumi kâtibi Numan Rifat Menemencioglu'nun riyasetindeki murahhas hey'etimiz bu akşam Sempion ekspresile Cenevreye hareket edecek. Adliye Vekâleti Hukuk İşleri Direktörü Şinasi ile Hususî Kalem Müdürü Şükrü de, hey'et arasında bulunmaktadırlar.

Londra, 20 — Sancağın anayasasını tanzim edecek olan eksperler heyeti, ayın 25 inde Cenevrede toplanacaktır. Heyete Türk, İngiliz, Fransız, Belçikalı ve Holandalı murahhaslar iştirak edeceklerdir.

Almanya ve Yugoslavya

Belgrad 20 — Yugoslavya efkârı umumiyesi, faşizme meyyal ve Alman taraftarı olan Zbor partisi vasıtasile Almanyanın iktisadî hülûl teşebbüsleri hakkında Politika gazetesi tarafından yapılan ifşaatî dikkate takip etmekte dir.

Bugün gelmeleri beklenen İngiliz mühendis ve teknisyenleri

Karabükteki çelik ve demir fabrikaları inşaatında çalışacak olan 100 İngiliz mühendis ve teknisyeninin, bugün şehrimize gelmeleri beklenmektedir.

Sanasaryan hanı davası neticelendi

Sanasaryan hanı davası, belediye lehine intaç edilmiştir. Mahkemenin kararını temyiz mahkemesi de tasdik etmiştir. Belediye, bu hanın birikmiş olan ve yedieminde bulunan 80 bin lira kire bedelini de alacaktır.

KAHKAHA

Muhakkak göreceğim

Güzel, fakat gözleri siyah mı? Yeşil mi? Mavi mi? Elâ mı? Söysemem.

Güzel, fakat teninin rengi beyaz mı? Esmer mi? Söysemem.

Güzel, fakat saçının rengini söylemem, demem.. Söylerim.

Saçının rengi sapsarıdır. İnsan, bu sarı saç yığını bir kanarya kuşunu okşar gibi okşamak ister.

Güzel, fakat vücudunu yarı örtün güzel tuvaletin rengini söylemem, demem.. Söylerim.

Tuvaletin rengi kırmızıdır. İnsan onun kırmızı tuvaletini bir gelincik çiçeğini seyrederek gibi seyretmek ister..

Sarı saçlı, kırmızı tuvaletli, eşi bulunmaz güzel gördüğümü mü zannediyorsunuz?.. Hayır.. Henüz görmedim.. Fakat bayramın birinci günü akşamı muhakkak göreceğim..

Çünkü o Galatasaraylıların akşam yemeğine gelecek.

— Korkmayın, korkmayın, o canlı değildir. Ağzını temizlerken ağzının içinde uyuvermişim de..

Yiyecek fiyatları Her yıl Yükseliyor

1935 ve 1936 yılları birincikânun ayları ile 1937 yılı ikincikânun ayı zarfındaki muhtelif erzak fiyatları istatistiği neşredilmiştir. Buna göre kesme şekerin kilosu 35 yılında 29.25 kuruşa, 36 yılında 29.50 kuruşa, 37 yılı bu ayında ise 30 kuruşa çıkmıştır. Çiy kahvenin kilosu 35 de 113,75 ve 36 da 126.50, 37 de ise 125 kuruşa satılmıştır. Pirincin kilosu 35 yılı bu ayında (Mersin) 21.50, 36 yılı bu ayında 18.75, 37 yılı ikincikânun ayı zarfında ise 17.50 kuruş olarak tesbit edilmiştir. Zeytinyağı 35 de (enâlâ) 50.25 kuruş, 36 da 64.25 kuruş, 37 de ise 68.25 kuruştur. Birinci nevi peynir 35 de kilosu 40, 36 da 47, 37 de 50 kuruş, pastırma 35 de 96,75, 36 da 99,50, 37 de 100 kuruş, sabun 35 de 32,33, 36 da 40, 37 de 41 kuruş olarak gösterilmiştir.

Bilhassa zeytinyağı, peynir, sabun fiyatlarında, her sene muntazam bir tezyüd göze çarpmaktadır.

Yumurta ihracatı nizamnamesi

Yumurta satışlarındaki durgunluk devam etmektedir. Maamafih yumurta nizamnamesinde yapılan tadilattan sonra satışların artacağı umulmaktadır. Yeni tadilata göre üstü çizgili ve kırık yumurtalar da ihraç edilecektir. Aynı zamanda bunların üzerlerine endüstriye mar kası vurulacak, bu suretle yemeklik olarak kullanılmayacaktır.

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 20 - 2 - 1937

PARALAR		
	Alış	Satış
1 Sterlin	614.	619.
1 Dolar	123.	126.
20 Fransız Fr.	114.	117.
20 Lire	120.	125.
20 Belçika Fr.	80.	84.
20 Drahmi	18.	22.
20 İsviçre Fr.	565.	575.
20 Leva	20.	23.
1 Florin	63.	66.
20 Çek kuruşu	70.	75.
1 Avusturya Şl.	20.00	23.00
1 Mark	25.	28.
1 Zloti	20.	22.
1 Pengü	21.	23.
20 Lev	11.	14.
20 Dinar Ruble	48.	52.
1 İsveç kuruşu	30.	32.
1 Türk altını	1035.	1036.
1 Banknot Os. B.	246.	247.

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	617,00	619,00
Nev-York	0,79325	0,7920
Paris	17,0375	16,985
Milano	15,0775	15,0290
Brüksel	4,705	4,69
Atina	88,575	88,2875
Cenevre	3,4770	3,465
Sofya	64,345	64,135
Amsterdam	1,45	1,445
Prag	22,75	22,6775
Viyana	4,2431	4,2294
Madrid	11,37	11,3325
Berlin	1,9716	1,975
Varşova	4,1875	4,1744
Budapeşte	4,575	4,5618
Bükreş	108,4275	108,0775
Belgrad	34,5225	34,41
Yokohama	2,785	2,775
Moskova	24,94	25,02
Stokholm	3,1455	3,1332

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	24.40	24.40
A. Şm. % 60 vadeli	24.55	24.55
Bomonti - Nektar	0,00	0,00
Aslan çimento	14.55	14.45
Merkez bankası	00.	00.

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00.00	00.00
" " I vadeli	21.175	21.10
" " II vadeli	00.00	00.00

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	39.00	39.00
" I vadeli	39.10	39.15
" II pe.	39.00	39.00
" II va.	39.10	39.15
Anadolu mü. peşi	00.00	00.00

Almanlar Balmumu Alıyorlar

Balmumu ticareti ile iştiğal edenler bir müddettenberi stoklarını hazırlamış bulunuyorlar, Avrupada kendi mallarına piyasa açılmasını bekliyorlardı.

Dün Alman firmaları balmumları mızza birdenbire talep göstermişlerdir. Bunun üzerine fiyat açılmış ve ilk partide kilosu 102 kuruştan satın alınmaya başlamıştır. Dün piyasadan alınan balmumular Hamburg içindir. Satışların devam edeceği ve daha müsaid fiyatlarla malımızın harice gönderileceği umulmaktadır.

İplik bollaklı

20 numaralı pamuk ipliğinden bin balyalık bir miktar dün Mısırdan İstanbul'a tanbula getirilmiştir. Bu haber piyasada hemen tesirini göstermiş, ipliğe karşı bu zamana kadar yapılmakta olan tehcüm yavaşlamıştır. Hindistana sipariş edilen 6 - 8 - 12 - 14 - 20 numaralı ipliklerin de bayramertesi burada bulunması muhtemeldir.

Gelecek haftalarda İstanbul piyasasına bol miktarda iplik çıkartılmış olduğundan satış işinden ufak satıcılar ile istifade edebilecektir. İplikler i hükümetin biçmiş olduğu narh pa başına 435 kuruştur. Yeni iplikler, hükümetin müsaadesi ile uyuşturucu maddeler inhisar idaresi tarafından 20 kuruş da masraf ilâve edilecektir. Bu suretle iplikler 455 kuruş gibi bir fiyatla piyasaya çıkarılacaktır.

Dün satılan balıklar

Dün balıkhaneye 45 bin çift torik gelmiş, çifti 33 kuruştan, pek az us - kumru gelmiş kilosu 40 kuruştan, beş bin kilo hamsi gelmiş kilosu 5 kuruştan, pek az miktarda kolyoz gelmiş kilosu 30 kuruştan satılmıştır. Zamanı olduğu halde yerli kalkan balığı henüz balıkhaneye getirilememiştir.

İzmir mezbahası

İzmir 20 (Hususi) — İzmir mezbahası eylül ayından itibaren belediyeye geçecek ve belediye tarafından işletilecektir.

İzmir gümrük varidatı arttı

İzmir, 20 (Hususi) — Gümrük idaresinin hazırladığı bir istatistiğe göre kontenjan usulünün ilgasından sonra geçen bir buçuk ay zarfında İzmir idhâlât gümrüğü, 300,000 lira fazla varidat temin etmiştir.

Ticaret ve zahire borsası 20 Şubat 937

İTHALÂT

Buğday 285, yapağı 35 3/4, arpa 49 1/2, çavdar 90, kepek 15, susam 15, bulgur 15, un 17, kuyemi 15, B. peynir 1/2, Z. yağı 213/4, nohut 12 1/2, pamuk 6 1/2 ton.

İHRACAT

Çavdar 449, yapağı 8 1/2, kıl 1 1/2 ton.

SATIŞLAR

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 11 para - dan 6 kuruş 20 paraya kadar, arpa Anadolu kilosu 4 kuruş 36 paradan, çavdar kilosu 5 kuruş 32 1/2 paradan, mısır sarı kilosu 5 kuruş 5 paradan, yulaf kilosu 5 kuruş 25 paradan, kuyemi kilosu 15 kuruş 10 paradan, susam kilosu 18 kuruş 20 paradan, yapağı kilosu 67 kuruştan, güz yünü kilosu 92 kuruştan, sansar derisi çifti 3000 kuruştan 3750 kuruşa kadar, kunduz derisi çifti 1400 kuruştan 1500 kuruşa kadar, varşak derisi çifti 1375 kuruştan, tilki derisi çifti 550 kuruştan 1150 kuruşa kadar, porsuk derisi çifti 635 kuruştan 650 kuruşa kadar, tavşan derisi adedi 2 3 kuruş 10 paradan 28 kuruşa kadar.

TELGRAFLAR

Londra mısır lâplata şubat tahmili korteri 22 Şl. 10 1/2 Pe. Kl. 3 Kr. 38 san. Londra keten tohumu lâplata şubat tahmili tonu 11 Ster. 12 1/2 Şl. Kl. 7 Kr. 05 san. Anvers arpa Lehistan mart tahmili 100 kilosu 122 B. Frank Kl. 5 Kr. 18 san. Liverpool buğday mart tahmili 100 libresi 8 Şl. 6 Peni Kl. 5 Kr. 78 san. Şikago buğday hartwinter mayıs tahmili buşeli 136 sent Kl. 6 Kr. 29 san. Vinipek buğday Manitoba mayıs tahmili buşeli 127 3/4 sent Kl. 5 Kr. 91 san. Hamburg iç findik Giresun derhal tahmili 100 kilosu 146 R. Mark Kl. 75 Kr. 06 san. Hamburg iç findik Levant derhal tahmili 100 kilosu 148 R. Mark Kl. 75 Kr. 06 santim.

Bu bayanla evlenmeyi istiyor musunuz? Cevap veriniz.

— Teşekkür ederim bayım, ya siz?

Bıkılmış

Kadın hastaydı, nerede ise ölecekti. Kocası, yatağının baş ucunda bekliyordu. Bir aralık kadın doğruldu; kocasına:

— Söz ver bana, ben öldükten sonra Neclâyı almayacağım.

— Söz veriyorum, almayacağım.

— Neclâ, bana ben ziyor ama alırsın.

— Şu etrafımızdaki ağaçların da dilini sana benzeri olsaydı..

— İyi ki olmamış, derhal hakkını almıyacağım ya!

— Şu etrafımızdaki ağaçların da dilini sana benzeri olsaydı..

— İyi ki olmamış, derhal hakkını almıyacağım ya!

— Benden ömrünüziün sonuna kadar kaçacak mısınız?

— Hayır, o kadar uzağa kaçmana lüzum yok.. Evime geldim.

Utaniyorum

Gencin elinde eski sevgilisinin resmi vardı. İçeri giren ihtiyar, çirkin hizmetçi genci bu halde gördü. Genç saklamadı:

— Eski sevgilim, dedi, onu kaybettim, fakat hep hayalimde yaşıyor. Kime baksam onu görüyorum.

İhtiyar çirkin hizmetçi kurttu:

— Yüzüme bakmayınız, utaniyorum.

Kafasız

Erkek şapkasız eve geldi. Karısı kızdı:

— Ne kafasız adamsın, hep şapkanı unutup gelirsın.

— Kafasız olduğum için unutuyorum karıcığım, şapkayı koyacak yer bulamıyorum da..

Faydalar

Çocuk yalan söyledi, annesi darıldı:

— Yalan söylemenin ne faydası vardır ki..

— Çok.. tramvayda bedava, tren de yarım biletle gidilir.

Tehlikesiz

— Geceleri karanlık sokaklardan evinize gelmeye korkmuyor musunuz?

— Niye korkayım, karanlık sokak daha tehlikesizdir. İnsan kendini hırsızlara göstermeden yürüyebilir.

— Hani Leylâdan ayrıldığım zaman, ona senden ayrıldığım için kendimi mahvederim demiştin?

— Nasıl da anladınız, şimdi bu kararını tatbika gelmişim. Sizinle evlenmek istiyorum.

Sabırlı insan

Balık tutmaya uğraşıyordu. Biri de onu seyrediyordu. Balık tutmaya uğraşanın sabrı tükendi:

— İki saattir, bana bakıyorsunuz, dedi. Bu kadar meraklı iseniz bir olta da siz alın, yanına oturun..

— Öyle ama, ben sizin kadar sabırlı insan değilim!

Sevinenler

Seviniyordu:

— Niye seviniyorsun?

— Otomobilimi çaldılar.

— Buna da sevinilir mi?

— Sevinilir ya, çalarlarken karım da otomobilin içinde idi.

— Size bu arkadaşımın bahsetmiştim; sizinle evlenmek istiyordu.

— Bir kere annemi görseler.

— Annenizi görmüş, onu istemiyor.

Dişler

Soğuktan çocuğun dişleri birbirine vuruyordu. Babası güldü:

— Neden dişlerin birbirine vurur anlamıyorum. Bir kere de bana baksana..

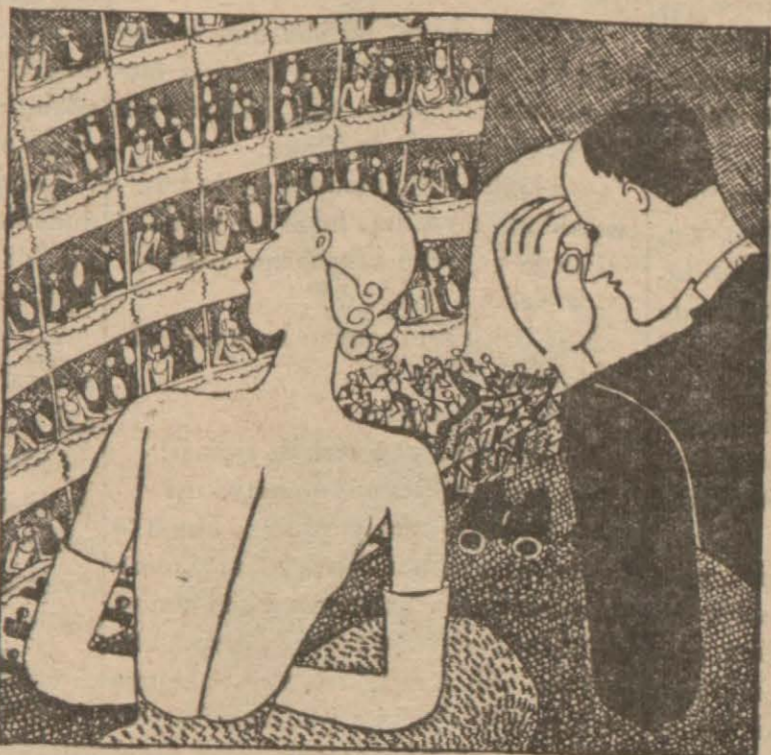
— Öyle ama baba, sen takma dişlerini çıkarıp konsolun üzerinde bıraktın.

Çirkin maske

Çirkin erkekti, maskeli baloya giderken yüzüne yüzünden çirkin bir maske taktı. Nişanlısı onu böyle görünce sordu:

— Niye bu çok çirkin maskeyi taktın?

— Çıkardığım zaman güzel görünebilirdim için!

Bundan sonra sana ne manto yaparım, ne de tuvalet

— Şimdi ağhyacağım.

— İstersen ağla.. Görenler sahnedeki piyesi seylerken kendini tutamayıp ağladı, derler.

İSTANBUL VİLÂYETİ DEFTERDARLIĞINDAN:

Emlâk ve Eytam Bankasından maaşlarını kırdırmak isteyen zat maaşları sahiplerinin malmüdürlüklerine vize ettirmek için müracaat günleri:

Fatih, Eminönü, Beyoğlu Beşiktaş, Üsküdar, ve Kadıköy Malmüdürlüklerinden:

1/3/937	Pazartesi	Mülkiye ve Askeriye Yetimleri.
2/3/937	Salı	"
3/3/937	Çarşamba	"
4/3/937	Perşembe	"
5/3/937	Cuma	"

Mütekait, dul ve yetimlerin Mart, Nisan ve Mayıs 937 üç aylık maaşlarının tediye günleri:

Tarihi	Cumartesi	Eminönü Malmüdürlüğünden:		Beyoğlu Malmüdürlüğünden:		Üsküdar Malmüdürlüğünden:	
		Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri Yetim ve Tekaütleri
6/3/937	Cumartesi	1 — 350	1 — 450	0 — 000	1 — 600	1 — 100	1 — 350
8	Pazartesi	351 — 700	451 — 800	1 — 600		101 — 250	351 — 650
9	Salı	701 — 1050	801 — 1200		601 — 1150	251 — 400	651 — 950
10	Çarşamba	1051 — 1400	1201 — 1600	601 — 1150		401 — 550	951 — 1250
11	Perşembe	1401 — 1750	1601 — 2000		1151 — 1800	551 — 700	1251 — 1550
12	Cuma	1751 — 2100	2001 — 2400	1151 — 1550		701 — 850	1551 — 1850
13	Cumartesi	2101 — ilâ	2401 — 3000		1801 — 2100	851 — 1000	1851 — 2150
15	Pazartesi	Hidematı vataniye ve avans	3001 — ilâ		2101 — 2700	1001 — 1150	2151 — 2450
16	Salı				2701 — 3000	1151 — 1250	2451 — 2750
17	Çarşamba				3001 — 3350	1251 — ilâ	2751 — ilâ

Fatih: Malmüdürlüğünden:

Mülkiye yetim ve tekaütleri
Fatih malmüdürlüğü binası altındaki tediye mahalli

Tarihi	Cumartesi	As. Yetim ve tekaütleri Fatih Askerlik şubesi yanındaki binada.	
		1. ci kişe	2. ci kişe
6/3/937	Cumartesi	1 — 250	2501 — 2850
8	Pazartesi	251 — 500	2851 — 3200
9	Salı	501 — 750	3201 — 3550
10	Çarşamba	751 — 1000	3551 — 3900
11	Perşembe	1001 — 1250	3901 — 4250
12	Cuma	1251 — 1500	4251 — 4600
13	Cumartesi	1501 — 1750	4601 — 4900
15	Pazartesi	1751 — 2000	4901 — 5200
16	Salı	2001 — 2250	5201 — 5500
17	Çarşamba	2251 — 2500	5501 — 5850

Kadıköy Malmüdürlüğünden:

Mülkiye yetim ve tekaütleri

Tarihi	Cumartesi	As. Yetim ve tekaütleri	
		1 — 200	1 — 300
6/3/937	Cumartesi	1 — 200	1 — 300
8	Pazartesi	201 — 400	301 — 750
9	Salı	401 — 600	751 — 1200
10	Çarşamba	601 — 800	1201 — 1650
11	Perşembe	801 — 1000	1651 — 2100
12	Cuma	1001 — 1200	2101 — 2550
13	Cumartesi	1201 — 1400	2551 — 2850
15	Pazartesi	1401 — ilâ	2851 — ilâ

Beşiktaş malmüdürlüğünden:

Mülkiye yetim ve tekaütleri

Tarihi	Cumartesi	As. Yetim ve tekaütleri	
		1 — 150	1 — 200
6/3/937	Cumartesi	1 — 150	1 — 200
8	Pazartesi	151 — 550	201 — 600
9	Salı		601 — 1000
10	Çarşamba		1001 — 1600
11	Perşembe		1401 — 1800
12	Cuma		1801 — 2050

Yukarıda gösterilen numaralar Lâva numarası olmayıp kaza sıra numarasıdır. Her maaş cüzdanının isim tablosunun sağ taraftaki numarasıdır...

1 — Zat maaşları sahiplerinin muayyen günlerde kişilere müracaatla maaşlarını almaları lâzımdır. Aksi takdirde istihkakları umum tediyatın hitamında verilecektir.

2 — Tedyata sabah saat dokuzdan - on ikiye ve on üçten on yediye kadar devam olunacaktır.

İstanbul Belediyesi İlanları

Mikdarı Cinsi Muhammen bedeli İlk teminatı
33 kalem kırtasiye 756 lira 50 kuruş 56 lira 74 kuruş

Belediye ve müessesatı için yukarıda cinsi miktarı ve muhammen bedelleri yazılı olan kırtasiye ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Nümunne ve şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve hizasında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 26/2/937 cuma günü saat 14 de Daimi Encümen-de bulunmalıdır. B. (831)

★ ★

Senelik muhammen kirasi 18 lira olan Kapalıçarşıda Duvrik sokağında 21 No. lu dükkân 938 ve 939 seneleri mayıs sonuna kadar kiraya vermek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekli olanlar 1 lira 35 kuruşluk ilk teminat mektup ve ya makbuzile 2/3/937 salı günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdır. (b) «959»

Yeni Neşriyat

Yeni Adam — 164 üncü sayı çıktı. İçinde İsmail Hakkı'nın, Hüsamettin Bozok'un, Kerim Sadı'nın makaleleri; H. Arınç'ın tercümesi, İngilterede siyasal partiler, Maksim Gorki ve Ana, Rusyadan Dönüş, İnsan ırkları adlı makaleler; İzzeddin Şadan'ın yazıları vardır. Tavsiye ederiz.

Bir düzeltme

Büyük Rus edibi Turgenev'in «Liza» adlı ile dilimize çevirdiğim meşhur «Asilzadeler Yuvası» romanı «Dün ve Yarın» tercüme külliyyatı meyanında basılıp satılığa çıkarıldı. Kitabın üzerindeki «Eren» soy adının evvelce başkaları tarafından alındığı sonradan tesbit edildiği ve kitabın basılması da biraz uzun sürdüğü cihetle bunu düzeltmek imkânının hasul olmadığını okuyucularıma bildiririm.

Süreyya Sami Berkem

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Adet	Cinsi
699	İspanya mamûlâtı 7,65 Brovning sistemi
590	" " 6,35 "
83	D. W. M.Markalı 7,65
1	7,65 Dreyze marka
2	6,35 Valter
1372	

Yukarıda cins ve miktarları yazılı (1372) adet tabanca şartname ve nünuneleri mucibince 9/III/1937 tarihine rastlayan Salı günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. Bu silâhları alıp satmağa mezun bulunan isteklilerin nünuneleri görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğündeki Satış Komisyonuna müracaatları. (999)

"Son Posta,"nın Edebi Tefrikası: 58

SONEN ALEV

Yazan: Feride Celâl

Yan odalarından birinde çiftliğin bekcisi Zehra kalfa Güleni yatırmış hafif hafif bir ninni mırıldanıyor, ve bazan dışardan gelen küçük bir hayvan melemesinden başka bir ses işitilmeyordu.

Seza bir aralık doğruldu. Minderde bağdaş kurmuş, ellerini çenesinin altında kilitliyerek kendisine bakan Ferideye gülümsedi. Sonra iyice doğrulup o da Feride gibi oturarak yüzüne, bir şey bekler gibi bakan arkadaşına yavaşça sordu:

— Başlıyayım mı Feride?

Feridenin gözlerinde meraklı bir ışık parlayıp sönmüştü. Sonra yüzü düştünceli bir mana alarak:

— Başla Seza, dedi. Fakat, eğer anlatacaklarını bir kere daha yaşamak seni sıkarsa, hiç anlatma..

Seza ağır ağır başını salladı:

— Emin ol ki artık hayatımın geçmişi aid olan bu parçası beni hiç üzmiyecek kadar gözümde ehemmiyetsiz bir mana aldı.. yalnız içimi o ilk günlerde kaplıyan boşluk hâlâ biraz devam ediyor.. Sonra babamın ölümü her şeyden üstün bir acı ile içimde öyle müthiş bir kasırga gibi esti kil.

Feride gözlerini kıstı, acır, okşar gibi genç kadına bakıyordu.

— Haklısın, dedi. Seni bu ölüm haberi etti. Ancak şu son günlerde biraz kendine gelebildin.. zaten günler bir ilaç gibi acıları uyuşturup, unutturmasa insanlar nasıl yaşarlardı..

— O benim her şeyimdi Feride.. bana hem bir büyük, hem ana, sırasına göre de her türlü derdime ortak olabilecek bir arkadaşı oldu. Son zamanlarda zavallı bu arkadaşlığı yapamadığını sanarak az mı azâb çektim? Belki de böyle bir takım manasız hareketlerle hayatımı berbad bir şekilde sürükleyen şeyler yapmasaydım o böyle dağ başlarında ölüp gitmezdim..

Feride kaşlarını çatmıştı:

— Sen de bu âdeti bir gönlü azâbi oldu, Seza. Ölüm gelirken yer seçecek değil ya.. onun nerede ne zaman geleceğini kim tahmin edebilmiş ki sen bu manasız azâba düşüyorsun. Sonra dağ başı dediğin yere bir yığın doktoru topladığımızı ne çabuk unuttun.

— Fakat ne de olsa son zamanlarda onu muhtarib edecek hareketlerim çok oldu.

— Tesadüflerin önüne kapılmıştın.

Sonra yaptıkların hiç bir zaman büyük bir günah değildi. Gözünde büyütüyorsun.

—Evet, muhakkak ki kalbimde en iyi, en yüksek bir yığın dileğim vardı. Yazık ki sarfedeceğim yeri iyi iştihab edememişim.

— Fakat, bu son zamanlarda hayatın düz, sâkin bir yola giriyordu Seza.. en çok kime kızıyorum biliyor musun? Şu Selim Naciye.. o balo gecesi sarhoş olup, kendine hâkim olamıyarak yaptığı saçmalık, sonra yolladığı mektup ve senin okuduğun o uğursuz defter yok mu?

Biliyorum ki seni asıl çıldırtan nokta kocanın sonunda yaptığı hareket, zayıf bulunarak o kadını kalıştırdı. Bunda haksızsın diyemem.. onun tam sevgisine, şefkatine sığınarak her şeyi unuttuğunu söylediği bir sırada böyle hareket etmesi pek çirkindir.. fakat gene korkuyorum ki sen de pek çabuk hareket ettin. Affetmek için biraz daha düşünebilirsin..

— Artık beni hiç sevmediğini, sade onunla sevdiğini kadın arasında bir vasıtadan başka bir şey olmadığını anladığıktan sonra gene onunla kalmamı nasıl istiyebilirsin.. düşün ki benim gözlerime dikkatli baksa öbürünü hatırlıyor diye, düşünmeye başlamıştım. Durgun durduğunu gördüğüm zamanlar tabii bende öbürünün solgun, pembe dudakları yok, gözlerindeki ateş o ateş değil, ona tamamiye benzemi-

yorum ve bu onu azâbindan öldürüyor, diyorum. Bana fazla sokulup, üstüme düşüğü zamanlar aklıma kendini teselli etmek, öbürünü unutmak için bunları yaptığı geliyordu. Çocuğunu fazla okşayıp sevdiği zamanlar bile «tabii o kadının kızı» diye aklımdan geçiyor, bu şekilde bir dam altında yaşamamıza imkân mı vardı.

Feride, hafifçe dudağını bükmüşü:

— Fakat, hayat bu yavrum, roman değil ki.. sonra erkeklerin de birer melek olmalarına imkân yok.. biraz sabredip, göz yummak da lâzım..

— Haklı söylüyorsun, ben de bunları kabul ediyorum, fakat bir şartla..

Feride hayretle arkadaşına baktı:

— Nedir o şart?

Seza bakışlarını ondan kaçırarak dudaklarını bükmüştü:

— Sevmek şartile..

Feride birdenbire yerinde sıçradı:

— Ay.. sen sevmiyor muydun?

— Evvelce seviyordum. Fakat o defteri okuduktan sonra asla.. onun ağzından başka bir kadına çıkan o ateşli sözler benim hakkımdaki zavallı telâkkiler sanki sevgimi, ateşte kalmış bir buz kütleleri gibi eritti. Onu ilk gördüğüm gün içimde yanar alev sanki şiddetli bir rüzgârda kalmış gibi söndürdü.

Feride heyecanlı bir sesle onun sözünü kesti:

— Ben buna biraz inanmam Seza..

Onun için yaptığın çılgınlıkları ne çabuk unuttun!

— Evet, o zamanlar öyle idi. Fakat şimdi vaziyet çok değişmiştir. Ben bile biraz buna şaşıyorum.

Oturduğu yerde vücudu asabiyetle gerilmiş, kaşlarının arası buruşmuştu:

— Biliyorsun ki bu adama duyduğum sevgi durup dururken içimde yerleşmedi. Kendisinin de yazıları ile itiraf ettiği gibi gözlerinden, bazı tavırlarından ümide düşmüştüm. Ne bilirdim ki o başka bir kadını hatırlıyarak gözlerimin karşısında böyle heyecana düşüyor!

Feride bir şey söylemek ister gibi dudaklarını kıvıldatmıştı. Seza elinin bir hareketi ile onu susturarak devam etti:

— Şimdi diyeceksin ki: «Peki bu adama gittin ve o seni sevmediğini her hali ile itiraf etti. Sonradan o çirkin dedikodulardan kurtulmak için babamın da ısrarı ile onunla evlendin. Peki sonradan, seni bu zaruret tahtında alan adamı sevmiye nasıl devam edebilmiş-tin!»

— Bana onun hayatında müthiş şeyler geçmiş gibi geliyordu ve biraz mâzur görüyordum. Evlendik, o bazan bana karşı gayet soğuk bir cephe aldı, bazan gözlerime öyle derin, öyle içli baktı ki.. şaşardım. Sonraları yavaş yavaş bana yaklaşmaya başladı. Hayretim büsbütün arttı. (Arkası var)

İttihat ve Terakkide on sene
On ikinci kısım No. 16

CIHAN HARBİNİN SON PERDESİ

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Talât Paşa bir taraftan Enverin, diğer taraftan Vahdettinin arasında fena halde bocalayıp duruyordu

Her şey gösteriyordu ki inkılâbın, İttihat Terakkinin âmansız düşmanı olan irtica, ilk fırsattan istifade ederek on senelik meşrutiyet hamlesinin bütün muhasebesini birden yapıp her şeyi Abdülhamit devrindeki şekle irca etmek istiyordu.

Vahdettin'in İttihat ve Terakki düşmanlığı, aynı zamanda onun siyasetinin büsbütün aleyhinde, büsbütün tersine olan bir siyasetin de tarafdarlığını temsil ediyordu. 918 inkılâbı, memleketi artık sarîh surette ikiye ayırmıştı: İttihat ve Terakki, millî, inkılâbî, demokrat mücadeleci ve vatansever bir unsurun ekseriyetini temsil ediyor, ötede gayri millî, mürteci ve hatâ himayeye kadar giden zayıf bir haricî siyasetin, padişah ve halifeciliğin karmakarışık tarafdarlarından mürekkep bir zümre bulunuyordu. Varlığının başlıca unsurlarını yalnız İstanbulda bulan bu zümrenin elinde, Kâmil paşa ile Ali Kemal tarafından bayrakdarlığı yapılan bir İngiliz tarafdarlığı bayrağı vardı. Bu bayrak, Cihan Harbinden hemen evvelki zamanlardan itibaren gizlenmiş, bütün harbmüddetince hiç meydana çıkamıyarak bir tarafa atılmıştı. 918 yazında Vahdettin, bu muhalefet bayrağına yavaş yavaş yeniden meydana çıkma cesareti vermeğe başlamıştı. Etrafta bu nu gösteren alâmetler doluyordu.

Vahdettinin ilk icraatı

Vahdettin, tahta oturur turmaz, ilk iş olmak üzere, başkumandanlık sıfat ve salâhiyetinin sahibi kendisi olduğunu göstermeğe ehemmiyet vermiş ve Enver paşanın unvanlarında tadilat yaptırmıştı. Bu hal, zaten başlamış olan dedikodunun kuvvetlenmesine sebep oldu. Padişahın, İttihat ve Terakkiden Abdülhamidin intikamını almaya ahdettiğinden bahsedener bile vardı. İngiltere ile anlaşmak, müferid sulh yapmak sözleri 918 yazında artık herkesin ağzında dolaşan günlük dedikodu mevzuu olmuştu. Her şey gösteriyordu ki inkılâbın ve İttihat ve Terakkinin âmansız düşmanı olan irtica, zuhur edecek ilk fırsattan istifade ederek, on senelik meşrutiyet hamlesinin bütün muhasebesini birden yapıp devri tasfiye ve her şeyi Abdülhamit devrinde olduğu şekle sokmak istiyordu. Fazla olarak bu defa, memleketi doğrudan doğruya ecnebi himayesi altına koymak fikrile de meydana çıkmıştı.

İşte, Talât paşa bu cereyanların ve hareketlerin ortasında bunalmış, kuvvetlerinin dörtte üçünü kaybetmiş,

Vahdettinle Enver paşa arasında sıkışmış, ne yapacağını şaşırılmış bir halde bulunuyordu. Envere ve umumiyetle vilâyetlerde askerî hâkimiyete karşı bir mukavemet ve müvazene unsuru olmak üzere İsmail Canbuladı dahiliye nazırlığına getirmiş, kendisi muhtelif cereyanları te'life ve bunların arasında hâkim bir rol oynamaya çalışıyordu. Kulaktan kulağa artan fısıltılar arasında, Talât paşanın Enverin nüfuzunu bertaraf ederek müferid sulh çareleri aramaya çalıştığından, bunun için tertiplerle meşgul olduğundan bahsediliyor, öbür taraftan da, Enverin, son bir hücum ile İttihat ve Terakkiiyi, Talât paşayı bir tarafa atıp kendi şahsî hâkimiyeti altında, büsbütün askerî bir idare kurmak istediği söyleniyordu. Hattâ, Enverin bu fikirlerini tatbik için İsmail Hakkı paşanın da bazı tertiplerle meşgul olduğu Talât paşaya haber verilmişti. Haber veren zâtın her suretle itimada lâyık olduğunu ve aynı zamanda bu zâtın İsmail Hakkı paşadan gayet açık teklifler almış bulunduğunu gören Talât paşa, çoktan beri devam eden bu tarzda dedikodulara pek de ehemmiyet vermez ve hatâ inanmazken, artık, gözleri bir hayli açılmış olduğu için, şimdi ciddî bir alâka gösteriyordu.

Bütün bunları ben uzaktan görüyordum. Talât paşanın gölgesi ve derd ortağı olan Mitat Şükrü bey artık Enverden eskisi gibi bahsetmiyordu. Bir gün matbaaya geldiğim zaman benim odamda onları başbaşa konuşuyor gördüm. Belki gizli konuşacak bir şeyleri

vardır, diye onları yalnız bırakarak başka bir odaya çekilmek üzere iken Talât paşa bana:

— Otur, otur...

Dedi. Oturdum. O, Mitat Şükrüye dönerek, sözlerini tamamladı:

— Hülâsa, dedi, iki ateşin arasındayız. Bir tarafta o, öte tarafta o...

Sonra, bir lâhza durdu; dalgın dalgın düşündü ve ilâve etti:

— Haricî düşman da caba... Bunu nasıl halletsek? Hepsini halletmenin çaresini buluruz ama o da güç...

Ben, bu iki ateşin hangileri olduğunu derhal anladım. Biri Vahdettin, öteki de Enverdi. Üçüncü ateş, harb, Suriyede şimale doğru yürümeğe başlamış olan İngiliz ordusunun tazyiki ve nihayet Almanya ile dünyanın bütün büyük askerî kuvvetleri arasında cereyan eder mücadele, asıl ateş, en büyük ateşti. Belki evvelkilerin çaresini bulmak kolay, fakat, bunun çaresini bulmak müşküldü. Bunun için, bu iki siyaset dostu, kim bilir bu odada ne vakittenberi başbaşa konuşmuşlar, derdleşmişler ve sıkılmışlardı ki Mitat Şükrünün çehresi kıpkırmızı olmuştu.

Talât paşa, sözlerini hülâsa edip bahsi kapadıktan sonra bir müddet düşündü ve sonra, bana dönerek sor-du:

— Sen hâlâ burada mısın?

Dedi.

— Yarından sonra gidiyorum, dedim.

— Çabuk git...

Sonra bir lâhza durdu:

(Arkası var)

Hikâye

Sihirli mektup

Yazan: F. Varal

Doksanlık ihtiyar Mösyö Meynadet, etrafını saran gençlere anlatmağa başladı:

— Size tuhaf bir mektup hikâyesi... Hikâyenin kahramanı benim gibi bir kimyagerdi. Hikâye başladığı vakit bu arkadaşım yedi senelik evli idi; bulunmaz bir koca...

«Günün birinde karısı, eski yatı mektebi arkadaşlarından birine rastgeldi. Bu kadın gayet fena, riyakâr ve alçak bir insandı... Bütün zekâsını macera peşine hasretmiş vicdansız bir insan. Sabuil ismindeki bu kadın evvelâ arkadaşım Claudenin evine yerleşti. Arkadaşımın karısı Germaine'nin arasını açmak için elinden geleni ardına bırakmıyordu. Bütün maksadı Germainenin yerine geçerek Claude'nin servetinden istifade etmek idi.

«Sabuil çok güzel bir kadındı. güzel gözlü, ağır yürüyüşlü, sözünü geçirmesini bilir bir kadın... Zavallı Germaine ise inci yapılı, fakat utangaç ve çekingen idi, bu kadınla rekabete girişecek kadar cesareti yoktu.

«Claude'e gelince, bu, zayıf seciyeli bir adamdı. Fazla çalışkan olduğu için gençliğini görememişti. Bunun içinde ki entrikacı kadın, romantik aşk rolleri yapararak onun aklını çakmakta güçlük çekmedi. O kadar ki kimyager vazifesini bile unuttu. zavallı adama ne olmuştu? Bu ince ruhlu güzel genç kadının ona âşık olmasına imkân var mı idi? Sabuil aşkı o kadar mahirane anlattı ki, zavallı Claude şimdiye kadar bü-

yük bir muhabbetle tapındığı karısından ayrılmayı bile aklına getirerek yeni bir hayat kurmayı tasarladı. Sabuil onun gözünde öyle ateşli ve parlak bir mahlûk idi ki...

«Şeytan kadın, karısından ayırmak için arkadaşımı mütemadiyen tazyik ediyor, fakat Claude, doğuşundaki çekingenlikle, karısına açılmaya bir türlü cesaret edemiyordu.

«İşin içine nihayet şeytan karıştı. Bir aile için Germaine, Poitiers'ye giderek orada bir kaç gün geçirmek mecburiyetinde kaldı, Sabuil fırsattan istifade ederek Claude'yi sıkıştırdı:

«— İşte filiyata geçmenin sırası geldi. Madamki söylemeğe cesaret edemiyorsunuz, yazın öyle isel.»

«O kadar ısrar etti ve zavallı adamı öyle bir kandırdı ki, kimyager mektubu yazarak göndermeğe karar verdi. Sabuil:

«— Hemen yazın, dedi, Yoksa karınız bir kaç güne varmaz gelir ve siz de onun yüzüne karşı gene bir şey söylemeğe cesaret edemezsiniz... Eğer şimdi ayağımıza gelen fırsattan istifade etmezseniz, ben de sizi bırakır giderim. Zizi seviyor ve ıztırap çekiyorum, resmen karınız olmak isterim.

«Birbirine zıt iki his arasında ne yapacağını bilemeyen zavallı kimyager:

«— Peki, dedi... Fakat ne olur, bana sadece yarın sabaha kadar müsaade edin. laboratuvarı acele bir işim var, bu işi bitirmeliyim... Size vadediyorum, mektubu yarın yazarım...»

«Sabuil razı oldu. Yarın sabah saat on birde mektup yazılırken hazır bulunacağını ve zarfı

postaya bizzat atacağını söyledikten sonra çekildi.

«O gider gitmez, Claude, kendisini sarsan ateşe bakmıyarak, işinin başına geçti. Eski bir kitaptan bir formüle bakarak bir sürü eczayı birbirine kattı. Ancak sabaha karşı yatağına yattı.

«Saat on birde Sabuil gelerek kimyageri sözünü tutmağa davet etti: Claude, suç işleyen bir adamda tuhaf görülen bir sükûnla, meş'um mektubu yazdı. Zarfı postaya entrikacı kadın attı.

«Dört gün sonra Poitiers'ten bir mektup geldi. Germaine yazısında gayet şefkatli sözler kullanıyor, meş'um mektuptan hiç bahsetmiyordu. Daha evvelce de takarrür etmiş olduğu gibi iki gün sonra geleceğini bildiriyordu.

Ne demektir bu? Germaine mahsus mu yapıyordu? Ertesi günü geldiğinde köpürecek mi idi, yoksa mektup eline geçmemiş gibi mi yapacaktı?

Sabuil'nin gayet endişeli bir hali vardı, Claude ise tamamen sakindi.

«İki gün sonra Germaine, duvaklarında tatlı bir tebessümle geldi. Sanki hiç bir şey yokmuş gibi kocasını ve arkadaşını sevgile öptü.

Sabuil dayanamıyarak:

«— Gönderdiğimiz mektupları aldın mı? diye sordu.

«— Hangi mektuptan bahsetmek istediğini anlıyorum. Alay mektubunun postada kaybolmasından korkuyorsun.

değil mi? Fakat merak etme, aldım, aldım: İşte bak!

«— Bunun aleyh neresinde?

«Sabuil mektubu eline almaya ne görsün,

hayret, dört sayfa baştan aşağı beyaz! Germaine:

«— Fakat, dedi, Claude yazısını istediği kadar değiştirdin, zarfı görür görmez tanıdım. Hınzırlar, dedim, işleri güçleri yok, bir nisanı kaçırmıyarak bana balık yutturmamak istiyorlar.»

«Hakikaten mektubun Poitiers'ye bir nisanda varmış olması lâzımdı. Fakat sık satırlarla yazılmış bir mektup, postaya atılırken simsiyahken, Poitiers'e gittiği vakit nasıl bembeyaz oluyordu!

«Claude karısına çoktandır ilk defa olarak muhabbetle baktı ve sakın sakın:

«— Evet, dedi, çifte oyun oynadım. Kimyagerlik bu. Eski bir kitapta bir formül buldum. Onunla bir mürekkep yaptım. Sana dört sayfa doldurdum. Fakat biliyordum ki dört saat sonra kâğıt üzerinde bir iz bile kalmıyacaktı.

Şeytana uyan bir insanın kendisine bir açık kapı bırakması için güzel bir çare, değil mi?

«Germaine bunlardan pek bir şeyler anlıyamıyordu.

«Sabuil şapkasını giymişti:

«— Bir randevum var, dedi, unutmuşum. Yarın gelirim!»

«— Evet, dedi, çifte oyunu oynadım.

«Claude de günün birinde karısına yavaş yavaş, tatlı tatlı her şeyi anlattı.

«Germaine evvelâ ürperdi, sonra affetti.

Yarınki nushamızda :

On sene evvel..

Yazan: Efim Zozulâ

Rusçadan çeviren: Alaz

YTF TURAN

Sabah kalkarken yapılacak ilk işiniz
Keza akşam yatarken yapılacak son işiniz...

Diş macunu PERLODENT

macunu PERLODENT

Okuyucularımızdan bir rica

Muhtelif mevzulara dair hergün bir çok mektuplar almaktayız. Bunların çoğu, hususî mahiyette cevap verilmesini istemekte ve bu isteklere tarafımızdan memnuniyetle riayet olunmaktadır. Cazemizin okuyucu sütununda değil de hususî mektupla cevap verilmesini isteyen okuyucularımızın, mektuplarına on kuruşluk pul ilâve etmelerini bilhassa rica ederiz. Bu ricamıza riayet edilmediği takdirde bir çok müracaatların cevapsız kalacağı zarurî ve tabiidir.

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Eksiltme Komisyonundan:

- 1 — Anadolu Kavağında sabık Sahil Sıhhiye Merkezi binalarının tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1667 lira 50 kuruştur.
- 2 — Bu işe ait şartname şunlardır:
A — İdarî şartname
B — Fennî şartname
- 3 — İstekliler bu şartnameleri Sekiz kuruş mukabilinde İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Levazımından alabilirler.
- 4 — Eksiltme 2/Mart/937 Salı günü saat 14 de Galatada Kara Mustafa paşa şokağında mezkûr merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin 125 lira 10 kuruş muvakkat teminat parası ile en az 3000 liralık bu gibi işler yaptıklarına dair bir ehliyet vesikası göstermesi şarttır.

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Kurban Bayramına müsadif 22, 23, 24, 25/Şubat/937 Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe günleri Akay Hatlarında Pazar tarifesi tatbik olunacaktır. "996,"

" Son Posta "nın tefrikanı : 23

151 numaralı şehit

(Ertuğrul faciasına karışan aşk macerası)

Yazan : A. R.

Abdülhamit Japonyaya Ertuğrul vasıtasıyla şu hediyeleri gönderiyordu: Murassa imtiyaz nişanı, Kraliçe için yakut ve zümrütlerle işlenmiş bir taç, bir gerdanlık, İmparator için, altın üzerine mine işlemeli bir sigara tabakası ve gayet kıymetli bir sigara ağızlığı.

Dünyanın öteki ucunda sâkin olan (ye'cüc ve me'cüc taife - si) ni ziyarete gidecek olan bu cesur ve kahraman gemiyi görmek.. onu selâmetlemek; (mukaddes bir vazife) halinde, halkı sahillere sürüklemişti.

Denizdeki manzara da görülecek şeydi... Eyüp, Sarayburnu ve Beşiktaş arasındaki sâha, bayraklar ve defnedillerle donanmış sandallar, kayıklar, mavnalar, salapuryalar, alamanalar, a- teş kayıkları, çatanalar, romörkörler - den geçilmez bir hale gelmişti.

Faaliyetin en mühim merkezi, di - vanhanenin önü ile (Ertuğrul) un a - rası idi. Tersanenin önünde, sınavârî dizilmiş olan nöbetçi dubalarının arasından ok gibi fırlayan üç çifte kıklar, muhtelif gemilere mensub beş çifte flikalar, mütemadiyen (Ertuğrul) a bahriye ümera ve zabitanını nakletmekte idi.

Bazan, sert bir boru sesi, Halicin durgun havası içinde dalga dalga yük - beliyor:

— Liva amiral borusu çalıyor.. a - caba gelen kim?..

— Ferik borusu çalıyor. Galiba, Ah - met paşa geliyor.

Sözleri, ağızdan ağıza geliyor.. kar - gibi beyaz beş çifteler, etraflarına kö - pükler saçarak, Ertuğrul'a doğru ka - yıp gidiyordu.

Birdenbire, Unkapanı köprüsünün tersane tarafındaki gözünden beyaz boyalı, sarı pirinç boyalı bir istimbota - tı (Ertuğrul) a doğru yaklaşmış - ya başlamıştı.

Ertuğrul'un güvertesi, birbirine ka - rışmıştı. Lombar ağzına bir takım si - lâhlı asker fırlamış; saftı harb nizamı almıştı.

İstimbota, Ertuğrul'un merdivenine yanaşmıştı... Sarı pirinç kabzalı uzun kılıcı çeken takım zabiti, âhenkli bir sesle, kumanda vermeye başlamıştı:

— Hozıroll..

— Haaaas, durl!..

— Selâââam, durl!..

Geminin kumandanı olan miralay Osman bey ile; süvari, kaymakam (Tekirdağlı) Cemil bey, büyük üni - formalarını giymiş oldukları halde, ge - lenleri karşılamışlardı.

Merdivenden ilk çıkan, mâbeyn baş - kâtibi, Süreyya paşa idi. Süreyya pa - şayı, Abdülhamidin kayınbiraderi ve hususî yaveri (Bıyıklı) Mehmet paşa

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Pazar (*)

Gençlik Ve Yalnızlık

Bütün devrinde bulunan genç delikanlı - ların yalnız yerlerde uzun zaman kalma - ları câiz değildir. Mekteb müdürlerinin, çocuk babalarının ve vâllilerinin bu nok - tada ehemmiyetle nazarı dikkatlerini celbederiz.

Gerek mütalea ve çalışma devirleri ve gerekse uyku zamanları daima kontrol altında bulundurulmalıdır. Uyku vakti gelmeden gençlerin yatak odalarına çekilmeleri câiz değildir. Gençlerin yatak - larının oldukça sert olması faydalıdır. Gençlerin his ve hayallerini tenbih e - decek açık resimler, kartpostallar, ro - manlar ve nihayet açık sinema filmleri - ni sık sık seyretmesi asla câiz olamaz. Tahsil devresindeki çocukların hisleri - nin kamçılanması değil, bilâkis frene e - dilmesi lâzımdır. Unutmamalı ki gençle - rin hayatta eğlenecek çok zamanları var - dır. Bunun vaktisiz yani vaktinden ev - vel inkısaflı sıhhat ve istikballeri üzerine çok menfi bir tesir icra eder.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

ile, gene hususî yaverlerden (Rifat paşa zâde) yüzbaşı Talât bey, bir kaç resmî elbiseli tüfekçi tâkib etmekte i - di.

Süreyya paşanın elinde, al atlas bir kese.. Mehmet paşanın elinde, gene al renkte çuha torba içinde uzun bir mah - faza.. diğer yaverlerle tüfekçilerin el - lerinde, ağızları mühürlü torbaların i - çinde bir takım kutular ve mahfazalar bulunuyordu.

Osman bey ile süvari Cemil bey, bu heyeti istikbal etmişler; önlerine dü - şerek kıç taraftaki salona sevk eyle - mişlerdi.

Salona girer girmez, Süreyya paşa elindeki atlas keseyi Osman beye ver - miş:

— Zâti şâhâne tarafından, Japonya hükümdarı hazretlerine hitaben yazıl - mış olan „nâmei hümayun... Bunu, hükümdar hazretlerine bizzat takdime memursunuz... Zâti şâhâne, gerek si - ze ve gerek zabitan ve asker evlâdları - na selâm ve duâlar buyurdular... İn - şallah, âfiyet ve selâmetle gider gelir - siniz.

Demişti... Ve arkadan, Mehmet pa - şa ile diğerlerinin elinde bulunan hedi - yeleri, birer birer teslim eylemişti.

Abdülhamid tarafından, Japonya imparatoruna gönderilen bu hediyeler, şunlardan ibaretti:

Murassa, imtiyaz nişanı..

İmparatoriçe için; elmas, yakut ve zümrütlerle işlenmiş bir taç, gene im - paratoriçe için; sade pırlanta işlenmiş bir gerdanlık.

İmparatora mahsus, altın üzerine hurde pırlanta ve mine işlemeli bir si - gara tabakası.

İmparatora mahsus; gayet kıymetli bir sigara ağızlığı.

İmparator hânedanı erkânından mü - nasib zevata verilmek üzere birinci rüt - beden osmanî ve mecdî nişanları.

İmparatoriçeye mahsus, gayet ağır altın sırma ve incilerle işlenmiş bir ma - sa örtüsü.

İmparatorla imparatoriçeye mah - sus, gene altın klpdanla işlenmiş bir sofrta takımı.

Süreyya paşa, bunları teslim ettik - ten sonra, ağız mühürlü büyük bir tor - bayı da Osman beye vermiş:

— Bunların içinde de, muhtelif rüt - beden nişanlar var... Seyahatiniz e - nasında, geçtiğiniz yerlerde, nâmi pa - dişahiye olarak bunları da münasib zâtlara verirsiniz.

Demişti.

Burada teslim ve tesellüm merasimi yapılırken; istimbotta bulunan, bir ta - kım halî renklerle, en nefis tütün ve sigaralarla dolu olan sandıklar da, gemiye nakledilmişti. Bunlar da; Ab - dülhamid namına, imparatora takdim edilecekti.

Bu heyet, vazifesini ifa etmiş; gene merasimle avdet eylemişti. Vakit, ar - tık öğleye gelmişti... Gene, tiz bir bo - ru sesi işitilmiş:

— Kaptan paşa geliyor.

Sesleri, bir anda geminin bütün, ü - mera, zabitan ve efradını harekete ge - tirmişti.

Camialtındaki iskelenin önünden kalkan, beyaz boyalı, sarı pirinç bacalı (Nâhid) istimbota, ağır ağır süz - lerek (Ertuğrul) un yanına gelmiş.. al çuha serili olan merdivenine rampa etmişti.

Güverteye, sağ başta Ertuğrul'un bandosı olmak üzere, bir bölük (silâh endaz) dizilmişti. Geminin bütün ü - mera ve zabitanı da, önlerinde kumandan Osman bey olduğu halde bahriye na - zırını istikbal etmişlerdi.

(Arkası var)

" Son Posta "nın Tarihi Tefrikanı : 66

SÜMER YILDIZI

TUNÇAY

Yazan : Celâl Cengiz

Sama şu sözleri duydu "Tanzeri buldum, onu yattığı mezardan çıkaracağım ve Tunçayla evlendireceğim ,"

— Cinler beni boğuyorlar.. gerçek ben Samaya onlardan çok bahsetmiş - tim...

Diyerek adetâ cinlerden özür dileyor ve bu işkenceden kurtulması için büt - tün mâbutlara yalvarıyordu.

Hamo o gece güneş doğuncaya ka - dar ne uyuyabildi.. ne de yatağından kalkmak fırsatını buldu. Kıvılcıkça yumruk yiyor ve korkudan boğulan sesini bir türlü kimseye işittiremiyor - du.

Ertesi sabah..

Prens Hamo yatağından kalktı.. hiz - metçisini çağırdı. Sabahleyin korku ve tereddütle prensin yanına giren hiz - metçi, gece yarısı göze görünmeyen yumruklardan kurtulup gelemediğini söyledi:

— Sumerli nöbetçi bile dayak yedi.. yere düştü.. başı yarıldı. İmdadınıza gelemedim. Kusurumu affediniz! dedi.

Bu kısa konuşmadan anlaşılıyordu ki, cinler saraydan uzaklaşmışlardı. Hamo tekrar Samayı gördü.. gece ba - şına gelenleri birer birer anlattı:

— Bu nasıl iş? dedi. Göze görün - men bir mahlûk beni az kaldı boğuyor - du. Kalkmak istedikçe boğazıma sarıl - dı. Aman atımı çabuk hazırlasınlar.. muhafızlarımla beraber hemen yola çı - kacağım. Cinlerle uğraşmağa ne vak - tim var; ne de gücüm yeter..

Sama muhafızlara emir verdi.. Atlar hazırlandı.

Hamo gece odasına geldikten son - ra, Samanın odasında da şöyle bir ses işitilmişti:

— "Tanzerin izini buldum.. O, Ur civarında yaşıyor. Fakat, şim - dilik onun nerede bulunduğunu söyleyemem. Gudeaya git, haber ver; Tanzer ölmemiştir. Onu aldat - mışlar!"

Sama bu sesi işidince Tanzerin ye - geninin boş durmadığını ve bu gece prens Hamoyu rahatsız edenin de o olduğunu anladı.

Sama:

— Tanzer, Suz kralının oğlundan bu gece öc almak için, onu boğmak is - temiş. Haklı da var ya.. kral Nabo, Tanzerin gözlerine kızgın mil çekti - mişti.. şimdi onun yeğeni göze görün - mez bir hale geldi.. her yere girip çıkı - yor. Bakalım bu boğuşmanın sonu ne - reye varacak?

Yeni kurbanlar aranırken..

Prens Hamo yola çıkarken, Sumer kralına o gece başından geçenleri an -lattı:

— Bu gece göze görünmeyen bir el

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlar - dır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda : (Şeref). Beyazıdda : (Asa - dor). Fenerde : (Vital). Şehremininde: (Hamdi). Karagömrükte : (Suad). Sa - matyada : (Teofilos). Şehzadebaşında : (İ. Hakki). Eyüpte : (Arif Beşir). Eminö - nünde : (Hüseyin Hüsnü). Küçükpazar - da: (Hulusi). Alemdarda: (Sırrı Asım). Bakırköyünde : (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde : (Kanzuk). Daire - de : (Güneş). Topçularıda : (Sporidis). Taksimde : (Nizameddin). Tarlabasın - da : (Nihad). Şişlide : (Halk). Beşiktaş - ta : (Nâil Halid).

Boğaziçi ve Adalarda:
Üsküdarıda : (İttihad). Sarıyerde : (A - sad). Büyükkadada : (Halk). Heybelide : (Tanaş).

beni boğuyordu, dedi, şimdiye kadar yedi taht devirdiniz.. ülkeler feth etti - niz amma.. bir eli kırmağa muvaffak olamıyorsunuz!

Hamonun bu sözünden Gudea çok müteessir olmuştu.

Hamo gittikten sonra, Samayı ça - gırdı:

— Nipur'a götürdüğün kurbanlık kızın günahsız olduğunu sanıyordum. Meğer onun da günahı varmış..

— Nereden anladınız.

— «Gazep ve şiddet mâbudu» nun bu gece misafirime işkence yapmasın - dan..

— O işkenceyi yalnız misafiriniz de - ğil, ben de gördüm.

— Ne dedin. Sende mi gördün?

— Evet. Hattâ benden ve misafiri - nizden başkaları da..

— Kimdir onlar?

— Prens Hamonun hizmetçisi.. ve bir nöbetçi.

Gudea hayretle Samaya sordu:

— Acaba Nipurdaki (Sefahat mâ - budu) kendisine ikram ettiğimiz kur - bandan memnun kalmadı mı?

Sama gülümsedi.. hakikati anlatmak maksadile kralın yanına sokuldu:

— Size, Nipur'a gitmeden de söyle - miştim: Bu, mâbutların gazap ve şid - deti değil. Sadece Tanzerin yeğenin - in öç almasıdır. Bu gece benim odama da geldi: (krala git, haber ver.. Tanzer yaşıyor!) dedi.

— Bu mel'un sesi neden boğmadın?

— Onun beni boğması mümkündür. Fakat, ben onu boğamazdım. Göze görünmeyen bir insanı nasıl ele geçi - rebilirdim?

— Demek Tanzer yaşıyormuş.. öy - le mi?

— Yeğeni öyle söyledi. Ve ben inan - dım ki, prens Hamoyu dün gece sabah - ta kadar rahatsız eden de odur.

— Bense bunları (Sefahat mâbu - du)nun yaptığına kaniim..

— İnanmayın buna! (Sefahat mâ - budu) Nipurdan buraya gelecek halde değil. Dişleri dökülmüş.. kuyruğu düş - müş.. tüyleri seyrekleşmiş.. yerinden bile kımlıdayamıyor.

Gudea hiddetle gözlerini Samaya çevirdi:

— Hayır, Sama! Sen onun şiddetini görmemişsin! Ben mâbutlarla müca - deleye muktedir değilim. Şimdi emre - diyorum: Ur'da yeni bir kurban ara - yıp bulsunlar.. hiç günah işlememiş ve erkek yüzü görmemiş olsun. Yaşı on dörtten yukarı olmasın.. ancak mâbuda yeni bir kurban vermekle bu felâketten kurtulabiliriz.

Gudea, Nipur mâbudu için yeni bir kurbanlık kız aratırken, Sama odasını da geceleri uyku uyuyamıyordu. Her gece Tanzerin yeğenin - in sesini duyuyordu:

— Tanzeri meydana çıkarmak için senin de yardımını istiyorum!

Sama:

(Arkası var)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5. cı keşide 11 / Mart / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 liradır...

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 / Mart / 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur...

İstanbul Liman İşletme İdaresinden:

1 — Karaköy Köprüsü ağzından Galata Rıhtımının 150 metrelik kısmının terfi amelîyesi için taliplerin 1000 liralık muvakkat teminatlarıyla ehli - yeti fenniye ve ihtisas vesikalarına bağliyacıkları fiat tekliflerini kapalı zarfla 27 / Şubat / 937 saat 10 da şefler Encümenine tevdi edeceklerdir.

2 — Keşifnamesindeki vahidi kıyasi esası üzerinden yapılacak olan bu tekliflerin teklükünde teklif sahiplerinin bu gibi işlerdeki ehliyet ve ihtisas larına aid tercih sebeplerini araştırarak olan idare işi en ucuz fiat verene ih - laye mecbur kalmyacaktır.

3 — Bu işe aid her türlü izahatla beraber şartname ve projeler 5 lira mukabilinde Galatada Merkez Rıhtım hanında İdare Rıhtım Tamirat Büro - sundan alınacaktır.

(722)

TURKIYE

Şeker Fabrikaları

ANONİM ŞİRKETİNDEN:

1937 Senesinde kullanılmak üzere fabrikalarımıza lâzım olan şeker sandıkları için kereste alınacaktır. Kapalı zarf usulile ihalesi 5 Mart 1937 Cuma günü saat 10 da İstanbulda Bahçekapıda Taş Handaki şeker bürosunda yapılacaktır.

İsteklilere şartname parasız verilir. Yirmi beşbin sandık veya dörtüzlü metreye kadar kereste vermeğe talip olanların teklifleri de nazarı itibara alınacaktır.

Silko

ŞARK-İSPENCİYARİ LABORATUARI

Haricen kullanılır. Eski ve yeni
ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK
Sinir ve soğuk
algınlığından ileri
gelen şiddetli
ağrıları teskin
ve izale eder.

Her eczaneden
arayınız.

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

KİRALIK DUKKÂN

ESAS NO.SI MEVKİİ VE NEV'İ DEPOZİTO
8 Galatasarayda Yeni Çarşıda Polis Binası
altında 2 No.lı Dükkân. 50 L.

Mevkii yukarıda yazılı Dükkân, bir yahut üç sene müddetle kiraya veril-
mek üzere açık arttırmaya konulmuştur.
İsteklilerin ihaleye müsadif 3 Mart 1937 çarşamba günü saat 10 da şü-
bemize gelmeleri. (461)

* *

Taksitle Satılık Arsalar

ESAS No. sı	MEVKİİ ve NEV'İ	DEPOZİTO
518	Boğaziçinde Rumelihisarı mahallesinde Paş- makçı sokağında 1 No. lı 2294 murabbaı arsa. (Eski Mediha Sultan Sarayı bitişiğindedir.)	140 Lira
661	Beşiktaşta Abbasağa mahallesinde eski Hasanpaşa deresi yeni Bostan sokağında eski 4, 4 mükerrer 6, 8, 8 mükerrer yeni 73/3 No. lı 355 metre murabbaı arsa.	142 "

Tafsilâtı yukarıda yazılı arsalar birinci taksiti peşin ve geri kalan
yedi taksiti yedi senede ve yedi müsavi taksitte ve şu suretle tamamı
faizsiz sekiz müsavi taksitte ödenmek şartile açık arttırmaya konul-
muştur. İhale 1 Mart 1937 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 10 da
Şubemizde yapılacaktır.
İsteklilerin Şubemize gelmesi. (457)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kadıköyünde Zühtü paşa Tahta köprü	53 Dükkân 31/5/938 tarihine kadar
Kadıköyünde Tuğlacı Cami sokak	23 Dükkân 31/5/938 " "
Üsküdar Arakıyeci Cafer Has odalar	10 Hane 31/5/938 " "
Beylerbeyinde Abdullah ağa ma- hallesinde Rasımağa sokak	Tarla Üç sene müddetle

Yukarıda mevki cinsleri yazılı emlakın hizalarında gösterilen müd-
det için kiraya verileceğinden isteklilerin ihale günü olan 1/3/937
Pazartesi günü saat 15 - de Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne mür-
caatları (932)

Fidan satışı

Bursa Ziraat Müdürlüğünden :

İdarei hususiye fidanlıklarında yetiştirilen her nevi aşılı meyva fidanlarının
birinci boyu «iki-üç yaşında» on beş ve ikinci boyu «bir-iki yaşında» on kuruş
tan, aşılı asma çubukları üç kuruştan fidanlıkta teslim şartile satılmakta-
dır. İsteklilerin Bursa Ziraat Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «1036»

Yüksek Ziraat Enstitüsü

Rektörlüğünden:

Kurumumuz Hıfzıssıhha ve Bakterioloji Enstitüsü için 35 lira asli ma-
aşılı ikinci sınıf iki asistan almaktadır.
Bunlardan birisi kademli olduğu takdirde birinci sınıf asistan olabilir.
İsteklilerin mektepten iyi derecede mezun olduklarına ve bir yabancı dil
bildiklerine dair vesikalari veya bunların suretleri ile birlikte Hıfzıssıhha
ve Bakterioloji Enstitüsü Direktörlüğüne müracaatları. «365» «916»

RADYO

Eğüncü Program

21 - Şubat - 937 - Pazartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis.
13: Bevoşlu Halkevi gösterit kolu tarafından
bir temsil.
Akşam neşriyatı:
18.30: Varyete müziği, Ambasadörden nak-
len. 19.30: Konferans: Selim Sırrı Tarcan
Annelerle hasbihal. 20: Müzeyyen ve arka-
daşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkı-
ları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca
söylev. 20.45: Belma ve arkadaşları tarafın-
dan Türk musikisi ve halk şarkıları. 21.15:
Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri.
22.35: Plâkla sololar, opera ve operet parça-
ları.

Üç günlük radyo programı
22 - Şubat - 937 - Pazartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis.
13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Çocuk-
lara masal: İ. Galib tarafından. 20: Rifat ve
arkadaşları tarafından Türk musikisi ve
halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından
arabca söylev. 20.45: Saftıye ve arkadaşları
tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları.
Saat Ayarı. 21.15: Şehir Tiyatrosu dram kıs-
mı tarafından Faust. 22.15: Ajans ve borsa
haberleri. 22.35: Plâkla sololar, opera ve ope-
ret parçaları.

23 - Şubat - 937 - Salı
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis.
13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Konfe-
rans: Eminönü Halkevi Sosyal yardım şü-
besi namına Dr. Hüseyin Kenan tarafından:
(Çocuk Ruhiyatı). 20: Cemal Kâmil ve ar-
kadaşları tarafından Türk musikisi ve halk
şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca
söylev. 20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafın-
dan Türk musikisi ve halk şarkıları. Saat
ayarı. 21.15: Şehir Tiyatrosu operet kısmı ta-
rafından bir temsil. 22.15: Ajans ve borsa
haberleri. 22.35: Plâkla sololar, opera ve ope-
ret parçaları.

24 - Şubat - 937 - Çarşamba
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis.
13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Konfe-
rans: İstanbul Üniversitesi namına Profesör
Dr. Fahrettin Kerim Gökay tarafından: U-
yusturucu maddeler hakkında. 20: Nezihe ve
arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk
şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arab-
ca söylev. 20.45: Türk musikî hey'eti. Saat 21-
yarı. 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa
haberleri. 22.35: Plâkla sololar, opera ve ope-
ret parçaları.

Emniyet Sandığı ilânları

Taksitle mülk edinmek isteyenlere

Müessesemiz peşin ufak bir tediye mukabilinde sekiz seneye kadar
taksitli gayrimenkul satışına karar vermiştir. Küçük bir tasarrufla İstanbu-
lun her semtinde her çeşit mülk edinmek fırsatını verecek olan satış ilân-
larımızı behemehal dikkatle okuyunuz.

Sandığımız kiralık malların listesini görmek herkes için faydalı-
dır. (1001)

* *

Müessesemiz alacağımızı tahsil edemediğinden dolayı tefevvüze mecbur
kaldığı gayrimenkulleri eski sahiplerine iade için yeni bir takım kolaylıkla
göstermeğe karar vermiştir.

Malları sandığımız üstünde kalan eski mal sahiplerinin bu hususta izahla
almak için Binalar Servisimize müracaat etmeleri rica olunur. (1047)

HOLANTSE BANK-UNIN
KARAKÖY PALAS,
ALALEMCI HAN

CARİ HESAPLAR
*
TİCARİ KREDİLER
*
İHRACAT VE İTHALÂT
FINANSMANI
*
VADELİ MEVDUAT
*
ESHAM VE TAHVİLÂT
MUHAFAZA VE İDARESİ
*
KİRALIK KASALAR

HOLLANDSCHE BANK UNIE N.V.
ROTTERDAM - AMSTERDAM

Doktor

İbrahim Zatl Oget

Belediye karşısında, Piyerloti
caddesinde 21 numarada hergün
öğleden sonra hastalarını kabul
eder.

21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa
haberleri. 22.35: Plâkla sololar, opera ve ope-
ret parçaları.

ZEPLİN

Balonunda bile Mercedes - Benz Di-
zel motörü çalışmaktadır. Kamyon, bl-
nek emrinize hazır. Emrediniz, tafsilât
verelim. Taksim Bahçesi karşısı No.
25. Telgraf Dizel - İstanbul.

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

HAYRETTİN
ÇİZER

Kullanmaktır.

RADYOLIN

Mikropları % 100 öldürür, dişleri fırçanın giremediği yerlere kadar nüfuz ederek temizler, parlatur, diş etlerini besler ve hastalanmalarına mâni olur.

En mükemmel, en hoş, en iktisadî

TEKNİK MUCİZESİ Mİ YOKSA ACAİPLİĞİ Mİ?

Bir Tek Plâkta

6 muhtelif artist tarafından 6 eser dinlenilir.

ODEON

270135 numaralı plâkı alınız,
Bu suale kendiniz cevap vereceksiniz.

Kanzuk Saç Boyaları

JUVANTIN

Kumral ve siyah olarak iki cinsi vardır. Ter ve yıkanmakla kat'iyen çıkmaz, tabii renk veren tanınmış yegâne sihhî saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

3 günde

YENİ ve CAZİP GÜZELLİKTE

BİR TEN

Buruşukluklardan kurtulmağı ve daha genç ve güzel görünmeği seversiniz değil mi? Açık, beyaz, taze ve bir genç kız tenine malik olmak istersiniz değil mi? Evet dersiniz; bu basit güzellik tedbirini tecrübe ediniz. Her akşam, yatmadan evvel pembe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Bu kremin terkinde, Viyana Üniversite Profesörü Doktor Stejskalın cazip keşfi olan ve büyük bir itina ile intihap edilmiş genç hayvanlardan istihpa ve «Biocel» tâbir edilen hücreleri canlandıran yeni cevher mevcuttur.

Bu cevher, siz uyurken, cildinizi besler ve gençleştirir. İlk tatbikından itibaren ertesi sabah, cildinizin ne kadar tazeleşmiş ve gençleşmiş olduğunu göreceksiniz. Hastanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlara yapılan tecrübelerde altı hafta nihayetinde buruşuklukların tamamen zail olduğu görülmüştür. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Terkinde taze krema ve tasfiye edilmiş zeytin yağı mevcut olup bu unsurlarla, mesamata nüfuz ile derinliklerde gizlenmiş ve hiç bir sabunun ihraç edemediği gayri saf maddeleri harice atarlar, siyah benler hemen kaybolurlar.

Terkibindeki kuvvetlendirici ve beyazlatıcı kıymetli unsurlar ise, açık mesamata kapatır ve üç gün zarfında en çirkin ve en sert bir cildi beyazlatıp yumuşatır. 45 - 50 yaşlarındaki kadınlara bile bir genç kızın tazeliğini ve yumuşaklığını verdiği teminatlıdır. Hemen bugünden bir tüb veya bir vazo Tokalon kremi alınız ve tarif edildiği vechile kullanınız. Neticesinden son derece memnun kalacaksınız.

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. H. HAMBURG

Doyçe Levant Linye Hamburg A. G. Hamburg, Atlas Levant Linye A. G. Bremen

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahriyeh arasında azimet ve avdet muntazam postaları

İstanbulda beklenen vapurlar.

Akaya vapuru 27 Şubata doğru Heraklea vapuru 5 Marta doğru Kythera vapuru 7 Marta doğru

Burgaz, Varna, Kostence için İmanımızdan hareket edecek vapurlar

Kythera vapuru 10 Marta doğru Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Rotterdam limanları için hareket edecek vapurlar

Delos vapuru 19-20 Şubata doğru Akaya vapuru 27 Şubata doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında Doyce Levante Linye vapur acentahına müracaat. Telefon: 44760-44769

BEL SOĞUKLUĞU

VE FRENGİYE YAKALANMAMAK İÇİN EN İYİ İLAÇ

PROTEJİN'dir

50 KRŞ. HER ECZANEDE BULUNUR.

Kartal İcra Memurluğundan:
Hilmi Saltan vekili Kemal Yalova'nın Gacik kariyesinde Eginli ölü Ali kız Makbule aleyhine 1578 kuruşun ve Karalın Sovanlık köyünde 72 No. 11 evde sakin Zülfaze aleyhine 8215 kuruşun tahsili hakkında dairemizde yapılmış olduğu icra takibi üzerine Makbule ve Zülfaze namlarına çıkarılan ödeme emri üzerine mübaşiri tarafından verilen meşruhatta ikametgâhları meçhul olduğu şerh verilmiş olmakla ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında daireye müracaatla borcu tesviye etmeleri ve mal beyanında bulunmaları muktazi olup aksi takdirde cebri icra ve kanunî takibat yapılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 803

Dans Muallimi

İyi çabuk ve ucuz dans öğrenmek isteyenler Beyoğlunda İstiklal caddesi Turkuvaz dans dershanesinde dans profesörü Kemal Sami Bayere müracaat etsinler.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü : Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: (A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ

AMPUL
PARASINDAN TASARRUF
ETMEK MANASIZDIR
IŞIĞI UCUZA
MAL ETMELİDİR

Türkiye Umumi mümessilliği

HELİOS müessesati

İstanbul: Galata Voyvoda cad. No. 124 - 126 - 128 (yeni binasında)

Tramvay, Tren, vapur, sinema ve mektep gibi kalabalık yerlerde başkalarından

Grip, Nezle, Difteri, Kızıl

gibi mikropları ağız ve boğaz yoluyla giren bulaşıcı hastalıklar kapmamak için ağızınızda

AKRIDOL

bulundurunuz. Akridol, ağız ve boğaz mikroplardan temizlediği gibi boğaz ve bademcik iltihaplarını da pek çabuk geçirir. Her eczanede bulunur. Küçük kutusu 35. Büyük kutu 70 kuruştur.

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, asabî zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı, vesinirden illeri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

Günde 2 - 3 kahve kaşığı. Her eczaneden arayınız.

ŞARK İSPENÇİYARI LABORATUARI T.A.Ş.

ASİPİN ALAN-YATAGA-DUŞMEZ

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Bayram günlerimizde Seyrisefer tarifemiz aynen tatbik edilecektir.

Araba vapuru seferleri Pazar tertibi üzerine icra edileceğinden başka olarak saat 8 de ve 20 de Üsküdüardan Kabataşa ve 8.30 da ve 20.30 da Kabataştan Üsküdüara ikişer sefer daha ilâveten yapılacaktır.